77STE JAARGANG No. 10433 ZATERDAG 28 MEI 1960

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Uitgave: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad, Curaçao Kantoor: Conscientiesteeg: 27-29 ● Hoofdredacteur F. Verhorst, tel. 23138 ● Telefoon, Redac. : 23858 Advertentie: 23550 Abonnementen en Bezorging: 24399

Turkse strijdkrachten beloven:

Machtsoverdracht aan winnaar verkiezingen



MENDERES

MENDERES zal wellicht terecht moeten staan

Generaal Djemal Gursel, de opperbevelhebber van het Turkse leger, heeft in een proclamatie, die over de radio is omgeroepen, verklaard, dat hij geen dictatuur in Turkije zal invoeren en de macht zal overdragen aan degenen, die in vrije verkiezingen door het volk zijn gekozen. Gursel zei, dat hij zich zal verzetten tegen al degenen, die om opportunistische redenen persoonlijk profijt uit de huidige omstandigheden willen behalen.

De revolutie in Turkije is volkomen. Het comité voor nationale eenheid, dat de macht heeft overgenoneraal Gursel, die enige weken geleden uit protest tegen de politiek van de regering-Menderes als chef van de generale staf van het leger was afgetreden.

De bevelhebber van het leger, generaal Suat Kuyas, is gearresteerd. Na president Celal Bayar werd ook premier Menderes gearresteerd. Hij bevond zich met zijn minister van financiën Hasan Polatkan, op een rondreis door Anatolie. De twee mannen zijn naar Ankara overgebracht.

Volgens berichten van de Turkse radio hebben de strijdkrachten beloofd, de macht te zullen overdragen aan de winnaar van de komende vrije verkiezingen. Intussen wordt een „zakenkabinet" gevormd.

De radio meldde, dat de belangrijkste diensten worden gehandhaafd, ingevolge oproepen van „Het Comité van de Strijdkrachten". Tot dusver is niet bekend gemaakt wie er zitting in dit comité hebben. In Athene acht men het waarschijnlijk, dat de leiders van de drie onderdelen van de strijdkrachten gezamenlijk de macht in handen hebben.

De leden van de regering bevinden zich vrijwel allen in het hoofdkwartier van de generale staf. Zij, die niet waren aangehouden, begaven zich na een oproep via de radio daarheen.

Piloten van Griekse vliegtuigen, die van Istanbul en Ankara in Athene aankwamen, vertelden, dat de toestand in deze Turkse steden zeer rustig scheen. Eenheden van het leger en de cavalerie en pantserwagens patrouilleerden door de straten. De bevolking had zich ingenomen met de actie van de militairen getoond. Het enige incident, dat zich bij de machtsovername voordeed, gebeurde toen legereenheden het hoofdkwartier van de politie bezetten. Er zijn echter slechts enkele lichtgewonden. Er vliegen herhaaldelijk jachtvliegtuigen boven Ankara.

Het „Comité van de Strijdkrachten" heeft bepaald, dat niemand het land mag verlaten. Alle politieke manifestaties zijn verboden.

De afgezette Turkse premier, Adnan Menderes, zal wellicht terechtstaan op beschuldiging gewelddadige middelen te hebben gebruikt om de politieke oppositie op te ruimen, aldus meldt Radio-Cairo. die deze veronderstelling toeschrijft aan de Perzische vertegenwoordiger in Turkije.

Ook U 2's boven China?

Het te Peking verschijnende Chinese volksdagblad heeft voor het eerst gemeld, dat Amerikaanse vliegtuigen van het type U-2, die van bases in Japan waren opgestegen, driemaal boven het Chinese vasteland hebben gevlogen. Deze vluchten geschiedden boven de provincies Tsjeking, Foekien, Kiangsi en Kwantoeng.

Het blad maakte ook melding van de honderdste ernstige waarschuwing aan de Verenigde Staten wegens schending van de Chinese soevereiniteit.

Eisenhower naar Japan?

De Japanse minister van buitenlandse zaken, Fidjijama, heeft meegedeeld, dat het kabinet besloten heeft de uitnodiging aan president Eisenhower op het vastgestelde tijdstip (19 juni) en het reeds uitgewerkte programma voor dit bezoek te handhaven.

Het dagblad 'Tokyo Times' spreekt echter in een hoofdartikel twijfel uit, of president Eisenhower het woord zou kunnen voeren tot een parlement dat door de oppositie wordt geboycot. Het blad is van mening, dat het onder de gegeven omstandigheden uitermate onwellevend zou zijn de uitnodiging te handhaven.

De put op Janwé schijnt maar mirakels dicht aan de weg te liggen. Een abonnee belde er ons tenminste over op. Er zit geen deksel op de put, hij (of is een put vrouwelijk) ligt tegenover de jongensschool op Janwé en bovendien nog aan de straatkant, allemaal redenen voor de schooljeugd om er overheen te gluren en redenen volgens de abonnee om aan deze gevaarlijke situatie gauw een eind te maken.

o—O—o

Op 11 en 12 mei zijn examens gehouden op Aruba voor „Sterkstroom-hulpmonteur" (een hele mond vol) V.E.V. Er zijn vijf kandidaten opgegaan en ze zijn alle vijf geslaagd. t.w. L.B. Bermudez, R. de Mey, D.C. Slagt, R.A. Vrolijk en J.R. Werleman.

o—O—o

De volgende boten komen via Curaçao naar Aruba: de 31e „IJssel", 2 juli: „Maron": 4 juli: de „Prins der Nederlanden" en 5 juli: de „Adonis".

o—O—o

De natuurwetenschappelijk werkgroep der Nederlandse Antillen, afdeling Curacao deelt mede:

Onze volgende bijeenkomst zal plaats hebben op dinsdagavond 31 mei in Club Curacao, Julianaplein

(Vervolg op pagina 4.)

V.S.-raket bestudeert de sterren

De Amerikaanse marine heeft een raket van het type „Aerobee-Hi" in de ruimte gelanceerd, die voorzien is van acht telescopen om de ultraviolette stralen van de sterren te meten en nauwkeurige gegevens over de juiste toestand van de sterren naar de aarde te zenden. De raket, die van de lanceerbasis te White Sands, in New Mexico, werd afgevuurd, bereikte een hoogte van 217 km en bleef vijf minuten lang voorbij de atmosfeer van de aarde. Eenmaal op de juiste hoogte gingen in de wand van de raket automatisch enkele luiken open. Via deze „ogen" namen de telescopen het heelal waar zonder de moeilijkheden, die doorgaans door de atmosferische omstandigheden van de aarde worden geschapen.

Door deze waarnemingen hopen de geleerden een nauwkeuriger kaart van het heelal te krijgen dan tot dusver mogelijk is geweest.

Amerika stopt hulp aan CUBA

De Amerikaanse regering zal alle technische hulp aan Cuba binnen 180 dagen stopzetten. Dit is door een woordvoerder van het state department meegedeeld. Cuba is van dit besluit, dat op 14 mei jl. door president Eisenhower is genomen, op de hoogte gesteld.

Het Amerikaanse hulpprogramma aan Cuba vertegenwoordige volgens een officiele berekening 150.000 tot 200.000 dollar per jaar. Het Amerikaanse congres heeft voor het volgende belastingjaar, dat 1 juli aanvangt, voor dit programma geen gelden beschikbaar gesteld.

Het ging alleen om technische hulp. Cuba heeft voor de burgerluchtvaart en de landbouw tussen de 150.000 en 600.000 dollar ontvangen. Het hulpprogramma in Cuba zal binnen een half jaar worden afgewikkeld, waarbij het werk aan Cubaanse technici zal worden overgedragen.

De woordvoerder van het State Department Lincoln White, wilde niet zeggen of president Eisenhower persoonlijk het besluit had genomen.

Dit is de eerste maal, dat de Amerikaanse regering heeft besloten geen hulp meer aan een ander land te geven.

Premier Castro van Cuba heeft zich laatdunkend uitgelaten over de Amerikaanse hulpverlening aan zijn land. die binnen zes maanden zal worden stopgezet. Castro zei niet te weten waarom Amerika zo lang wacht met de afwikkeling van zo'n geringe hulp. Cuba heeft geen hinder van de stopzetting, zei hij, maar Amerika zal zichzelf groot moreel nadeel berokkenen.

De Amerikaanse hulp aan Cuba bedroeg ongeveer 200.000 dollar per jaar.

Rus Zjarkof:

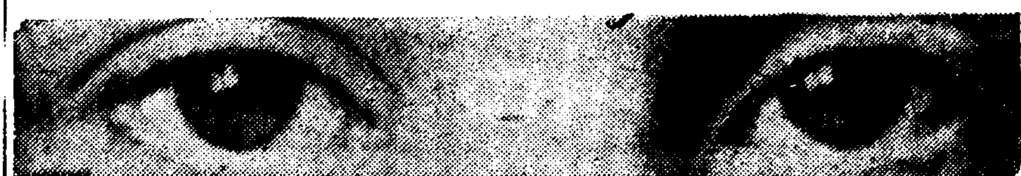
Amerikaanse controle op Russische koopvaardij

De luchtmacht van de V.S. heeft de laatste tijd het "provocatieve benaderen" van Russische koopvaardijschepen geintensifeerd, aldus schrijft Wasily Zjarkof, lid van het college van het Sovjet-Russische ministerie van zeevervoer in het blad "Vodny Transport". Als regel vliegen de toestellen ter hoogte van de masttop over de schepen, hetgeen gevaar voor de schepen zowel als voor de vliegtuigen oplevert, zo zegt hij. Niet zelden duiken Amerikaanse vliegtuigen naar Russische schepen en laten dan verschillende voorwerpen vallen. Zjarkof somt dan een aantal incidenten van deze aard op. Bij het artikel staan kaarten afgedrukt van gedeelten van de noorse wateren, de rode, de middellandse en de gele zee, de atlantische de indische en de stille oceaan, waar de V.S. en hun bondgenoten in agressieve blokken de algemeen aanvaarde regelen van internationaal recht schenden.

Fout in de „Midas"

De Amerikaanse luchtmacht heeft meegedeeld dat een fout is ontstaan in de uitrusting die inlichtingen moet uitzenden van de Midas-satelliet. Men hoopt de instrumenten te kunnen herstellen door signalen van de grond af. Het systeem dat moet waarchuwen voor raketten kan als gevolg van de fout niet worden beproefd door middel van de voorgenomen raketlanceringen en hitte-ontwikkeling op verscheidene plaatsen waar de satelliet over komt.

visie op het wereldgebeuren



Een staatsgreep die verwacht werd

De militaire staatsgreep in Turkije heeft in Athene, de hoofdstad van Griekenland, niet de minste verwondering gewekt, omdat hij volkomen in de loop der verwachtingen lag. De dag, waarop cadetten van de krijgsschool tegen de regering betoogden, was zij gedoemd te verdwijnen, aangezien het ongelooflijk is, dat de oude militaire academie van Harbiye een dergelijk daad zou stellen zonder de steun — en volgens sommigen, ook het bevel — van hun militaire superieuren. Op die dag wilde het leger een laatste waarschuwing aan Menderes richten. Maar deze begreep het niet of wilde het niet begrijpen. De premier wilde aanvankelijk ontslag nemen, maar werd hiervan weerhouden door de president van de republiek. Celal Bayar.

Bayar weigerde eveneens het ontslag van de minister van binnenlandse zaken, Cedik, toen deze wilde aftreden, hetgeen enkele dagen geleden nog zou hebben bijgedragen om de gemoederen te bedaren. Cedik wordt met Menderes in de eerste plaats aansprakelijk gesteld voor het brute optreden van de regering in de afgelopen maanden.

In ieder geval, zo is men in Athene van mening, is de toestand nu opgeklaard.

De Turkse militairen zullen de rust snel herstellen en hun tegenstanders het zwijgen opleggen. Het is slechts te hopen, dat de militaire leiders de wraakzucht zullen weten te temperen van degenen, die in de afgelopen jaren de slachtoffers waren van de regering-Menderes.

Het autoritaire temperament van Ismet Inonu, in geval deze figuur aan het bewind komt, doet in dit opzicht betreurenswaardige buitensporigheden vrezen.

De verzekeringen, die door de Turkse radio zijn gegeven, dat in het buitenlandse beleid van Turkije niets zal veranderen, zijn in Athene met voldoening ontvangen. Het „overhellen" van Menderes naar Moskou heeft niet alleen in Athene, maar, naar in welingelichte kringen verluidt, ook in Washington bezorgdheid gewekt.

In de Amerikaanse hoofdstad heeft men formeel het voorgenomen bezoek van Menderes aan Moskou afgekeurd. Het wordt dan ook niet uitgesloten geacht, dat zijn val iets te maken heeft met de buitenlandse politiek, die hij voerde.

Aangenomen mag worden, dat de nieuwe Turkse premier geen bezoek aan Moskou zal brengen en dat Turkije opnieuw zal zijn wat het altijd geweest is: de voornaamste steunpilaar van de westelijke verdediging in het midden-oosten.



De eregasten....

Boekenweek 1960 geopend

Waardevolle expositie in Cultuurcentrum

Een feest van vitaminen met een boekenbal aan het slot.... dat waren de tintelende woorden, waarmee de voorzitter van het Comité Boekenweek 1960 gisteravond in zijn welkomstwoord gewaagde van de enthousiaste voornemens, waarmee de organisatoren deze tweede Curaçaose boeken week tegemoet zien. En niet alleen zij. Ook de feestredenaar van deze openingsavond, drs. Luis Daal, liet er geen twijfel over bestaan, dat deze boekenweek als regelmatig terugkerend gebeuren een zeer waardevolle bijdrage kan zijn voor de boekencultuur in onze gemeenschap, die — zijn beschrijving en opsommingen waren er het bewijs voor — in het verleden door de ondernemingslust van enkele harer ingezetenen op het stuk van het boek een goede beurt gemaakt heeft.



Champagne bezegelt de goede wensen voor het boek en de Boekenweek 1960. De wnd.-gouverneur heft het glas samen met de actieve voorzitter van het Boekenweekcomité dr. Hans Hermans.

Het zou jammer zijn, aldus de spreker, wanneer wij deze traditie voor goed in de vergetelheid zouden laten wegzinken. En we zijn daar druk mee bezig. nu blijkt dat door de lust tot opruimen van, huishoudelijk gesproken, „oude rommel" de bewijsstukken van een waardevol verleden volledig dreigen verloren te gaan. Het mag echter met vreugde worden vastgesteld, dat enkele bibliofielen nog beschikken over interessante Antilliana op dit punt. En het kan een gelukkig aspect van de boekenweek worden, wanneer door deze jaarlijks terugkerende viering niet alleen de propaganda voor het boek bevorderd wordt maar ook velen ertoe gezet worden om, waar en wanneer ze dat kunnen, de traditie van het Curaçaose boek te bewaren en te herstellen.

Vitaminen, stortbad, champagne...

Waardering en vertrouwen

Ook de wnd. gouverneur, die de Boekenweek 1960 officieel opende, sprak zijn grote waardering en vertrouwen uit in dit initiatief om niet alleen over cultuur te spreken maar er ook iets belangrijks voor te doen.

De voorzitter van het Boekenco-

(Vervolg op pagina 3.)

Crabb bij de Russen?

De bekende Engelse kikvorsman majoor Lionel Crabb die tijdens het officiele bezoek van Boelganin en Chroesjtsjef aan Londen in april 1956 op geheimzinnige wijze verdween, zou thans in dienst zijn van de Russische marine. Mevrouw Crabb meent haar man te herkennen op een foto van een groep marinemensen die op een Russisch schip is gemaakt.

Lionel Crabb verdween tijdens het uitvoeren van een opdracht in de haven van Portsmouth. Hij zwom kennelijk in de buurt van de Russische kruiser, die Boelganin en Chroesjtsjef naar Engeland bracht en verdween zonder een spoor achter te laten.

De vloedgolf bij JAPAN

Het aantal doden in Japan tengevolge van de vloedgolf van 24 mei is tot 109 gestegen, zo heeft de politie in Tokio meegedeeld.

Een nieuwe vloedgolf met het oog waarop donderdag in Nieuw Zeeland alarm was gemaakt, heeft Japan niet bereikt. In alle havens wordt weer normaal gewerkt.

Veiligheidsraad

„Verzoenende" resolutie aangenomen

De Veiligheidsraad heeft vrijdag met negen stemmen voor, geen tegen en twee onthoudingen (de Sovjet-Unie en Polen) de z.g. vier-landenresolutie aangenomen, waarin de grote mogendheden worden uitgenodigd hun onderhandelingen over de hangende internationale vraagstukken zo spoedig mogelijk te hervatten.

In de resolutie wordt voorts een beroep op alle V.N.-leden gedaan om in hun onderlinge betrekkingen geen geweld toe te passen of hiermee te dreigen.

De Sovjet-Unie heeft dus niet van haar vetorecht gebruik gemaakt.

De resolutie werd gewijzigd, om een Russische veto te voorkomen.

De Sovjetrussische poging, om via amendementen het element van de schendingen van het luchtruim van een staat door een andere staat in het geding te brengen, is hiermee tevens verijdeld.

De Russische amendementen, om het vraagstuk van de luchtruimschendingen in de resolutie te verwerken, werden met zes tegen twee stemmen, bij drie onthoudingen, verworpen.

De Sovjet-Unie en Polen stemden voor de amendementen, terwijl Ceylon, Ecuador en Tunesië zich van stemming onthielden.

De Russische afvaardiging drong niet aan op stemming over een amendement, dat beoogde in de resolutie een verwijzing op te nemen naar Chroesjtsjefs voor de algemene vergadering gedane voorstel voor een algemene en volledige ontwapening.

In kringen der Verenigde Naties ziet men in de aanvaarding van deze verzoenende resolutie een belangrijke overwinning voor de kleine landen, die de grote meerderheid van de Verenigde Naties uitmaken. Men prees vooral het leiderschap van de Ceylonse afgevaardigde, Sir Claude Corea.

POLITIE

Twist in toilet uitgevochten

Gistermiddag omstreeks half zes werd een negen-en-twintigjarige man, die in de Breedestraat (Otrabanda) liep, onwel en kwam te vallen. Hij kwam hierbij ongelukkig terecht en kreeg een grote kapwond boven het rechteroog. De man is naar een dokter vervoerd. De wond werd gehecht.

o—O—o

Gisterochtend tegen drie uur werden drie Dominicaanse matrozen op straat staande gehouden door drie Curaçaoënaars. De drie laatste zeiden, dat ze van de politie waren. Hierna fouilleerden zij de Dominicanen en ontnamen hen een fles rum en nog enkele attributen. Toen even later een politiewagen voorbij reed, zagen de drie Dominicanen dat de andere mannen hiervan schrokken en wilden weglopen. Dit vonden ze vreemd en zij zetten de achtervolging in. Een van de matrozen wist een van de zogenaamde „politiemannen" vast te houden. Toen de politie was ingeschakeld, werd de man meegenomen naar de politiehoofdwacht en daar in verzekering gesteld. Naar de twee andere mannen wordt een onderzoek gedaan.

o—O—o

Gistermiddag kwart over vier vroeg een man op Jongbloed assistentie omdat hij door zijn tante, bij wie hij inwoonde, het huis was uitgezet. De tante had zijn kleren en andere eigendommen buiten de deur gezet. De politie kwam en kreeg van de tante te horen, dat haar inwonende neef bijzonder brutaal was en haar geheel terroriseerde. De tante bleef bij haar standpunt en de betrokkene moest maar een ander verblijf gaan opzoeken.

o—O—o

Gistermiddag om zeven uur brak een vechtpartij uit in een bar in de Punda. Toen de politie ter plaatse kwam vonden zij het opvallend stil in de bar zelf. Toen de barbeheerder de deur van het toilet had geopend, bleek er daar een flinke vechtpartij gaande te zijn tussen een van de vrouwen en een toilet... De politie heeft de gemoederen tot bedaren gebracht.

o—O—o

Er is gisteren achttien keer assistentie verleend. Er werden twee-en-dertig processen-verbaal opgemaakt. Vijf aanrijdingen veroorzaakten een schade van ƒ 1725.—. Er zijn twaalf vliegtuigen aangekomen en dertien vertrokken. Honderd-twee-en-twintig nassagiers kwamen aan, honderdzestig gingen door en er vertrokken honderd-zes-en-veertig.

Zes zeilschepen, twaalf vrachtschepen en acht tankers kwamen de haven binnen. Er vertrokken respectievelijk 3, 11 en 9. Dertien passagiers stapten aan wal, vijf gingen door en 21 vertrokken.

Burgerlijke Stand

Geboren

18 mei: Gerald Erico Beckles — Djasen;
20 mei: Edison Johannes Antonius Bernardinus Maduro — Bouthisma;
21 mei: Rafael Victorio Secundino Martina — Odor;
23 mei: Douwe Hendrik Ringma — Kuyken;
25 mei: Ardith Maria Virgen Apostel — Palmo; Miranda Lucia Reigina — Doran; Eilian Vera Esfa John — — Royer; Raymond Marco Jansen — Adelina; Ruthmilla Francisca Ible — Noor; Rudy Carlyle Hodge — Gumbs;
26 mei: Nicole Berthe Joubert — Markerink; Gertjan Evertsen — Hogendoorn; Adrian Atilio Loefstok — Nicolaas; Berthram Leroy Gordon — Wyatt; Galyani Maria Hodge — Cannister; Edsel Felipe Ricardo — Koeiman; Mirella Marie Willems — Britt; Annemonike Mustert — Bekker.

Ondertrouwd

27 mei: Leendert Evert Johan Bengel en Tomasia da Gonceicao Moniz; Kelvin Kerriage en Sicilia Geertruida Bak; Justino Augustin Goeloe en Angelista Maria Ignacia; Juan Dario Pietersz en Nilia Johanita Martis; Paulino Pedro Leoneta en Heronima Emeliana Selberie; Hosé Maria Agustin Slijger en Dorothea Francisca Dorothea;

Overleden

25 mei: Natividad Martis — 88 jaar.

Toneelgezelschap naar de Antillen

Onder de auspiciën van het Cultureel Centrum Curaçao en de Vereniging Geëmployeerden der Koninklijke Shell (V.G.K.S.) zal medio juli aanstaande de toneelgroep '60 een achttal voorstellingen geven op Curaçao. Van de toneelgroep '60, die, evenals de groepen die 1958 en 1959 de Antillen bezochten, onder leiding staan van Bert van der Linden, zullen deel uitmaken de dames Ans Koppen en Rita Maréchal en de heren Johan Schmitz, Louis Borél en Bert van der Linden. Het gezelschap zal hier twee stukken opvoeren een thriller „The sound of murder" van William Fairchild en „Het meisje van buiten" (The countrygirl) van Clifford Odets. De toneelgroep zal ook Aruba, Suriname en Venezuela bezoeken.

Mozart - avond



Het is een goede gedachte van het Comité Jeugdconcerten om, naast de concerten onder schooltijd, die meer het karakter van een les hebben, waar mogelijk, een avondconcert te organiseren, zodat de opgroeiende jeugd de kennis, opgedaan tijdens de muzikale ochtenden, in praktijk kan brengen. Het streven van het Comité Jeugdconcerten is immers: de jeugd bekendheid met en liefde voor goede muziek bij te brengen en hun de gang naar de concertzaal te leren.

Dat het Comité met voldoening op zijn werk kan terugzien, heeft de Mozart-avond, die op woensdag 25 mei in Asiento werd gegeven, wel bewezen.

De musici van deze avond waren praktisch allen amateurs, doch...... amateurs, die er mogen zijn en die werkelijk geen moeite hebben gespaard om het beluisteren van dit concert tot een waar muzikaal genot te maken.

Drie van hen waren geen onbekenden voor onze jeugd.

Drs B. de Jong, zelf lid van het Comité, die weer de taak op zich had genomen de componist te introduceren en ieder nummer van het concert in te leiden. Dat zijn muzikaliteit niet slechts uit woorden bestaat, bewees hij door zijn mooi pianospel in een Quatre-mains en een Sonate voor viool en piano.

Marlene Colijn, die, toen het Comité Jeugdconcerten nog in de kinderschoenen stond, als klein meisje aan de piano parmantig haar steentje bijdroeg aan het concert, was nu met haar prachtig pianospel een der glanspunten van de avond.

Dr Fransen, die ook in 1956 in een jeugdconcert optrad, ontroerde de jeugd en de volwassenen door zijn gevoelvolle vertolking van een van Mozarts sonaten voor viool en piano en zijn prachtig spel in het Trio.

Nadat de voorzitter van het Comité Jeugdconcerten, de heer D. Colijn, een welkomstwoord had gericht tot de stampvolle zaal, begon drs B. de Jongh zijn inleiding. Hij gaf een korte uiteenzetting van het begrip kamermuziek, de muziek, die voor deze avond op het programma stond. Daarna gaf hij enkele biografische bijzonderheden over Wolfgang Amadeus Mozart. Hij wees op het bijzonder melodieuze karakter van de muziek van deze componist en leidde daarna het eerste nummer van het concert in: de sonate voor piano vierhandig in B-majeur, K.V. 358, waarvan hij vervolgens samen met Marlene Colijn een mooie vertolking gaf. Het hier en daar forse spel gaf inderdaad, zoals bij de inleiding was gezegd, nu en dan de indruk alsof de Sonate op twee piano's werd gespeeld.

Mozart heeft ook veel amusementsmuziek geschreven, en wel speciaal dansmuziek. Als hofcomponist schreef hij pl.m. 150 dansmelodieën in het statige ritme van die dagen.

Cecky van Oost bewees daarna in een solo-dans, dat ook in onze tijd deze bijna anderhalve-eeuwoude melodieën inspireren tot de balletdans. Haar dansgroepje gaf daarna een allercharmantste demonstratie van een menuet.

Als derde nummer vermeldde het programma het Strijkkwartet in A-Dur K.V. 464. Dit kwartet werd uitgevoerd door de heren W. Wegman, A. J. Kouwenaar, resp. eerste en tweede viool; mejuffrouw Robbe, altviool en mevrouw J. Kouwenaar—Persijn, cello. Het was jammer, dat de executanten kennelijk hadden te kampen met de door de voetlichten ontwikkelde hitte, waardoor het zeer moeilijk werd de snaren der instrumenten onder de vereiste spanning te houden. Daardoor durfden de violisten zich kennelijk niet te geven, wat aan hun technisch goede spel enigszins afbreuk deed.

Na de pauze volgde de Sonate voor viool en piano in E mineur K.V. 304, een van de zes sonates, die Mozart schreef in opdracht van de keurvorst van Mannheim.

De vioolpartij had dr Fransen op zich genomen, terwijl drs B. de Jong de vleugel bespeelde. Het sprankelende, melodieuze van Mozarts muziek kwam wondermooi tot zijn recht. Dr Fransen liet zijn viool zingen en de pianist slaagde er volkomen in een uitstekende begeleiding en omlijsting te geven. Ook het tweede gedeelte van deze Sonate, dat zeer zangerig is en waarin de viool en de piano afwisselend de melodie spelen, werd prachtig vertolkt.

Daarna speelde Marlene Colijn het eerste deel van de Sonate K. 332 voor piano. Met haar prachtige, gevoelvolle aanslag, waardoor de modulatie uitstekend tot haar recht kwam, bewees de pianiste, dat zij deze „Sonate difficile", zoals Mozart haar zelf noemde, volledig beheerst.

Als laatste nummer, een waardig slotstuk van deze mooie avond, werd gespeeld het Trio K.V. 564 voor piano, viool en cello. De drie musici, Marlene Colijn als pianiste, dr Fransen als violist en mevrouw Kouwenaar—Persijn als celliste, zijn er volkomen in geslaagd van dit prachtige trio een waar juweel te maken. Het samenspel was voortreffelijk de luchtige pianomelodietjes werden overgenomen door de viool en dit alles werd begeleid door de sonore tonen van de cello, die door mevrouw Kouwenhoven op sublieme wijze werd bespeeld.

Uit de doodse stilte, die in de zaal heerste bleek wel, dat iedereen genoot van dit prachtige trio en dat men zich realiseerde, dat hier drie musici speelden, die aan werkelijke liefde voor de muziek een grote muzikaliteit paren.

Het Comité Jeugdconcerten kan terugzien op een zeer geslaagde avond van hoogstaand muzikaal genot.

D. F. R. v. G.

Min. ISA in Nederland aangekomen

De minister van Justitie van de Antillen, de heer R.I. Isa, is op schiphol aangekomen voor een bezoek aan Nederland. Het doel van dit bezoek noemde de minister het doornemen van een aantal actuele onderwerpen met de Nederlandse autoriteiten. Ook met de Nederlandse minister van justitie, mr. A. C. W. Beerman, zal de heer Isa overleg plegen. Desgevraagd deelde hij mede, dat over het onderwerp van de cassatierechtspraak voor de Hoge Raad niet meer gesproken behoefde te worden. Voor wat de Antillen betreft aldus de Antilliaanse minister, hebben wij met de Nederlandse regering hierover volledig overeenstemming bereikt.

Het verblijf van de heer Isa in Nederland zal ongeveer drie weken duren.

voor vandaag en morgen

Bioscopen

DIT WEEK-END

Cinelandia, West-End, Roxy, zie advertentie elders in dit dagblad:

CARIBE
6.30 uur: „Wolf dog"
8.00 uur: „FBI story".
Zon. 6.00 uur:
„New advertures of tarzan"
8.00 uur: „Five gates to hell"
ROYAL
8.00 uur: „Angry hills"
6.30 uur: „Saddie and spurs"
8.00 uur: „The big circus"
THEATER SUFFISANT
„No name on the bullet"
in het engels met spaanse tekst.

ALLERLEI:

WACHTDIENST
GASOLINE STATION
Sta Rosa — Jansen
Cerito — Galmeyer
De Ruyterkade — Craz
Gasparito — G. G. de Castro
Stoppelweg — Isa
Pater Euwensweg — Ellis en Dania
GEREFORMEERDE KERK
TE MUNDO NOBO
Laufferstraat 14 — Zondag, 29 mei:
09.30 uur: Ds A L Janse de Jonge (viering van het Heilig Avondmaal)
19.00 uur: Ds A L Janse de Jonge (viering van het Heilig Avondmaal en nabetrachting)
Crêche tijdens de morgendienst.
MEDISCHE DIENST 28—30 MEI:
In het Stadsdistrikt: Dr M. L. Petit, Penstraat 260, Telefoon No. 13382;
In het 2de distrikt: Dr G F Lubliek, Mahoema 83, Telefoon No. 43126;
In het 3de distrikt: Dr J M J Chocolaad, Soto, 3de distrikt, Telefoon No 24200.

BOEKEN WEEK
ZATERDAG
16.00—18.30 uur: boekenmarkt in het Fort Amsterdam;
20.30 uur: Toneel uitvoering in Societeit Asiento onder auspicien van de Boekenweek;
MAANDAG
20.30 uur: Eerste literaire avond met Clara Eggink en Anton van Duinkerken in de aula van het Radulphus college op Cas Cora;

MAANDAG:

CINELANDIA 7.00 en 9.00 UUR:
„El Zorro escarlata"
Geheel in het spaans.

ROXY 7.00 en 9.00 UUR:
„Het meisje Rosemarie"
in het duits met Hollandse tekst.

WEST-END 7.00 en 9.00 UUR:
North by northwest"
(Intriga internacional)
in het engels met spaanse tekst.
CARIBE 8.00 UUR:
„Super Flaco"
ROYAL 8.00 UUR:
„Speed Crazy"

ALLERLEI:

VOETBAL B
6.45: Saturnus — Atletico Luis Brion (Stadion)
8.45: Sao Paolo — Huracan (Stadion)
HOTEL CURACAO INTERCONTINENTAL
Jaarlijkse Algemene Vergadering van Hotel Curaçao Intercontinental.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN
SHELL CURACAO N.V

TELEGRAM AFDELING
Kantoor open 07.00—18.30 Tel. 2307
J. N. F. Jung
28 5 (18.00)—30 5 (07.00) " 3353
b.g.g. .... " 2400

AFDELING PERSONEEL
Zaterdag, 28 mei 12.00 u. t/m
Zaterdag 4 juni 7.30 u.
A H Beeker .... " 0-13029
Grebbelinieweg 36 ....
b.g.g. .... " 2400

MATERIALEN DIENST
Zaterdag, 28 5 — Maandag, 30 5
J. W. vd Kooi .... " 4245
b.g.g. .... " 2400

MEDISCHE DIENST
Zaterdag, 28 5 12.30 u.
Maandag, 30 5 07.00 u.
Dr Blok .... " 4229
b.g.g. .. " 2409 2289

C.S.M. Rederij/Scheepsagentschappen
Zaterdag, 28 5
W. Punt .... " 2580
Zondag, 29 5
G. H. van Leeuwen ...... " 2054
b.g.g. ... " 2400

BIOSCOOPPROGRAMMA
THEATER ASIENTO
Zaterdag, 28 5
„Around the world in 80 days"
Zondag, 29 5
„Around the world in 80 days"
Toegang uitsluitend voor leden en introducees

Moeilijk gezwoeg in Veiligheidsraad

…e veiligheidsraad der V.N. heeft de beraadslagingen voortgezet over … ontwerp-resolutie, die door vier landen is ingediend en waarin de …te mogendheden worden uitgenodigd de onderhandelingen voort te …tten om te geraken tot een werktterrein van wederzijds begrip. De …vjet-Unie heeft door middel van nieuwe amendementen getracht een …eroordeling van de Verenigde Staten wegens het incident met de U 2 …e bewerkstelligen.

De eerste spreker, de Fransman Armand Berard, zei, dat de Russi…he amendementen over de luchtschendingen een element van menings…rschil en controverse in een inlassen, die een eensgezind gevoel va… …ede wil tot uiting moet brengen. Ook zei hij, dat een ander Russisc… …endement een kennelijke zinspeling inhield op het door Eisenhowe… …orgestelde plan van luchtinspectie. Hij verzocht de Russische regerin… … tekst te aanvaarden, zoals die door Argentinie, Ceylon, Ecuador en …nesie is ingediend.

De Poolse afgevaardigde betoogde, …at het niet „realistisch" zou zijn voor … stellen om de besprekingen op de …et v o o r het incident te hervatten …nder de oorzaken van deze nieuwe …ternationale spanning weg te ne…en.

Sir Pierson Dixon (Engeland) wees de Russische amendementen af, die, indien zij worden aangenomen, zouden neerkomen op een veroordeling van de Verenige Staten door de veiligheidsraad en niet tot een debat over de ontwapening zouden leiden.

De Amerikaanse vertegenwoordiger Cabot Lodge verwierp de beschuldiging van de Russische minister van buitenlandse zaken, Gromiko, volgens wie Eisenhower de handelingen van sabotage en spionage wil voortzetten. De liefde van Eisenhower voor de vrede aldus Cabot Lodge — is in de gehele wereld bekend. Hij merkte op, dat de nieuwe zig-zaglijn in de Russische buitenlandse politiek wellicht wordt ingegeven door redenen van binnenlandse aard. Lodge gewaagde van de „geheimzinnige factoren", die de koerswijziging in de Russische politiek hebben veroorzaakt en hij verweet Gromiko de constructieve inhoud van de voorgestelde vierlanden-resolutie te willen verdraaien.

De Russische bewindsman verklaarde, dat na de jongste verklaringen van de Amerikaanse president, die de eerder aangeduide agresieve politiek bevestigen, de Verenigde Staten niet kunnen worden beschouwd als een gesprekpartner, die het vertrouwen waard is in toekomstige onderhandelingen. Onzer deze omstandigheden — aldus Gromiko — hebben onderhandelingen geen zin. Gromiko gaf echter niet te kennen, dat Rusland zijn veto over de resolutie zal uitspreken.

De vergadering werd daarna verdaagd om de indieners van de motie in de gelegenheid te stellen hun repliek voor te bereiden.

Rustige verkiezingen in Algerije

De eerste dag van de verkiezingen voor dertien algemene raden (plaatselijke parlementen) in Algerije is vrijdag rustig verlopen en blijkens de totdusver beschikbare gegevens heeft de oproep van de rebellen om de verkiezingen te boycotten, weinig weerklank onder de bevolking gevonden.

De verkiezingen zijn over drie dagen verdeeld om bescherming van de bevolking door het Franse leger gemakkelijker te maken. Vrijdag is o.a. gestemd in Kabylie. Zondag zijn de grote steden, w.o. Algiers, aan de beurt.

Beving in Albanië

In Albanie is een hevige aardbeving gevoeld. De beving deed zich voor in de omgeving van Kortcha, in zuid-Albanie. Volgens het Albaanse persbureau zijn er zes doden en 95 gewonden. De materiele schade is aanzienlijk.

Pasternak maakt het erg slecht

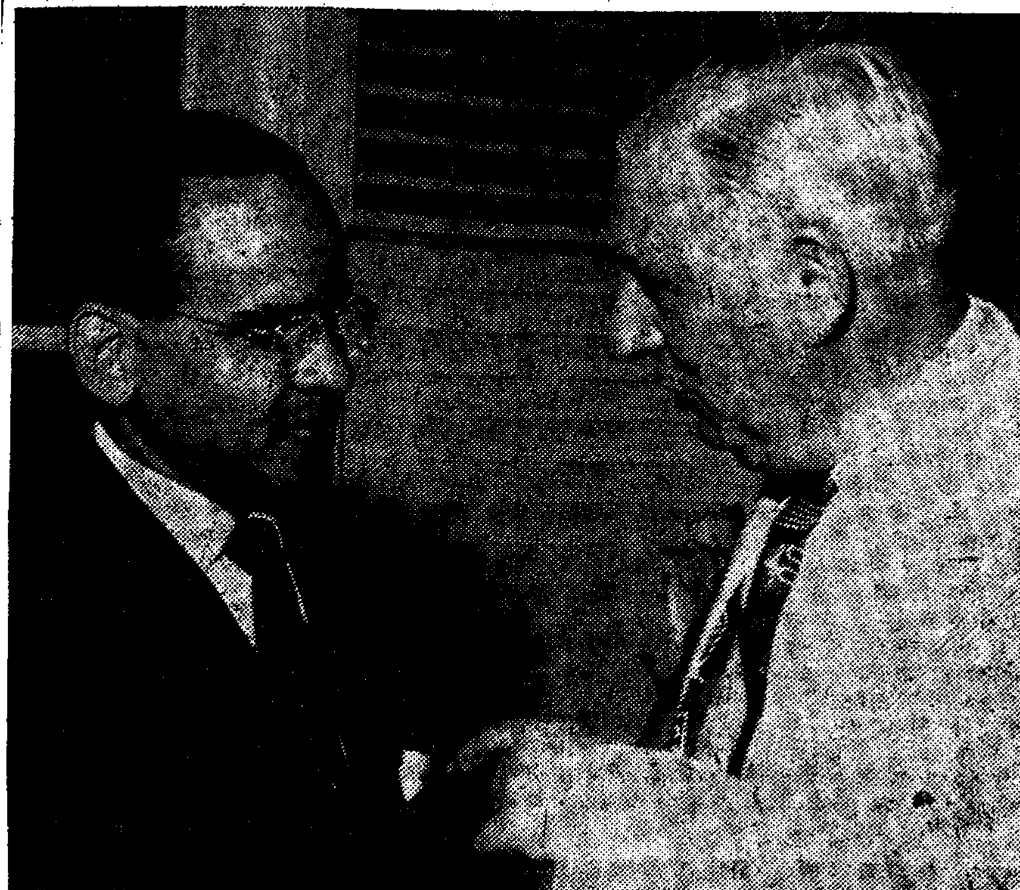
De toestank van Boris Pasternak is zo kritiek geworden, dat zijn artsen het plan om hem voor een operatie naar Moskou te vervoeren, opgaven. Pasternak, die onder een zuurstoftent ligt, raakt bij tijd en wijle in een toestand van lichte bewusteloosheid. Dag en nacht houden verpleegsters de wacht bij zijn ziekbed. De patient blijkt longkanker te hebben.

Bommen

Twee krachtige bommen zijn ontploft in de woning van generaal Juan Carlos Lagalaye, het hoofd van de voorlichtingsdienst, nabij het bestuurskantoor van Olvos, circa 15 km ten noorden van de Argentijnse hoofdstad.

Drs. LUIS DAAL:

Belangrijke geschiedenis van Curacaose drukkerijen



Prof. W. Asselbergs in gesprek met drs. Luis Daal.

(Vervolg van pagina 1)

mité, dr. Hans Hermans, gewaagde in zijn openingstoespraak van de vele enthousiaste medewerkers. In het bijzonder herdacht hij met enkele woorden de heer van Putten, de voorzitter van de ontspanningsvereniging C.P.N., wiens geestdrift een voorbeeld is geweest van die van alle kanten ondervonden medewerking doch die op zo'n droevige wijze plotseling wegviel.

In zijn officieel welkom aan de eregasten van deze Boekenweek, dr. Willem Asselbergs en mevr. Clara Eggink, betitelde dr. Hermans hen als ambassadeurs van het boek maar hij sprak tevens de hoop uit, dat ze na de activiteiten van de Boekenweek te hebben ondergaan als een stortbad, waaronder men wel even naar adem kan moeten snakken maar toch uiteindelijk fris in de droge wereld terugkeert, naar Nederland zouden terugkeren als ambassadeurs van ons eiland.

Temidden van al deze bloemrijke woorden, begeleid door een sprankelend glas champagne, hebben alle genodigden van deze avond ongetwijfeld met interesse geluisterd naar het boeiende betoog van Luis Daal, die een beeld van het verleden terugriep, dat voor velen zeker een verrassing was.

De geschiedenis van het boek

In een goed gedocumenteerd overzicht doorliep hij de geschiedenis van het boek en van de boekdrukkerijen op ons eiland. Een geschiedenis, die begon in 1812 toen de Schot, William Lee, na de tegenslag als gevolg van het rampjaar in Caracas op Curaçao — in de Herenstraat boven de tegenwoordige Ritz Soda Fountain — een drukkerijbedrijf begon en aanving met de uitgave van de „Curacao Gazette and Advertiser". Uit dit bedrijf is, zoals men weet de latere drukkerij N. V. De Curacaose Courant voortgekomen, een tijdlang nog gevestigd op de wallen achter fort Amsterdam en sinds 1950 gevestigd in het moderne gebouw in de Theaterstraat. In 1843 volgde Mgr. Niewindt met de Vicariaatsdrukkerij op Barber. Even bleef de heer Daal stilstaan bij de vraag, die wel nooit opgelost zal worden, of het Vicariaat al niet eerder over een drukkerij had beschikt. De uitgave van de eerste katholieke katechismus in 1825 in de landstaal pleit daarvoor, tenzij hij deze heeft laten drukken bij William Lee. Een stroom van boeken, voor school, kerk en dagelijks leven zijn van de persen van deze drukkerij gekomen. Helaas is er praktisch geen spoor meer van over. Voorzag deze drukkerij van het toenmalige Vicariaat, thans voortgezet in de N.V. Paulus Drukkerij, bij wijze van spreken in de binnenlandse behoeften, het is vooral aan de hier 100 jaar geleden min of meer toevallig neergestreken Agustin Bethencourt te danken geweest, dat Curaçao jarenlang een grote rol heeft gespeeld in de omliggende landen tot Argentinië toe. Zijn „Boletín de Librería" vormde de grondslag voor de latere dagbladpers op Curaçao, met name de „Boletín Commercial" die eerst gedurende een tiental jaren als „Diario de Commercio" verschenen is. De oude getrouwe naam van Douwe Zalm herinnerde aan een soort omwenteling, toen hij nl. de eerste „Tipografia eléctrica" opende waaruit later het bedrijf van „Ediciones Populares" is voortgekomen, waar La Prensa en in de aanvangsperiode ook de Beurs- en Nieuwsberichten gedrukt werden. Natuurlijk werd ook de drukkerij van Scherpenheuvel die vooral in latere jaren een groot aandeel gehad heeft in de boekdrukkerij op ons eiland, niet overgeslagen.

Oude traditie voortzetten

„Ik houd van oude vrienden, oude wijn en oude boeken, maar voor alle drie, aldus Luis Daal, gaat op, dat het niet gemakkelijk is ze te behouden." Veel is er door slordigheid en wellicht ook door gebrek aan interesse verloren gegaan. En zeker zal een betoog als dat van de heer Luis Daal ertoe bijdragen om met groter zorg datgene wat nog bewaard is zorgvuldiger te conserveren en bovendien waar mogelijk een oude traditie voort te zetten of weer op te nemen.

Een zeer interessante tentoonstelling, waarop de bibliothecaresse van de Openbare Leeszaal en Bibliotheek, mej. Daphne Labega, een korte toelichting gaf, onderstreepte en belichtte hetgeen Luis Daal had uiteengezet. Deze tentoonstelling, die geenszins volledigheid beoogt, geeft een goed beeld van de belangrijke collectie Antilliana, die uit het bezit van de Bibliotheek maar ook door bijdragen van particulieren kan worden samengesteld.

De tentoonstelling is een bezoek alleszins waard. Mej. Labega en haar assistente, mej. Rosemarie de Paula verdienen voor dit werk veel lof.

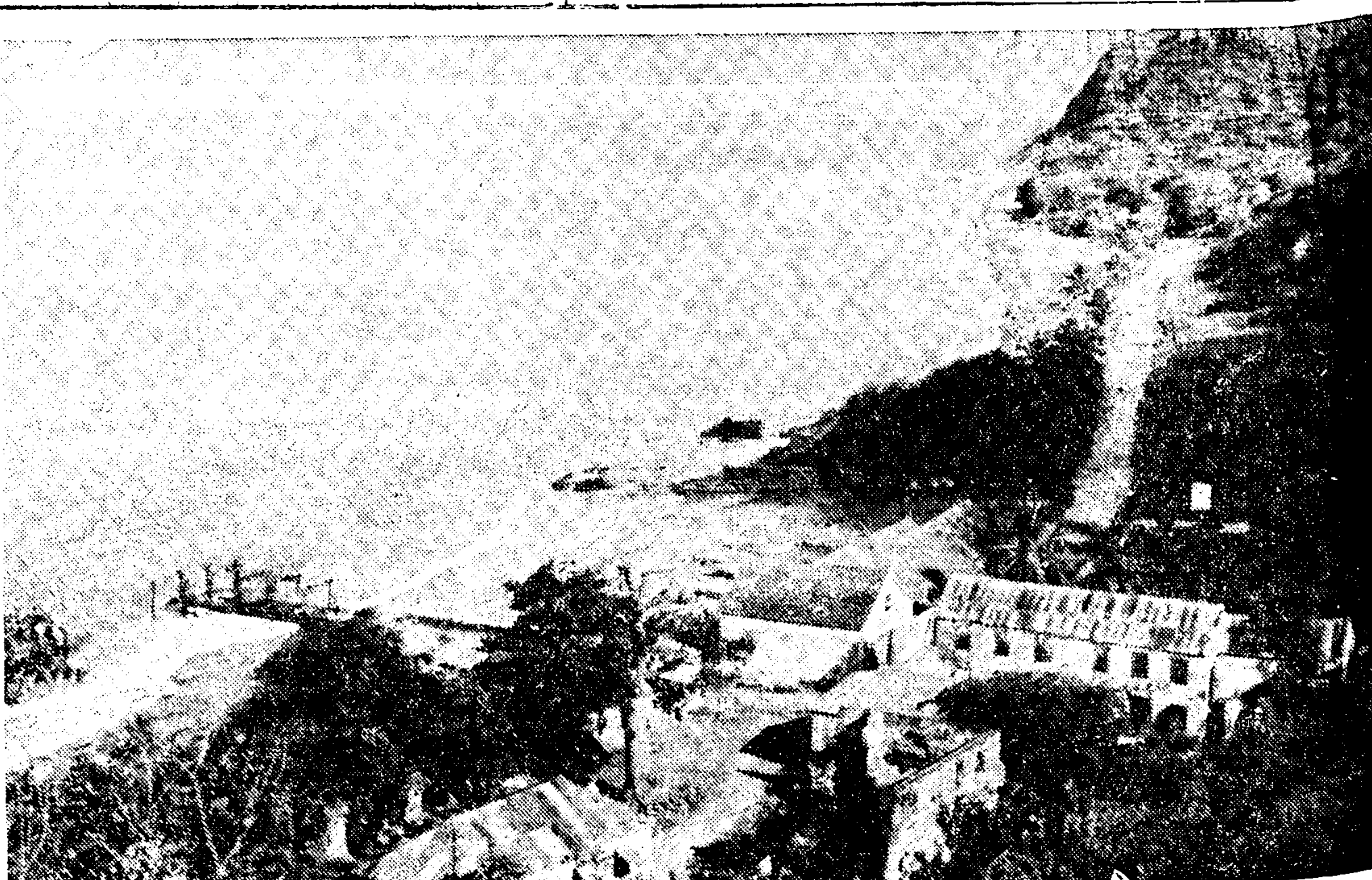
Waar een wil is, is een weg; geldt niet voor DE BOVENWINDEN

er is geld nodig en daadkrachtige hulp

Minister Korthals heeft bij zijn kennismaking met de Nederlandse Antillen het accent van zijn reis doen vallen op Bonaire en de Bovenwindse eilanden. Dit deed hij wegens de welvaartsplannen voor deze twee eilandgebieden die weldra onderwerp van debat in de Staten Generaal zullen zijn, en die een totaal bedrag van Nf. 25 miljoen omvatten, voor 2/3 door Nederland als schenking en lening te tourneren in een tijdvak van drie jaar en voor de rest door de Ned. Antillen te betalen. Men hoopt daarmee de vier achtergebleven Ned. Antillen, Bonaire, St. Maarten, Saba en St. Eustatius, zodanig te stimuleren, dat de huidige absolute afhankelijkheid van Curacao en Aruba opgeheven zal kunnen worden en deze eilanden min of meer selfsupporting zullen worden.



Het katholieke kerkje op St. Eustatius dat deze week 50 jaar bestaat ,reden waarom de bisschop van Willemstad naar de Bovenwinden is afgereisd.



Markant beeld van de boorden van het lieflijke eiland St. Maarten.

Welke zijn de problemen?

Over Bonaire is reeds eerder het een en ander gezegd, maar hoe liggen de problemen voor St. Maarten, Saba en St. Eustatius?

De correspondent van het „ANP" in de Ned. Antillen de heer F. van Steenderen, die kortgeleden de drie eilanden bezocht, schrijft hierover:

Een kleine duizend km ten oosten van de Benedenwindse eilanden, twee en een half uur vliegen met een KLM convair, liggen drie kleine eilanden waar de Nederlandse en Antilliaanse vlaggen wapperen. Drie eilanden, die men paradijsjes zou kunnen noemen, als zij niet een voortdurende bron van problemen waren voor de Antilliaanse minister van financiën, want zij kosten Curaçao en Aruba jaarlijks bijna 1½ miljoen gulden: dat is een dikke f. 450 per hoofd van de bevolking, tezamen iets meer dan 3500 zielen. Een handicap op dit punt is natuurlijk dat er drie eilanden zijn, die ieder een eigen administratie, openbare school, dokter en ziekenhuisje, enz., nodig hebben.

Een wonderlijke speling van het lot is, dat St. Maarten de eerste vaste, verdedigde Nederlandse nederzetting in Amerika herbergde, waarvan fort Amsterdam, nu een ruine, maar spoedig een klein museum, getuigenis aflegt, terwijl St. Eustatius eens de gouden rots werd genoemd. Dat was ten tijde van de Amerikaanse burgeroorlog, toen Statius een zeer profijtelijke handel met de vrijheidsstrijders dreef, tot dat de Engelse admiraal Rondey alle pakhuizen en woonhuizen van de upper en lower town met de grond gelijkmaakte. De ruines zijn er nog altijd te zien; van een heropbouw is op Statius nimmer sprake geweest! Terwijl „dode steden" zoals Medemblik of Veere in Nederland meegezogen werden door de economische opgang van de rest van Nederland, zijn de drie Bovenwindse eilanden door hun afgelegenheid en totaal andere karakter „vergeten", toen de industrialisatie op Aruba en Curaçao een ware „boomtijd" teweeg bracht. Wel trokken veel mannen weg om in de „olie" goedbetaalde functies te krijgen, maar het gevolg was juist dat met hen als het ware de energie verdween. Voldoende elektriciteitsvoorziening, waterleiding, koelhuizen, een adequaat bestuursorgaan, voldoende onderwijsinrichtingen, volkswoningbouw, verantwoorde maatschappelijke instellingen, ja zelfs een echte bakkerij of abattoir, ontbreken nog op dit moment. Het geld ervoor ontbreekt en de noodzaak ontbrak of werd niet herkend.

Deze noodzaak is nu ontstaan, omdat Amerikaanse toeristen en beleggers de Bovenwindse eilanden hebben ontdekt en in het bijzonder op St. Maarten is hierdoor een tot nu toe onbekende bedrijvigheid ontstaan. Deze bedrijvigheid heeft reeds nu een voor de verdere ontwikkeling belangrijk resultaat gehad: zij gaat gepaard met politieke rust en opmerkelijke eendracht.

St. Maarten

Het feit dat er misschien toch een mogelijkheid blijkt te zijn om de bedelstaf te vervangen door het kasregister, heeft de Bovenwinders wakker gemaakt.

Natuurlijk gaat het nog allemaal heel schuchter en natuurlijk zullen de eerstkomende jaren de noodzakelijke investeringen de inkomsten verre overtreffen. Maar plotseling is het besef ontwaakt dat investeren niet langer behoeft te worden vertaald met geld wegsmijten. Een bewijs hiervan is een investering van de NEN groot NAf 100.000, ten behoeve van woningbouw. In enkele jaren tijds heeft zich op St. Maarten een echte toeristenindustrie ontwikkeld. De stoot hiertoe gaven de oprichters van Little Bay hotel (40 bedden), dat vijf jaar geleden als eerste gasten H. M. Koningin Juliana en Z. K. H. Prins Bernhard met gevolg herbergde en dat nu weldra flink zal worden uitgebreid (18 bedden).

Met de bouw van Little Bay hotel veranderde als op slag geheel St. Maarten.

Het vroegere „Gouvernements-logeergebouw", de Passangrahan, hopeloos uit de tijd is omgetoverd in een klein geriefelijk hotel (24 bedden) met een Amerikaanse manager; Het Lido destijds bar feestgebouw aan de haven, in de letterlijke betekenis van het woord niet meer dan een „tent", is nu eveneens een leuk hotelletje (12 bedden), dat menig toerist trekt; „Sea-View" (24 bedden) heeft de lampetkannen overboord gezet en alle kamers voorzien van eigen badkamers en daarnaast zijn er nog enkele primitieve maar niet onplezierige guesthouses, zodat er een totaal van 130 bedden voor toeristen gereedstaan; een aantal dat in het seizoen beslist te klein is gebleken.

Er zijn dan ook verschillende plannen om dit aantal aanzienlijk uit te breiden. Reeds zijn de plannen in uitvoering voor een tweetal kleine Amerikaanse hotels met respectievelijk 16 en 14 bedden, o.a. in gerestaureerde landhuizen. Daarnaast komt op Fort Hill, waar de international Telegraph and Telephone Comp. een station zal bouwen dat St. Maarten met de rest van de wereld in rechtstreekse verbinding zal brengen, een klein hotel-restaurant met 16 bedden. De Windward Island Beach Club opent in april 1961 met 100 bedden, maar zal kort daarop 200 gasten kunnen laten logeren. Aan een van de mooiste tropische stranden die men zich kan dromen. Bij dit hotel is een casino ontworpen. Aan de oostzijde van The Great Bay komt een nieuwe pier in diep water, waar grote vrachtschepen zullen kunnen meren (alles op St. Maarten moet worden geimporteerd) en een jachthaven, beiden met Philipsburg — de hoofdstad — verbonden door een nieuw aan te leggen boulevard. De Great Bay is zeer ondiep zodat alle schepen, ook de jachten, op de rede moeten blijven en alles met kleine bootjes moet worden af- en aangevoerd. De nieuwe pier zal dus een aanzienlijke verbetering zijn.

St. Maarten, half Nederlands-Antilliaans, half Frans, heeft behalve zijn goede klimaat en prachtige stranden, de wereld weinig of niets te bieden. Er is een beetje veeteelt en er zijn grote zoutpannen; er wordt wat gevist (de kreeften van St. Maarten zijn beroemd) maar dan is men vrijwel uitgepraat. Het toerisme is dus de aangewezen bron van welvaart. En onder de bezielende leiding van de jonge gezaghebber Beaujon — de zevende in een reeks van succesvolle bestuursambtenaren van die naam — wordt dan ook op de ontwikkeling daarvan alle aandacht gevestigd.

„Wat wij nodig hebben", zo zegt de heer Beaujon, „is in de eerste plaats goede verbindingen. De toeristen moeten makkelijk, geriefelijk en goedkoop bij ons kunnen komen. Omdat alles hier moet worden geimporteerd is alles hier duur, zo duur dat het voordeel van totaal geen invoerrechten te kennen aan de hoge transportkosten dubbel en dwars verloren gaat. Daarbij komt dat de vervoersmaatschappijen nog eens extra hoge prijzen berekenen, omdat de omvang van het vervoer te gering is. Dat is een vicieuze cirkel, waarvan wij hier het slachtoffer worden en die dus doorbroken moet worden, desnoods door het aantrekken van „wilde" lucht- en scheepvaartmaatschappijen.

Een tweede punt is, dat het bestuursapparaat niet op een snelle ontwikkeling is berekend. Ik ben bijvoorbeeld mijn eigen secretaris. Ook hierin dient op korte termijn verandering te komen. De Ned. Antillen hebben echter geen geld. Men is zich hier en elders bewust dat de „boom tijd" over is. Daarom zijn wij bijzonder dankbaar voor de steun die Nederlands ons wil geven, maar, en dit klinkt misschien on dankbaar, het moet geen half werk zijn.

De Bovenwinden zijn 50 jaar bij de rest van de wereld ten achter. Dankzij het welvaartsplan dat nu op stapel staat is een flink deel van deze achterstand in te halen, maar dat is beslist niet voldoende. Als wij nu, nu wij het geld mee hebben, niet de kans krijgen alles wat noodzakelijk is te realiseren, blijven we zo kwetsbaar — economisch gesproken — dat de geringste teruggang ons uitschakelt. Er is nu in Amerikaanse beleggingskringen belangstelling gewekt. Er komen winkels, er wordt land gekocht en er worden huizen gebouwd; St. Maarten is een commercieel interessant objekt geworden. Maar dit betekent dat er wegen moeten worden aangelegd, water en elektriciteit beschikbaar moeten zijn, een bestuursapparaat dat de problemen aankan, het vliegveld aan redelijke eisen voldoet, historisch belangrijke objekten worden geconserveerd, de bevolking op een peil wordt gebracht, dat de dienstverlening redelijk eisen kan doorstaan etc. etc. en dit alles moet snel worden bereikt. St. Maarten is mooi en interessant maar toch ook weer niet uniek.

En daarnaast mogen we ook eventuele andere economische mogelijkheden niet verwaarlozen. Om die tot ontwikkeling te brengen is ook kapitaal nodig. Geen grote bedragen in absolute zin — wel onbetaalbare bedragen voor deze kleine gemeenschap.



Detail van het katholieke kerkje van Sint Maarten, dat uiteraard aan S. Marinus is gewijd.

Saba

Met het noemen van andere economische mogelijkheden dan toerisme doelde gezaghebber Beaujon op het „Marsbango projekt", en op projekten die op het ogenblik de geesten op St. Eustatius bezig houden.

De „Marsbango" is een Scheveningse trawler die enkele jaren geleden door Schipper Blok naar Curaçao is gebracht met het doel daar de Trawlvisserij uit te oefenen. Na aanvankelijk redelijk succes te hebben geoogst ontstonden er moeilijkheden met de Venezolanen, die de visgronden van schipper Blok als binnen hun territoriale wateren claimden en door het herhaald opbrengen van de „Marsbango" het aanvankelijk winstgevend bedrijf tot een verliespost maakten. Deze Trawler heeft o.a. een volledige vriesinrichting aan boord en overwogen wordt thans dit schip voor de Bovenwinden aan te kopen opdat de vissers van Saba — en die van St. Maarten en Statius — de beschikking zullen hebben over een moederschip, dat de vangst kan invriezen en vervoeren over grotere afstanden. Het ontbreken van koelruimte heeft tot nu toe de visvangst op de Bovenwindse eilanden sterk gehandicapt, terwijl juist rond Saba — het middelste van de drie eilanden — veel vis van uitstekende kwaliteit aanwezig schijnt te zijn. Proefvangsten in verband met het „Marsbango projekt" ondernomen, hebben bemoedigende resultaten opgeleverd.

Saba is een stijl omhoog uit de zee oprijzende krater, waarvan het binnenste — zeer toepasselijk The Bottom genoemd — een van de allerliefste plekjes op deze wereld is. Vol met bloemen, keurig opgeverfde huisjes en allervriendelijkste mensen. De jonge administrateur Henry Every, geboortig op Saba, klaagt echter over het gebrek aan „levenslust". Om de 1100 bewoners van de krater jaarlijks van goevernementswege te geven wat hen toekomt, kost ongeveer 4 ton, waartegenover een totaal aan inkomsten staat van 10.000 gulden!

Ook voor Saba zou naast het Marsbango-projekt het toerisme een uitkomst kunnen zijn. Dat betekent echter de noodzaak van aanleg van een airstrip. Kosten NAf 700.000. Het zou echter tevens de mogelijkheid van export van bloemen en misschien vruchten, zoals bananen, heerlijke citroenen enz., die nu in het wild groeien, kunnen inhouden.

Aan deze airstrips en de weg erheen wordt gewerkt. Ook zal het goevernements guesthouse omgebouwd worden in een hotel met 30 bedden, waartoe het overgenomen zal worden door een zakenman op St. Maarten. Ook bestaan er thans plannen in de Gallowsbaai op Saba een korte pier te bouwen, teneinde het aan en afvoeren van goederen en mensen gemakkelijker te doen zijn.

St. Eustatius

Het derde en meest vergeten eiland van de drie bovenwinden is St. Eustatius — ook wel kortweg Statius genoemd. Toen de kanons van Sir Rodneys vloot de grote protestantse kerk in puin schoten, schoten zij ook de kerkklok stuk en sindsdien staat de tijd op Statia stil. Jonge kerels van het eiland vindt men overal terug.

In de Ver. Staten, op Curaçao en Aruba, in landen in de omgeving, maar zelden op St. Eustatius zelf. Het eiland heeft hen niets te bieden. Er is wat landbouw, wat veeteelt en verder zijn er de goevernementswerken, die inkomsten oplevert. Maar er is ook de wetenschap dat de oliemaatschappijen zijn gaan streamlinen en dat het niet lang meer zal duren of de postwissels zullen trager komen en het rode potlood zal dikke strepen zetten in de begroting.

Er zijn twee belangrijke projekten in onderzoek die St. Eustatius er bovenop kunnen helpen. Het eerste is een Amerikaans projekt dat ten doel heeft Statius de woonplaats te doen worden van gepensioneerde Amerikanen, die van hun pensioen in de Ver. Staten zelf nauwelijks kunnen rondkomen en graag op een aanzienlijk goedkoper tropisch eiland een prettige oude dag willen hebben.

Een Amerikaans zakenman heeft daartoe op Eustatius grond aangekocht met het doel 75 huizen in bungalowstijl te bouwen. De komst van 75 Amerikaanse families die een 400 dollar per maand kunnen spenderen kan een economische revolutie voor Eustatius betekenen, en werkverschaffing, maar niet van staatswege, betekenen.

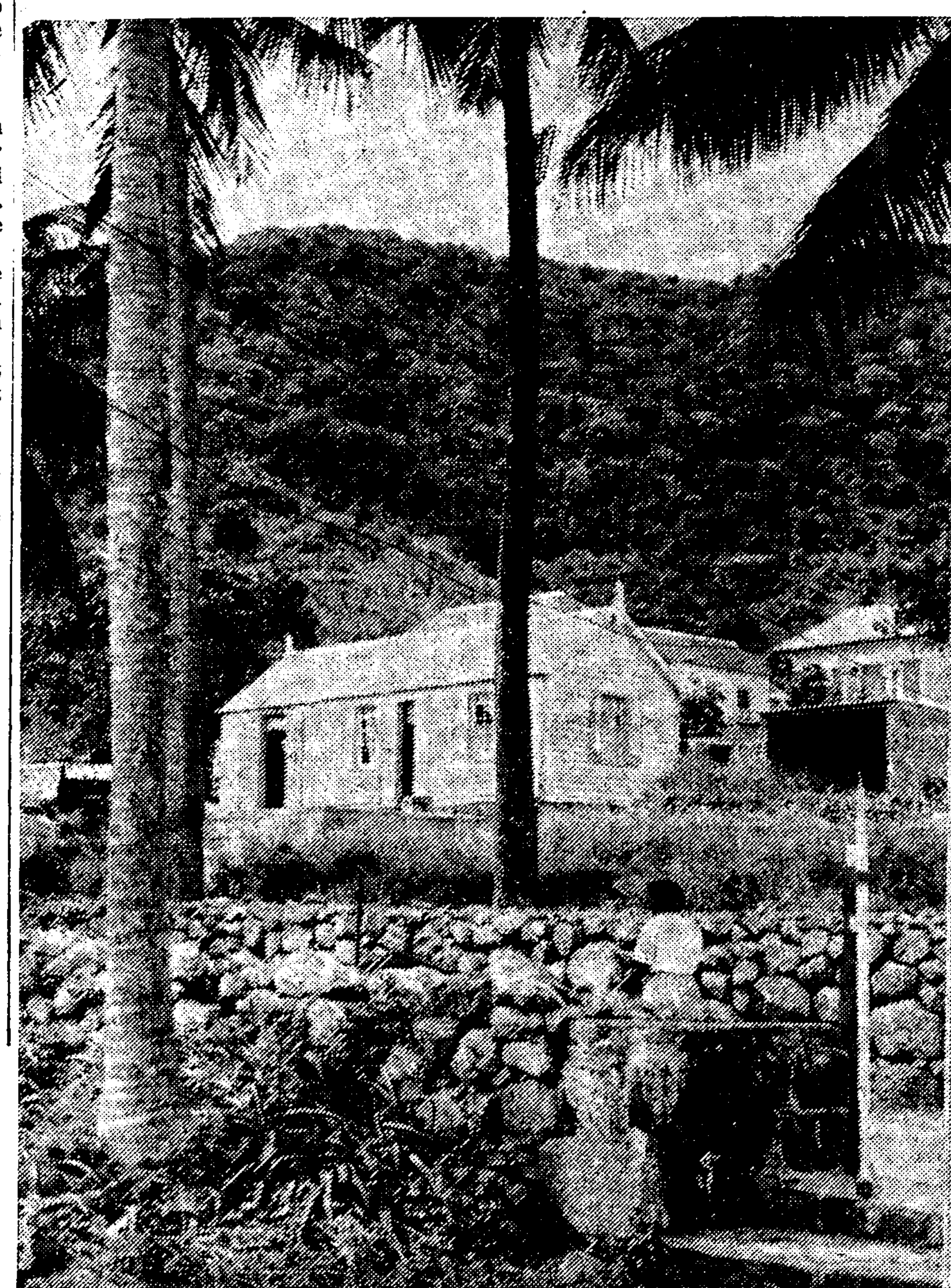
Het tweede projekt is ook van Amerikaanse oorsprong en heeft ten doel de enorme hoeveelheid puinsteen waaruit Statius is samengesteld (en dat het eiland zo weinig 'watervast' doet zijn) tot exploitatie te brengen. Een puimsteen industrie die aan 150 man werk geeft, elektriciteit brengt, de noodzaak van de bouw van een pier creëert en leven in de brouwerij brengt, klinkt zeer hoopvol. Er is daarnaast nog een lokaal projekt; het inblikken van sweet potatoes (zoete aardappelen), doch dit plan zal nog veel onderzoek eisen.

Statius heeft jarenlang te kampen gehad met het feit dat de functie van administrateur (burgemeester) werd waargenomen. Een jonge bovenwinder, Reinier van Delden is thans in deze functie werkzaam en heeft reeds kans gezien de administratie te verbeteren. Dit is een positieve stap in de goede richting.

Het vliegveld van Statius zal worden uitgebreid met 200 meter en dan kleine viermotorige vliegtuigen kunnen ontvangen.

Keuren de staten generaal de steun die Nederland aan de welvaartsplannen voor Bonaire en de Bovenwinden wil geven, goed, dat betekent dat, dat er NAf 5,4 miljoen voor St. Maarten beschikbaar zal zijn; NAf 4 miljoen voor Bonaire; voor Saba en Statius ieder NAf 1 miljoen en een reserve van NAf 1,5 miljoen.

De vier 'achtergebleven' eilanden van het koninkrijk zullen daardoor een stevige vitamine injectie krijgen, ongetwijfeld, maar waarschijnlijk zal het nodig zijn dat de dokter de patiënt onder controle houdt. Misschien is een injectie niet voldoende om de patiënt (economisch) geheel gezond te maken.



Doorkijkje op het rustieke eiland Saba.

Surinamers langs een omweg op terugweg

De gemengde Surinaamse delegatie is van Schiphol vertrokken voor een reis om de wereld naar huis. Eerste etappeplaats is de hoofdstad van Ghana, Accra.

De minister-president van Suriname, mr S. D. Emanuels, die leider van de delegatie was, blijft tot vrijdag in Nederland, en was met de Nederlandse vice-premier, de heer H. A. Korthals, de Surinaamse gevolmachtigde minister in Nederland, mr. dr. R. H. Pos, en de gecommitteerde voor Surinaamse zaken, mr. H. J. de Vries bij degenen die de delegatieleden op de luchthaven vaarwel zeiden.

De afscheidsgroet werd overigens tweemaal gebracht — elke keer even amicale omarmingen — daar een klein defect in de leiding van de DC-7C tot een oponthoud van ongeveer een half uur noopte.

De delegatie zal in India op uitnodiging van president Prasad en premier Nehru ongeveer vier dagen verblijven.

De heer Pengel verklaard op Schiphol dat de besprekingen in Den Haag, die ongeveer twee weken in beslag hebben genomen, zeer gunstig zijn verlopen. In Suriname zal verder overleg worden gepleegd over het beraad, dat over enige tijd waarschijnlijk zal worden belegd over de aanpassing van het statuut aan de ontwikkkelingsplannen en de groei van de rijksdelen overzee.

Wanneer eventueel een ronde tafelconferentie zal worden belegd is derhalve nog niet te zeggen.

De minister van opbouw, dr. Ir. F. Essed, en zijn ambtgenoot van financien dr. J. J. Sedney verklaarden, dat de overeenstemming met de Nederlandse regering de mogelijkheid tot nog betere resultaten van het Surinaamse tienjarenplan heeft geopend.

De delegatieleden hebben na het oponthoud om drie uur nogmaals hartelijk afscheid genomen van de tientallen vrienden en kennissen die hen in de afgelopen dagen hebben omringd. Zij zullen via Kano, in Ghana arriveren. Na het ezboek aan dit land vertrekken zij via Rome voor het vierdaags bezoek aan India. Vandaar reizen zij door naar Tokio, waar zij dagen zullen verblijven.

Via de Verenigde Staten zullen de Surinamers naar huis terugreizen.

Spreek ik met de Amigoe?

(Vervolg van pagina 1)

naast Radio Hoyer; aanvang 20.30 uur. Als spreker zal voor ons optreden ons bestuurslid de heer J.G. de Jong met een Reisverhaal over Peru, toegelicht met slides. Naar het zich laat aanzien zal dit de laatste keer zijn, dat de heer de Jong een lezing voor ons houdt, aangezien hij over enkele maanden Curacao zal verlaten. Laat dit voor alle medewerkers een reden te meer zijn om deze avond bij te wonen! Uiteraard kunnen wij ook andere belangstellenden garanderen dat hun een boeiend verhaal te wachten staat. Toegang voor iedereen vrij.

o—O—o

In uw dagblad van 25 mei komt op pagina 5 o.m. een foto voor van de plechtige doop van Prins Philips (zoon van Prinses Paola en Prins Albert van Belgie).

Verder stond nog te lezen dat de Prins reeds de dag na zijn geboorte, op 16 april jl. het doopsel tijdens een intieme plechtigheid, ontving. Nu rijst bij mij deze vraag: „hoeveel maal wordt er een kind gedoopt?

Moet ik hierbij aannemen dat i.v.m. het feit dat dit kind van vorstelijke bloede is, het TWEEMAAL gedoopt moet worden?

Volgens mijn beste weten is het normaal dat er slechts een keer gedoopt wordt, maar mogelijk worden de kerkelijke wetten (R.K.) wanneer het een vorstelijk kind of persoon betreft, anders toegepast als wanneer het een gewoon burger kindje of persoon zou zijn.

Misschien ben ik verkeerd, ik weet het niet, dat zou U mij misschien wel kunnen vertellen.

P.S. ik ben van huis uit ook R.K. (geboren, gedoopt etc.), aldus een abonnee.

En ons commentaar: Inderdaad was het onderschrift bij de foto van het Doopsel van Prins Philips, de zoon van de Belgische Prins Albert en Prinses Paola, niet „to the point", als we het zo zeggen mogen. Maar dat zijn de veronderstellingen van de vragensteller evenmin, vooral als we het „etc." achter zijn persoonsbeschrijving: van het huis uit R.K. (geboren, gedoopt etc.) de betekenis mogen geven, die wij er graag aan zouden hechten.

Maar komaan: wanneer een pasgeboren kind in levensgevaar is ontvangt het terstond — zonder op een priester te wachten — het Sacrament van het Doopsel, t.w. de afwassing met water waarbij de Sacramentele woorden worden uitgesproken: Ik doop U in de Naam van de Vader en de Zoon en de H. Geest. Blijft het kindje in leven, dan worden later in de kerk de bijkomende ceremonies en gebeden aangevuld.

We denken nu, dat waar de vorstelijke ouders verplichtingen hebben tegenover het Belgische Volk, waardoor de publieke doopplechtigheden naar een verder liggende datum moest verschoven worden, zij er als goede Katholieke ouders grote waarde aan gehecht hebben, dat hun kind reeds de dag na zijn geboorte gedoopt werd. De latere publieke plechtigheden zijn niets anders dan de bijkomende ceremonies.

o—O—o

Vandaag zal de heer A. Leonard zijn 25 jarig dienstjubileum bij de O.G.E.M. herdenken, hetgeen inhoudt dat hem vanmiddag tussen zijn collegae, bij een héél koud biertje het O.G.E.M. speldje wordt aangeboden alsmede de bekende enveloppe met inhoud.

o—O—o

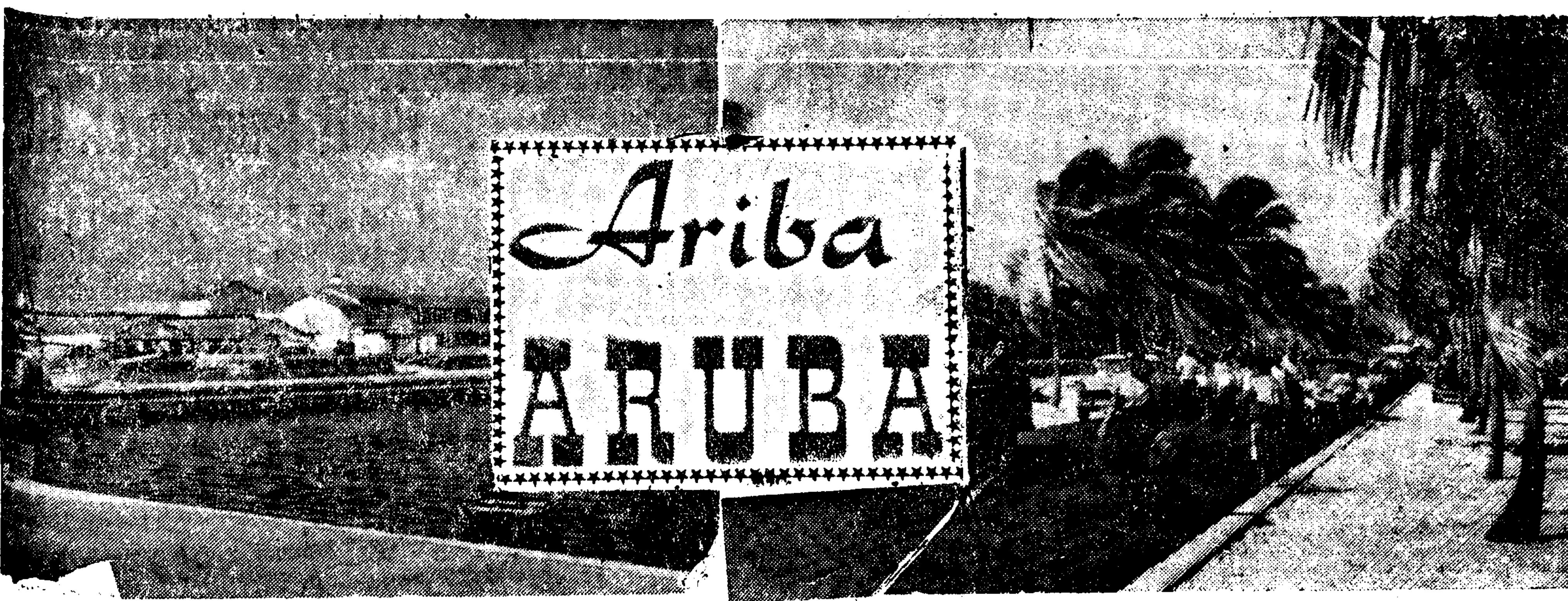
Morgen, 29 mei, is er om half zeven 's avonds in West-End een uitvoering van Trio Los Angeles met zang van Hortence Sarmaat. In dit programma wordt ook de film „Thundering Caravans" gedraaid.

o—O—o

Gedragen kleding, die nog in goede staat verkeert, alsmede lakens, handdoeken en schoeisel ten bate van de actie van het Roode Kruis: „Curacao Helpt Chili", kan op Julianadorp bij de hieronder volgende adressen worden bezorgd: Mevr. Ter Mors, Parkweg 2; mevr. Van Gulick, Ficusweg 9 en mevr. De Berg, Valkenweg 11. Op Rio Canario op de volgende adressen: mevr. Douwes, Hendriklaan 9; mevr. Bloemen, Irenelaan 21 en mevr Loos, Prinsenlaan 12.

o—O—o

Vandaag is de heer Louis Ricardo 25 jaar werkzaam als administrateur van de Synagoge „Mikvé Israël". Onze hartelijke gelukwensen!



Julianaschool

H. B. S.-klassen worden opgeheven

Tijdens persconferentie deelde de gedeputeerde voor Onderwijs, de heer E. Petrona hedenochtend mede dat het Bestuurscollege na ampel beraad en overwegingen had besloten de M.U.L.O.-klassen met H.B.S. programma aan de Julianaschool met ingang van het schooljaar 1960/61 op te heffen.

In een communiqué van de eilandelijke voorlichtingsdienst betreffende het onderhavige onderwerp, worden de overwegingen die tot dit besluit aanleiding hebben gegeven, als volgt samengevat:

Deze speciale opleiding, zowel op de Julianaschool als op het Sint Dominicus College, werd indertijd van overheidswege als noodmaatregel goedgekeurd teneinde, althans op die wijze, in de mogelijkheid tot het volgen van middelbaar onderwijs voor de eerste leerjaren te voorzien.

De aantallen leerlingen van de bedoelde klassen aan de Julianaschool in de afgelopen jaren waren evenwel zodanig, dat daaruit naar het oordeel van het Bestuurscollege mag worden geconcludeerd, dat deze opleiding onvoldoende levensvatbaarheid blijkt te bezitten.

Zo bedraagt het aantal leerlingen in het lopende schooljaar in klasse I: 10, waarvan 3 Protestants, 3 Rooms Katholiek, 1 Mohamedaan en 3 andersdenkenden, en in klasse II eveneens 10, waarvan 6 Protestants, 2 Rooms-Katholiek en 2 andersdenkenden.

Bij de beoordeling van deze cijfers, met betrekking tot de behoefte van deze opleiding, dienen uiteraard de Rooms-Katholieke leerlingen buiten beschouwing te worden gelaten.

Voorts is naar het oordeel van de hoogste onderwijsautoriteiten in de Nederlandse Antillen de voortzetting van deze, als noodoplossing bedoelde H.B.S.-opleiding ongewenst, nu binnen het Eilandgebied een Middelbare schoolopleiding — het Colegio Arubano — aanwezig is, die toegankelijk is voor leerlingen van alle gezindten en aan de wettelijke eisen voldoet met betrekking tot toelating der leerlingen, leerprogramma, bevoegdheid der leraren, einddiploma en commissie van toezicht.

Bij de behoefte-erkenning voor het Colegio Arubano is uitdrukkelijk gestipuleerd en aanvaard, dat het Colegio Arubano toegankelijk zou zijn voor eenieder, zonder onderscheid van godsdienstige richting. Deze toegankelijkheid is ook wettelijk vastgelegd. Het leerlingen-aantal van het Colegio Arubano bestaat dan ook voor een niet onbelangrijk gedeelte uit niet-Katholieken (bijna 25% — red.)

Gelijk bij de behandeling van de behoefte-erkenning in de Eilandsraad uitdrukkelijk naar voren gebracht, is het Eilandgebied financieel niet in staat de zeer hoge kosten van twee volledig geoutileerde middelbare scholen te dragen.

In het belang van de leerlingen die thans aan de Julianaschool de HBS-opleiding volgen, is door het Bestuurscollege met het Colegio Arubano overeengekomen dat de leerlingen van de eerste en tweede klasse van de H.B.S.-opleiding aan de Julianaschool, voorzover zij naar de tweede resp. derde klasse zouden overgaan, per september a.s. zonder toelatingsexamen, plaatsing zullen verkrijgen in de tweede resp. derde klasse van het Colegio Arubano.

Het besluit van het Bestuurscollege werd door de heer Petrona uitvoerig toegelicht; het hoofd van de voorlichtingsdienst, de heer N. Piña en het hoofd Onderwijszaken, de heer A. Poppe waren eveneens aanwezig.

De gedeputeerde wees er op dat het bestuurscollege voor de keus heeft gestaan of de H.B.S.-klassen aan de Julianaschool te verheffen tot hetzelfde niveau van het Colegio Arubano, of deze klassen geheel op te heffen. Het kon niet als verantwoord worden geacht dat naast een H.B.S. die aan de wettelijke eisen voldeed qua de bevoegdheid van de docenten, het toelatingsexamen, lesrooster en onderweerping aan een commissie van toezicht, een tweede H.B.S., als noodmaatregel gecreëerd, zou kunnen blijven bestaan zonder dat aan deze eisen wordt voldaan.

De gelden voor een tweede H.B.S. op Aruba zijn toch niet beschikbaar, zodat er uiteindelijk maar een weg bewandeld kon worden: algehele opheffing van deze klassen. Bovendien hebben deze klassen getoond niet voldoende levensvatbaarheid te hebben. Er was maar weinig animo voor, zelfs van de kant van andere openbare scholen. Nu men beweert in twee jaar tijds wel de levensvatbaarheid te kunnen aantonen, kan deze bewering, gezien de opgedane ervaring, niet aanvaardbaar worden geacht.

Het Bestuurscollege draagt de overtuiging dat zijn beslissing zal strekken tot een gezonde ontwikkeling en ontplooiïng van het middelbaar onderwijs op Aruba.

„Wij zijn niet tegen het openbaar onderwijs, wij zijn niet vóór het r.k. onderwijs, aldus de heer Petrona, „Doch wij zijn voor HET onderwijs."

Damdoorbraak

Het onderzoek naar de damdoorbraak in Mancabril in Spanje en het bijna geheel onderlopen van het dorpke Ribadelago in januari 1959, heeft geleid tot het schuldig verklaren van vier ingenieurs en zes technici van de maatschappij die de dam beheerde.

Compliment voor het Nederlands beleid

„Nederlandse Antillen politiek ideaal" schrijft „De Telegraaf" boven eeen bericht van de correspondent van het blad te New York. Deze schreef: het doelbewuste beleid van Nederland om te bevorderen, dat de Nederlandse Antillen als autonome staat kunnen toetreden tot de, alle Zuidamerikaanse republieken omvattende, organisatie van Amerikaanse Staten heeft warme weerklank gevonden in het hoofdartikel van het spaanstalige New Yerkse Dagblad „El Diario de Nueva York" dat in geheel zuid Amerika is overgenomen. Het artikel was op 23 mei in het New Yorkse blad verschenen.

Aanleiding voor het hoofdartikel was het feit, dat Den Haag ter gelegenheid van het anderhalve eeuwfeest van Argentinie's onafhankelijkheid minister president Jonckheer van de Ned. Antillen als vertegenwoordiger van de Nederlandse kroon had afgevaardigd.

„Hiermee stimuleren de Nederlanders de autonomie van een van hun vroegere kolonien", aldus luidt het hoofdartikel in El Diario de Nueva York, en het gaat verder: zij doen dit nadrukkelijk in het inter Amerikaanse gebied, waar vrijwel zeker bijval gevonden zal woren voor de vorming van de Ned. Antillen tot soevereine staat met ontzag voor de menselijke rechten van de organisatie van Amerikaanse staten.

Dat men geen angst heeft voor mogelijke consequenties die hieruit kunnen voortvloeien pleit voor de Nederlandse politiek want hiermee wordt gedemonstreerd dat Nederland niet dat intolerante en onderdrukkende moederland is waarvan de Aziaten spreken. Nederland is in werkelijkheid een vreedzame en geordende natie, vrijheidlievend en met ontzag voor de menelijke rechten.

In weinig landen is de parlementaire democratie zo oud en reëel als in deze op de volkswil gegrondveste monarchie, waar arbeid de allesoverheersende activiteit vormt. Wij wensen de regering van Nederland geluk met deze grootste en intelligente daad van goede diplomatie.

De opleiding tot praktizijn

Oranjestad, 27 mei. — Praktizijn H. Th. Lopez, werkzaam alhier bij de eilandsontvanger, heeft zich verdienstelijk gemaakt door in het orgaan van de Vereniging van Juridische Faculteiten in Nederland „Ars aequi" een artikel te schrijven over de praktizijnsopleiding in de Nederlandse Antillen. Na een korte historische inleiding komt de auteur tot de mislukte pogingen van de overheid een rechtsschool te stichten, waarna in 1950 de Stichting Rechtsschool tot stand kwam, een particuliere rechtsschool derhalve, welke tot nu toe ongeveer 200 cursisten heeft geteld. Op boeiende wijze beschrijft de heer Lopez hoe het verder toegaat bij de privé opleiding.

Uit politierapporten

„Special delivery"

Emiliana Germaan vond in de Nassaustraat en deponeerde aan de wacht Oranjestad, een brief geadresseerd aan Maria Pardo.

Tweede vlieger ging niet op

Aan de wacht werd gemeld, dat een jongen loten verkocht, waarvan de trekking reeds had plaats gevonden. Bij onderzoek bleek het de bekende E.R.L.R., oud 12 jaar, te zijn, die aan de vrouw I.N. loten had aangeboden. Enige dagen daarvoor had hij haar reeds loten verkocht. Pas later ontdekte zij, dat zij ongeldig waren. Toen de jongen haar voor de tweede maal dergelijke loten aanbood, hield zij hem vast en waarschuwde de politie. De jongen is overgeleverd aan de Kinder- en Zedenpolitie.

Verloren

Ramon D. Wilson, Weg Fontein 44, verloor een portemonnaie, inhoudende rijbewijs, alsmede enige papieren en foto's.

Sadist aan het werk

J.B.T. deed aangifte van vernieling. Die morgen had hij in zijn cunucu een aan hem toebehorende geit aangetroffen, waarvan beide oren nagenoeg waren afgesneden. De geit is naar het abattoir gebracht, alwaar de veearts medische hulp verleende. Een onderzoek wordt ingesteld naar de dader van dit staaltje van sadisme.

Fietser in rooi

Een wielrijder, B. de C., die met zijn fiets in de buurt van de politiewacht Noord een diepe rooi was ingereden, moest met diepe snijwonden aan het hoofd en mogelijk een beschadigde nekwervel in het San Pedro-hospitaal worden opgenomen. Het slachtoffer verklaarde door een tegemoetkomende auto te zijn verblind.

Plannen voor nieuwe schooljaar

Sanering van het onderwijssysteem

Oranjestad, 27 mei. — Tijdens de persconferentie, die de gedeputeerde voor onderwijs, de heer E. Petronia, hield ter aankondiging van het besluit van het B.C. tot opheffing van de H.B.S.-klassen aan de Julianaschool, kwamen ter sprake diverse plannen, die, met ingang van het nieuwe schooljaar 1960/61, zullen worden verwezenlijkt ter sanering van het onderwijssysteem op Aruba.

Ten eerste zal een tweede B.L.O.-school, ten gerieve van de leerlingen van het oostelijk gedeelte van het eiland, worden ingericht. Waarschijnlijk zal daarvoor worden bestemd de lagere school te Brasil, die slechts een klein aantal leerlingen telt (ongeveer 50, verdeeld over 6 klassen). Repatriëring en verhuizing naar het centrum van San Nicolas van vele bewoners van deze buurt, mede veroorzaakt door afvloeiingen en ontslagen bij de Lago, hebben het aantal leerlingen op deze school in die mate doen verminderen, dat handhaving ervan niet langer gerechtvaardigd wordt.

Ingaande september as. zal een gelijkschakeling van het lager onderwijs over het gehele eiland plaats vinden; ieder schoolgaand kind — met uitzondering van B.L.O.-leerlingen — zal ten eerste de zes klassen lager onderwijs doorlopen, waarna het moment komt, waarop een bepaalde richting kan worden gekozen.

Voor een klein aantal kinderen zou dan de maximum-prestatie zijn bereikt; de overigen hebben dan naar keuze en/of capaciteit de mogelijkheden van de technische school, eenvoudig technische school (deze mogelijkheid wordt eveneens per 1 september as. geschapen), M.U.L.O., huishoudschool of H.B.S.

Op Juana Morto is een lagere school in aanbouw; voorlopig zal deze school uit vier lokalen bestaan, met uitbreidingsmogelijkheden naar behoefte.

DE MYSTERIEUZE J.G.

Een speurdersverhaal

door JAN VAN GENT

20

Hij keek naar de anderen maar zij antwoordden niet. Hij schoof dichter naar de tafel.

„Dan heb ik misschien iets dat als krijgsplan kan dienen. Het is voorlopig nog helemaal privé en ik heb er niet alleen de instemming voor nodig van mijn chef maar ook van jullie."

Met zijn vingers tekende hij kringen van het bierschuim, dat de kellner gemorst had op het tafelblad. Hij probeerde zijn woorden zo gewoon mogelijk te laten klinken.

„Al wachtende kreeg ik het idee, dat het misschien goed zou zijn om de heer Watimena voorlopig maar onkundig te laten van onze vermoedens. We weten niet of ze voor honderd procent juist zijn en zelfs als ze dat zijn moet je nog maar afwachten wat je uit Watimena krijgt, bij een rechtstreeks verhoor. Nee, niemand schiet er iets mee op als we nu al op de vuist gaan. Het zou heel wat mensen kunnen afschrikken en dat kunnen we ons niet permitteren."

„Het zijn ùw vermoedens, niet de onze. Ge moogt er vrijelijk over beschikken," gebaarde Segers breed.

„Goed. Ik weet niet of Watimena veronderstèlt dat wij iets weten, maar daarop moeten we voorlopig gokken. Hij blijft hier zo lang zijn toestand nog ernstig is en ik zou het op prijs stellen als hij gedurende dat verblijf niet al te veel zou worden lastig gevallen."

Sluiter keek naar De Koninck. De jongeman knikte voluit. Hij had zijn lesje geslikt. Zoveel te beter.

„Hij mag niet helemaal aan zijn lot worden overgelaten, anders zou hij dáárdoor misschien op ideeën kunnen komen. Nee, af en toe moet hij worden ondervraagd, maar dan zo dat bij hem nergens een rood lichtje gaat branden. Dat is u ongetwijfeld toevertrouwd."

„Merci," zei De Koninck wat ironisch. „Nog bier?"

„Straks graag. Zodra hij vervoerd kan worden moet hij worden overgebracht naar Amsterdam. Naar mijn mening ligt inderdaad dáár de oplossing en nergens anders. Ook van deze overval. Het klinkt nogal gedecideerd, maar ergens moet je toch een besluit nemen of een paar vaste punten neerleggen, anders blijf je aan het zwalken. Amsterdam dus. Als alles goed loopt zal een van het groepje zware jongens dan contact met hem zoeken. En dan zijn we precies waar we zijn moeten, nietwaar?"

„Bravo, bravo, een plan zo helder als glas. Dùs zal het wel fout lopen," grinnikte Segers. „Ik zie geen bezwaren onzerzijds. U?" Nee, De Koninck had evenmin bezwaren. Hij was gegrepen door de rustige, verklarende stem van de Amsterdamse inspecteur, over wie Segers hem zoveel had verteld. Hier was iemand die wist wat hij wilde en dat kon voordragen ook. Nee, van zijn kant geen bezwaren. Hij wist niet hoe opgelucht Segers zich voelde, nu hij de twee anderen had kunnen overhalen.

„Er blijven natuurlijk een paar voetangels en klemmen. Ik zou er een week salaris voor over hebben om te weten hoe deze overval in elkaar zit, want die is naar mijn mening een sleutel tot alles. Van alle kanten heb ik het nu al geprobeerd te benaderen, maar nergens zie ik enig houvast. Ik vind het een beetje onmogelijk, dat Watimena door een van zijn eigen vriendjes zou zijn neergeslagen. Hij was daar niet belangrijk genoeg voor. Of toch? Hij had weinig geld. Of had hij het ergens verborgen? Waren er wraakgevoelens in het spel? Zo ja, bij wie dan Bestaat er een concurrerende bende? Dan zitten we helemaal in de boot."

„Dezelfde dingen die wij al hebben overwogen," zei De Koninck. „En wij zien er evenmin kop of staart aan."

„Dan is ook daar misschien iets aan te doen. Er blijft dus een grote mogelijkheid, dat niemand van het groepje rondom Watimena iets van de overval weet. Ik vind dat we die jongens een beetje moeten inlichten. Misschien gaan ze dan zelf op het oorlogspad en dan komt er ergens beroering. We moeten de zaak in beweging krijgen, want pas dan vallen er ook voor ons wat vruchten uit de boom. Blijven wij daarentegen stil zitten, dan loopt de hele boel dood. Komt er na onze inlichtingen nòg geen beweging, dan is ook dat een aanwijzing, want dan kunnen we met enig recht veronderstellen dat de dader gezocht moet worden onder de brandkastenkrakers. Die op hun beurt kunnen dan even lachen om de weinig substantiële gegevens waarover de politie beschikt en daarna worden ze misschien brutaler."

„Hear hear! Inspecteur doceert de psychologie van de misdadiger. Een kans uit duizenden, De Koninck!"

De inspecteur lachte, maar werd dadelijk daarop ernstig.

„Het kan nooit kwaad om een beetje te speculeren op de eigenschappen van de tegenstander. Onze speculatie heeft bovendien enige grond. Mensen die inbreken — en zeker mensen die het doen op een zo doortastende en vrij nieuwe manier, namelijk door maar liefst de hele brandkast mee te nemen — dat zijn lieden met fantasie. Inbrekers hebben altijd fantasie. Ze zijn gek op het avontuur als zodanig, want alleen daarom houden ze hun nachtelijke, opwindende bedrijf vol. Stel u deze jongens voor, als ze des nachts bezig zijn in een totaal verlaten kantoorgebouw. Ze lopen ieder ogenblik de kans ontdekt te worden en wat ze tenslotte als buit zullen vinden, dat is ook een verrassing. Een ongewis beroep, dat pienter en snel maakt. En voor zover ik ze ken zijn ze ridderlijk, de gemiddelde althans. Als ze horen dat een van hen in de sores is gekomen, dan zullen ze helpen."

„In de wat?"

„Sores, zorgen. Een jiddisch-Amsterdams woord."

„De Koninck, schrijf het op en zeg de professor vriendelijk dank voor zijn betoog. Vraag hem meteen wat voor voordeel hij denkt te trekken uit al zijn fraaie theorieën. En wat hij er in de practijk aan heeft."

(Wordt vervolgd)

EILANDGEBIED ARUBA

Ten behoeve van het eilandgebied Aruba (Ned. Ant.) worden sollicitanten opgeroepen voor de functie van:

1. Loods.

Deze zal in eerste instantie worden belast met de functie van kapitein van de sleepboot en zal daartoe in het bezit moeten zijn van het diploma eerste stuurman grote vaart.
De bezoldiging bedraagt, inclusief duurtetoeslag, van ongehuwd tot gehuwd met meer dan 2 kinderen:
minimum van f. 10956.— tot f. 15096.—
maximum van f. 12768.— tot f. 17328.—
Indiensttreding ongeveer 1 september a.s.

2. Machinist van de sleepboot.

Betrokkene zal in het bezit moeten zijn van het diploma werktuigkundige B grote vaart.
De bezoldiging bedraagt, inclusief duurtetoeslag, van ongehuwd tot gehuwd met meer dan 2 kinderen:
minimum van f. 8388.— tot f. 10736.—
maximum van f. 10956.— tot f. 15096.—
Indiensttreding ongeveer 1 juli a.s.

De bezoldiging van de gehuwden zonder kinderen en met 1 of 2 kinderen ligt tussen de genoemde bedragen in. Aanstelling op een hoger bedrag dan het minimum op grond van ervaring is niet uitgesloten.
Kindertoelage f. 288.— tot f. 300.— per jaar en per kind.

Benoeming geschiedt in tijdelijke dienst, voorshands voor een periode van 3 jaren.

Sollicitaties binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad te zenden aan het Bestuurscollege van het eilandgebied Aruba (Ned. Ant.).

In de sollicitaties te vermelden geboortedatum en -plaats, burgerlijke staat en gezinsgrootte, staat van dienst en referenties. Voorts dient een recente pasfoto te worden bijgevoegd.

Radio en Televisie

CUROM

(246,8 meter)

ZATERDAG

15.15 Weekeindallerlei, geselecteerd door de omroepster
15.15 Een kwartiertje muziek uit Centraal-Amerika
15.30 „Op de thee bij CTC"
16.30 Hora Infantil
17.00 Peticiones y cumpleaños
17.45 Novela Golgate/Palmolive „La Deshonrada"

18.00 Noticia na Papiamento y variedad musical
18.15 „Taptoeklanken", het programma van en voor de Kon. Marine in de Nederlandse Antillen
18.45 En nu.... vertelt tante Aukje een verhaaltje

19.00 Een kwartiertje marsmuziek
19.15 Palacios-programma (Ned.)
19.45 De lichte toets met muziek uit alle landen
20.15 La Bonanza-halfuur
20.45 Het Heineken-kwartier
21.00 Wil Epker aan de Curom-vleugel
21.15 PPP: Philips Populaire Platen
21.30 Over naar het Hotel Curaçao Intercontinental
22.00 Zaterdagavond-dansparade
22.55 Het belangrijkste nieuws van de dag

ZONDAG

9.02 Rechtstreekse uitzending van de dienst in de Fortkerk
10.00 Muziek na de Kerkdienst
10.30 Zondagmorgen zonder zorgen
11.00 Lichtklassieke werkjes (La Bonanza)
11.30 Katholieke morgenwijding
12.00 Programma-overzicht
12.03 Lunchmuziek
12.40 „Christus tot de volkeren gebracht"
12.55 Intermezzo

13.00 Nieuwsberichten
13.15 Sluiting (tot 17.00)
17.00 Heropening
17.02 Uitzending in samenwerking met het Portugese consulaat: „A Voz de Portugal"

17.30 Voor de jarigen van vandaag
17.00 Voor de Protestantse jongeren
18.00 Noticia na Papiamento
18.10 Hoorspel in het Surinaams
18.45 En nu.... vertelt Tante Aukje haar verhaaltje
19.00 Max Tak: „Hier is New York"
19.15 Raul Rosales aan de vleugel
19.30 Curom's boekenprogramma onder redactie van dr Hans Hermans
19.45 Bioscooporgelmuziek
20.00 Veelbeluisterde melodieën
20.30 Avondserenade
20.45 Openbaar Kunstbezit: Dr Noë bespreekt werk van Giovanni di Paolo
21.00 Uitzending van het hoorspel „Een hond jankt" in samenwerking met de Nederlandse Radio Unie en de Sticusa
22.00 „Zoeklicht op Nederland", het wekelijks transcriptieprogramma van Radio Nederland Wereldomroep in Hilversum
22.55 Het belangrijkste nieuws van de dag

MAANDAG

6.32 Rustige muziek voor de vroege morgen
6.45 „Met muziek naar school", Nutricia-programma voor kinderen
7.00 Nieuwsberichten
7.10 Gevarieerd ochtendprogramma met tijdmeldingen
8.00 Herhaling van het nieuws en programma-overzicht
8.15 Het orkest van Roberto
8.45 Vitamine-B, het gezellige aanvraagprogramma voor de dames
9.45 The Johan La Salle Quartet
10.00 Van Wilpen's premieprogramma: een plaatje, een praatje, een premie
10.30 Klassieke muziek: de Italiaanse Symphonie van Mendelssohn en de symphonie no. 4 van Schumann gespeeld door het Londens Symphonie Orkest olv Joseph Krips

11.15 Operaklanken
11.30 „Nos receta semanal", presentá pa firma Van Wilpen
11.55 Noticia na Papiamento
12.00 Programma-overzicht
12.03 Lunchmuziek door het orkest van Michel Legrand
12.30 Berichten ANP- en Curom-nieuwsdienst
12.40 Platenmatinee
13.00 Variedad Musical
13.30 The Philips Music Box
14.00 „De Schilderijen-tentoonstelling" van Moussorgsky
14.30 „Tussen de bedrijven door"
15.15 Muziek uit Italië
15.30 „Op de thee bij CTC"
16.30 Jpkebox Arubiano
17.00 Peticiones y cumpleaños
17.45 Novela Colgate/Palmolive „La Deshonrada"
18.00 Noticia na Papiamento y variedad musical
18.15 Parade Deportivo pa Hector Rosario, presentá pa Spritzer en Fuhrmann
18.30 Voor de Nederlandse Koopvaardij
18.45 En nu.... vertelt tante Aukje een verhaaltje (Nutricia Club)
19.00 Nieuwsberichten
19.15 Palacios-programma (Ned.)
19.45 De lichte toets met Europese orkesten

20.15 La Bonanza-halfuur
20.45 Het Heineeken-kwartier
21.00 „Een uur voor u" — het gevarieerde Maandagavondprogramma met de rubriek de componist van de week (ditmaal: Stephen Foster)
22.00 „Musical Nightcap"
22.55 Het belangrijkste nieuws van de dag

RADIO KELKBOOM

ZATERDAG:

18.00 Calypsos
18.15 Cumpleaños feliz
18.30 Dinnermuziek
18.55 Manjan ta Diadomingo
19.00 Noticias na papiamento
19.15 Musica varia
19.30 Musica hulandez
19.45 Nieuwsberichten
20.00 Norte americana
20.30 Cortijo y su combo
20.45 Daniel Santos
21.00 Musica bailable

ZONDAG

10.30 Luis Santo
10.45 Benny More
11.00 Adilia Castillo
11.15 Greta Martha
11.30 Varia
12.00 Lunchmuziek
12.25 Nieuwsberichten
12.45 Norte amerirana
12.55 Nieuws in nutshell
13.00 Musica varia
16.00 Radio Nederland
17.00 Danzones Cubanos
17.15 Chappotin y sus estrella
17.30 Carmen Delia Dipini
17.45 Los Indios
18.00 Calypsos
18.15 Cumpleaños feliz
18.30 Dinnermuziek
19.00 Programa di Lago
19.30 Musica hulandez
19.45 Nieuwsberichten
20.00 Norte americana
20.30 Programa di Elmar
21.00 CCA

RADIO NEDERLAND WERELDOMROEP

ZATERDAG

18.32 Nieuws
18.41 Commentaar op het nieuws
18.43 Nederlands nieuwsjournaal, door Gerard de Haan
18.50 Nederland zingt! Kinderkoor „Jacob Hamel", olv. Herman Broekhuizen
19.05 De week in Nederland Samenstelling en commentaar: Bert Steinkamp
19.20 Vrolijk Wekend Amusementsprogramma
20.05 Caraibisch panorama
20.40 Nieuws in het kort en beursoverzicht
20.45 Ter overdenking, door Pater J. B. van Cronnenburg

ZONDAG

18.32 Internationaal en Nederlands nieuws, aangevuld met voetbaluitslagen eredivisie
18.40 Aan de vooravond van het Koninklijk bezoek aan België, door Kees Middelhof
18.45 Promenade Concert, door het Boston „Pops Orchestra", olv Arthur Fiedler
19.10 „Land van Koning Boudewijn" Van Ostende tot Spa, een reportage klankbeeld over België door Guus Weitzel en Willem G. v. Maanen

19.40 Het Metropole Orkest, olv Dolf van der Linden
20.00 Humanistisch Leven Spreker: Dr J. C. Brandt Corstius
20.15 De sport van het weekeinde
20.35 Vrolijke muziek

AVROS

ZATERDAG:

18.00 Een album van populaire melodieën
18.15 Vijftien minuten met de Shell
18.30 Omroeperskeuze
28.45 Regerings Voorlichtings Dienst Suriname (Weekend-kommentaar)
19.00 Nieuwsberichten
19.15 Esso quiz programma
20.00 Njoensoe na ini sranang tongo
20.05 De vijf toptunes van de week
20.20 Dansmuziek uit Zuid-Amerika
21.00 „Bel maar op"
23.45 Wij luiden de zondag in
24.00 Avrossein — Volkslied — Sluiting

ZONDAG

7.45 Groeten uit Nederland
8.00 „Bel Canto" een programma van operamuziek
9.30 Populaire melodieën in 't licht genre
10.00 Sonde mamantin torie door Wilfred Grimmer
10.30 „Israël spreekt tot de wereld"
10.45 Morgenwijding door de EBG
11.00 Onsterfelijke muzikale meesterstukken (instrumentaal en vocaal)
11.30 Programma voor de zieken door het Leger des Heils
12.00 Stemmenparade
13.15 Interview of causerie
13.45 Kommentaar op het buitenlands nieuws door Mr K. P. van Westen
14.00 Hindostaanse uitzending
14.45 Chinese uitzending
15.15 De nieuwste en populairste hits
16.00 Indonesische uitzending
16.30 Voor de jarigen van vandaag
17.00 Muzikale zwerftocht door Europa
18.15 Vertelling uit de kinderbijbel
18.30 Nederlandse kroniek
19.00 Kerkdienst uit de Hervormde kerk
20.00 Nieuwsberichten
20.10 Sportjournaal door J. White
20.30 Surinaamse artisten voor 't voetlicht
21.30 „Wat ik las, hoorde of zag", door Ph Samson
21.45 Zoeklicht op Nederland
22.45 Stichtelijke liederen

RADIO CARACAS TELEVISION

ZATERDAG

17.15 Cortos cinematograficos
17.30 Club de los nietos
18.00 Diario de a bordo
18.30 Munequito's Kellogg's
19.00 Teatro Pond's
19.30 Historias del oeste
20.15 Vida y destino
20.30 Comisario
21.00 Susie
21.30 Documentales

ZONDAG

8.30 Lo de hoy domingo
10.00 Matinal en su casa
12.30 Carreras de caballos
17.50 El comandante Meteoro
18.20 Wyatt Earp
18.50 Cuentos de hadas
19.00 Disneylandia
20.15 La ley del revolver
21.30 Perry Mason
21.45 Documentales
22.15 Cineprograma

MAANDAG

10.00 El calendario de mama
10.30 Cosas de mujeres
11.15 Cortos cinematograficos
11.30 La perfecta ama de casa
12.00 El show de las doce
13.15 Su novela Fab-vorita
13.30 El imparcial television
14.00 Documentales
14.30 Club femenino
15.00 Por el ojo de la cerradura
16.00 Estudio de Hector Monteverde
16.30 Club de los nietos
17.30 Cortos cinematograficos

DE ROTS

CURACAO

H. Missen op ZONDAG:

Santa Ana .... 5.00, 7.00, 8.00 en 9.00 Tevens avondmis om 19.00
Pietermaai ...... 5.00, 7.00, 8.00 en 9.00 Tevens avondmis om 19.00
Santa Famia .... 5.00, 7.30, en 9.00 .... Tevens avondmis om 19.00
Coromoto .... 5.00, 7.15 en 8.30 .... Tevens avondmis om 19.00
Wishi .... 5.00, 6.30, en 8.00 .... Tevens avondmis om 19.00
Santa Maria ...... 5.00, 6.30, en 8.00 .... Tevens avondmis om 19.00
Jan Doret .... 5.00 en 8.30.... .... Tevens avondmis om 18.00
Suffisant .... 5.00, 7.00, en 9.00 .... Tevens avondmis om 19.00
Groot Kwartier .. 5.00, 7.15, en 8.30
Janwé .... 5.00 en 8.00..... .... Tevens avondmis om 19.00
Santa Rosa ...... 5.00, 7.00, 8.00 en 9.00 Tevens avondmis om 19.00
Westpunt .... 5.00 en 8.30.....
Soto .... 5.00 en 8.00..... .... Tevens avondmis om 17.00
Steenrijk .... 5.30, 7.30, en 8.30
Brievengat ...... 6.00 en 8.00..... .... Tevens avondmis om 18.00
Buena Vista ...... 5.00 en 8.00..... .... Tevens avondmis om 19.00

Preek in de NEDERLANDSE taal:
iedere zondag:
Pietermaai om 8 en 9 uur
Sta Ana om 9 uur
Sta Familia 2e en 4e zondag om 9 uur
Janwé om 8 uur
Sta Rosa om 9 uur
Jan Doret, beurtelings om 8.30 en 18.00 uur
2de en 4de zondag van iedere maand op Sta. Familia om 9 uur.
N.B.: CRECHE: Op Sta Rosa kunt u tijdens de HH. Missen van 7, 8 en 9 uur uw kleine kinderen bij de Eerw. Zusters in bewaring geven.

H. Missen in de week:
Santa Ana: 6.00, 6.30 en 7.30
Pietermaai: 5.30, 6.00 en 6.30 (zaterdag 7.00 i.p.v. 5.30)
Santa Familia: 6.00, 6.30 en 7.00
Coromoto: 6.30 (op zaterdag om 7.15)
Wishi: 6.15 en 7.00 (woensdag om 7.30)
Sta Maria: 6.00 en 6.30 (zaterdag 7.00; woensdag geen 6.00)
Jan Doret: 6.30 (zaterdag 7.00)
Suffisant: 6.00 (zaterdag 7.00)
Groot Kwartier: 6.00 en 6.30 (woensdag 7.45)
Janwé: 6.30 (zaterdag 7.00)
Santa Rosa: 6.00 en 6.30 (zaterdag 7.00)
Westpunt: 6.00 (zaterdag 6.30)
Steenrijk: 6.00 en 6.30 (zaterdag 7.00)
Soto: 6.30 (zaterdag 7.00)
Brievengat: 6.30
Buena Vista: 6.15.

ARUBA:

H. Missen op ZONDAG:
Playa: 5,00, 6.30, 7.30 en 8.30 .... tevens om 19.00 Avondmis
San Nicolas: 5.00, 6.15, 7.30 en 8.30 .... tevens om 17.00 Avondmis

H. Missen in de week:
Playa: 6.00, 6.30 en 7.00
San Nicolas: 6.00, 6.30 en 7.00
Preek in de NEDERLANDSE taal:
San Nicolas: de eerste zondag van de maand om 8.30.
Playa: iedere zondag onder de Hoogmis om 8.30.

a.s. VRIJDAG, eerste Vrijdag van de maand toegewijd aan het Goddelijk Hart van Jesus.

a.s. **Zaterdag**, vigilie voor Pinksterdag. **Onthoudingsdag.** Die dag is het verboden vlees te eten voor allen, die 7 jaar oud zijn.

a.s. **Zondag**, Hoogfeest van Pinksteren of de nederdaling van de H. Geest over de Apostelen.

Gedoopt in de kerk op Coromoto op 15 mei 1960: Rudolf Antoon Franciscus; zoon van: Rudolf Overmeer en Myrna Marlene Tweeboom.
Gedoopt in de kerk op Coromoto op 14 mei 1960: Alexandrina Johana; dochter van: Johannes Wilhelmus de Graaf en Anna Apolonia Zoetemelk.
Gedoopt in de kerk op Coromoto op 15 mei 1960: Ivonne Maria; dochter van: Johan van den Oudenalder en Cornelia Siebelink.
Gedoopt in de kerk op Coromoto op 15 mei 1960: Markos Benjamin Estanislao; zoon van: Gerardus Bobman en Sebyl Cesaria Tromp.
Gedoopt in de kerk op Coromoto op 23 mei 1960: Cornelia Theodora Elisabeth; dochter van: Cornelis Judocus Jozef de Jong en Theodora Lamberta Hendrika Thissen.

New Yorkse Beurs

Hoewel het nieuws uit het bedrijfsleven teleurstellend was de New-Yorkse effectenbeurs gistermorgen in de verwachting dat de federal reserve Board later op de dag de voorschriften voor de effectenhandel zou verruimen hetgeen een gunstige invloed op de stemming had. Rond het middaguur hadden fractionele stijgingen de overhand. In de namiddag kromp de handel in doch de grondstemming was vrij vast en er konden fractionele koersstijgingen worden geboekt. De markt sloot onregelmatig. Het aantal verhandelde fondsen bedroeg 1206, waarvan hoger 496, lager 485 en onveranderd 225. De aandelenomzet bedroeg 3.040.000, de obligatieomzet 4.770.000 dollar.

De koersen waren vandaag als volgt:

Aluminium Company	90 3/8
Amerade	28 3/8
American Tel and Tel	88 1/2
Anaconda Copper	49 1/8
Bethlehem Steel	44 7/8
Boeing Airplane	27 1/8
Canadian Pacific	25 1/2
Chrysler	45 1/4
Columbia Gas	19 1/4
Dupont de Nemours	207 1/4
Firstamerica	26 1/2
Ford Motor	65 7/8
General Motors	43 3/8
Intern Bus Mach	49
Intern Nickel	111
Jones and Laughlin	64 5/8
KLM	28 1/2
Republic Steel	60 1/4
Reynolds Tobacco	64 3/4
Royal Dutch	38 1/8
Shell Oil	31 7/8
Sperry Rand	23 3/4
Standard Oil of New Jersey	40 3/4
Texas Instruments	248 3/4
U S Steel	79
Westinghouse Electric	59 7/8
Dow Jones	624.78

Verkiezingen in Algerije

In Algerije zijn verkiezingen begonnen voor algemene raden — plaatselijke raden die zullen deel nemen aan het bestuur van de departementen, voornamelijk op economische en financieel gebied. Er zijn voor de 452 zetels ongeveer duizend kandidaten van wie 568 president De Gaulle's politiek van zelfbeschikking steunnen. Van de 452 raadsleden zullen 109 Europeanen zijn. Zondag zal in de grote steden worden gestemd.

De uitslag zal pas worden bekendgemaakt wanneer alle stemmen geteld zijn. Men verwacht veel onthoudingen daar zowel de Mohammedanen als Europeanen weinig geestdrift voor de verkiezingen hebben getoond.

De verkiezingen hebben meer dan plaatselijk belang. De voornaamste interesse gaat uit naar de toekomstmogelijkheden voor Algerijen dus naar de vraaf of een meerderheid zich voor De Gaulle's politiek zal uitspreken of niet.

ERIC DE NOORMAN: — INGRID

38-97

38. — Met een snelle blik in het rond duwt Arnar hijgend de takken uiteen en haast zich zo snel de zware last in zijn armen het toelaat in de schaduw van de rotsen. Ingrid heeft allang ingezien, dat het geen zin heeft zich te verzetten. Ze heeft opgelet welke richting Arnar heeft genomen en prent zich de omgeving goed in het geheugen, als hij een smalle donkere gleuf binnengaat. „Zo, hier vindt niemand ons", grijnst de kerel. „Moordenaar! Beul!" bijt het meisje hem toe, terwijl ze in snikken uitbarst. „Wat zullen we nu hebben?" zegt Arnar spottend. „Ik heb Hrap naar de andere wereld geholpen, je vader zal me daar dankbaar voor zijn...... hèhè. En ik heb jou gevonden, ook daar zal-ie blij om zijn......" „Waarom breng je me dan niet naar de burcht? Moordenaar, huichelaar?...... Je hebt Erwin willen vermoorden, denk niet dat ik het niet weet......" „Ach kom", lispelt Arnar, „hoe kom je er bij meisje? Je bent gewoon overspannen, denk ik...... In je eigen bestwil zal ik je nu moeten vastbinden; om te voorkomen, dat je domme streken uithaalt...... Je vader is door het dolle heen van woede, nu je zo bent weggelopen...... Dáárom heb ik je eerst hier gebracht, begrijp je? Ik zal eerst eens met hem praten; even wachten tot hij een beetje gekalmeerd is......" Onderwijl bindt hij haar secuur aan handen en voeten, zodat ze haast geen vin meer kan verroeren. „Het is maar voor even", grijnst hij. „Eerst poolshoogte nemen...... en als alles dan —eh — in orde is, keren we samen naar de burcht terug, dat beloof ik je......" Wanhopig ziet ze hem gaan. Al te goed beseft zij wat Arnar van plan is...... Terwijl zij hier machteloos moet afwachten, zal deze doortrapte sluipmoordenaar de jager, die met Erwin op weg is naar de burcht, pogen te achterhalen en hen beiden doden......

Heer Bommel en de Windhandel

3828

3828. — De droomlucht van burgemeester Dickerdack was verbruikt aan hengelsport en allerlei badplaatsgenoegens. Toen hij nu op zijn dringende telefoontjes geen antwoord kreeg, besloot hij om persoonlijk naar de N.V. Super te gaan om nieuwe ballons te halen. Want zonder die dingen kwam het leven hem grauw en kleurloos voor. Doch voor het grootgebouw Utopia, waar de eens zo bloeiende N.V. kantoor hield, stond reeds een lange rij klanten, die dezelfde gedachte hadden gehad.

„Het spijt me wel", sprak de portier, desgevraagd. „Het directiekantoor is op slot en er wordt niet open gedaan. Komt u een andere keer nog eens terug."

Uit de rij steeg een dof gemompel op en er klonken kreten als: „Ik moet lucht hebben!", „Zonder lucht red ik het niet!" en dergelijke.

Het was duidelijk, dat de behoefte aan dromen hoog was gestegen; maar men stond machteloos.

Dat kwam omdat de directie van Supers Droomlucht N.V. bezig was de zaken op te heffen.

Terwijl er luid en onafgebroken op de deur geklopt werd en de telefoon onophoudelijk rinkelde, hadden de heren hun middelen bij zich gestoken en een raam open geschoven.

„Langs de regenpijp naar beneden", gromde Super. „We moeten weg wezen, Hiep! Beneden, op de binnenplaats staat nog een wagen, die niet is gelost. Die zullen we nemen."

„Wat een ellende!" jammerde de aangesprokene. „Nu gingen de zaken eindelijk eens goed en nu is het weer weg wezen geblazen. En het ergste is, dat ik net die giro overschrijving voor Bommel in orde heb gemaakt. Het is zonde!"

Super antwoordde niet. Hij had zich uit het raam laten zakken en bewoog zich nu voorzichtig naar beneden waar een vrachtauto stond te wachten.

✶ Curacaoensia ✶

Accentjes van ons land en volk



Door Pater Brenneker

★

57 Geld

Geld wordt gewoonlijk placa genoemd of cen. Minder zakelijk heet het pesétas, morocóta, wechi, bleki. Een halve cent heet cen chikí; een cent cen grandi; een vierduitstuk placa; een stuiver dos placa, scapadebchi, sepelín, locha of selínda; een dubbeltje debchi; vijftien cent ria; vijftig cent giotín of gurdein; 62½ cent chelín. De papieren rode gulden uit de laatste oorlog werden sobrecama's (beddelakens) genoemd.

58 Geloof

Geloof en bijgeloof gaan dikwijls broederlijk samen. Zo zei een vrouw: Oude mensen hebben mij geleerd: een hoefijzer in de drempel van de deur en een crucifix aan de wand beveiligen je tegen het indringen van kwade geesten.

59 Gené

Gené is de taal die de slaven uit Afrika meebrachten en onder elkaar hier op het eiland spraken. Het is nog lang gehandhaafd, toen het papiaments reeds de algemene voertaal was, mede om een geheimtaal te bezitten. Het kan nu door niemand meer worden gesproken, en is slechts nog bekend in een hondertal liedjes en enkele vaststaande uitdrukkingen. Het wordt ook géni, genoemd, lenga di luango, macamba, masopáso, of makwíba. Gené noemt men ook de persoon die gené spreekt, primitief levende slaven.

60 Gené

Enkele woorden in het gené, die nogal eens voorkomen in oude liederen en verhalen, zijn: chiwéwe, zang en spel op de doopdag; didjo = gegroet; djogodó, afgeschot deel van een schuurtje; gigi, klein ding, bagatel; jaujau, grond met veel stenen; jucán, feest op de achtste dag na een overlijden; kambáo, gebrekkig, verwaarloosd; kof,í lichtgevende dwaalgeest; wadjó, verlegen, laf; genau, haastig.

61 Gené

Het gené kende dialecten, ontstaan doordat de slaven op de grote plantages vrij geïsoleerd van elkander leefden. Men kon aan de tongval en de woordenkeus horen van welke knoek iemand was. Uitdrukklijk verzekeren oude mensen, dat het gené van Lagoen, Kenepa, Porto Marie en Sabaneta te onderscheiden was. Ook Bandariba kende een eigen dialect.

62 Geschiedenis

Feiten die de gemeenschap erg beroerden, werden vroeger op een boom vastgelegd. Op een kenepa of tamarindeboom werden tekens of letters gegrifd, die het feit aanduiden. Zo b.v. een M en een T op een plaats, waar een moord had plaats gehad (mata); ook soms een datum erbij.

63 Geschiedkundigen

Er leven nog enkele oude mensen met een fenomenaal geheugen, die als het ware wandelende geschiedenisboeken zijn. Met ontstellende nauwkeurigheid weten zij te verhalen, wat zij van hun vader en grootvader hebben vernomen. 's Avonds vertellen zij wel aan huisgenoten en buren over vroeger. Deze mensen zijn nooit te bewegen iets te boek te stellen of te dicteren, hebben daaraan nooit gedacht, en gevoelen er ook niet de minste behoefte aan.

64 God

In de oudste poezie van Curaçao wordt herhaaldelijk een beroep gedaan op God. In het gené duidt men God aan met Wazé, Wezé, of Zé. Dit woord niet te verwarren met Zèh, Ezè, dat een kwade geest is, die kinderen doodt.

65 Godsdienstonderricht

Vroeger was de medewerking der ouders een conditio sine qua non voor het godsdienstonderricht, katisashi. Niet iedereen die de jaren, had werd tot de katechismuslessen toegelaten. De pastoor of de zuster eiste, dat de candidaat thuis reeds geleerd had: het kruisteken, het onzevader, het weesgegroet, en de twaalf artikelen des geloofs.

66 Goede heren

De overlevering leert, dat men de hardheid van de slavernij niet mag ontkennen, maar ook niet mag generaliseren. Zo vertelt een vrouw van 73 jaar „Mijn vader was slaaf op Banda riba, en werd verkocht aan de shon van Hato. Die shon behandelde zijn slaven buitengewoon goed. Toen de klokken de vrijheid luidden, vroeg hij zijn slaven bij hem te blijven tot aan zijn dood. En ze hadden het zo goed, dat ze het deden".

67 Graafliedjes

Graafliedjes, zijn liedjes die werden gezongen bij het graven van een kuil, een put of een graf. Op het ritme van de zang maakte men de grond los met een piekhouwel (piki) of een ijzeren staaf (barete).

68 Graf vanen

In Poz di Wanga, tegenover Tera Corá, ligt een dubbelgraf in vrij gave toestand. Mensen in de omgeving weten over dit graf niet meer te vertellen, dan dat hier een echtpaar Pepe Nene en Oom Piet ligt begraven, op dezelfde dag gestorven.

69 Graf

Tegenover de ingang van de Plantage Shenshon (Ascension) ligt een klein heuveltje met een cylindergraf in vrij goede conditie. Daar ligt Shon Martín begraven, in leven opzichter (vitó) van de knoek. Als laatste wens heeft hij te kennen gegeven hier te worden begaven, om te zien hoe het Shenshon zou vergaan.

70 Grafkuil

Een oud idee wil, dat een grafkuil graven, coba buracu, gemakkelijk gaat of tegenvalt, naar gelang de dode goed of slecht is afgestorven. Op Westpunt heeft men eens een dode van Kenepa begraven. Men begon met de kuil 's middags om 4 uur, werkte de hele nacht door, en was 's morgens om tien uur nog niet klaar, ze kwamen er niet door heen. Daar het lijk reeds begon te werken, riepen ze Jassi Gaínja; deze gaf het lijk een uitbrander in het gené, en toen lukte het. (Benta no. 41).

71 Graven

Op weg naar Bullenbaai passeert men links een salinja. Aan de rand van deze salinja bevinden zich veel graven: op de lage begroeide heuveltjes achter de buisleidingen, op de kale heuveltjes wat verderop, en nog verder aan de voet van de heuvelrug nabij de gewezen koperput. Het zijn choleraslachtoffers van Malpais en Samí Liber (Vrij Sint Michiel). Oude mensen van Malpais gingen er als kinderen nog bidden en kaarsjes opsteken.

72 Grotten

De volksopvatting vindt het niet zonder gevaar zich in een grot te begeven. Men denkt dat de druipsteen-pilaren het gewelf steunen. Lang geleden heeft eens en dokter veel geld geboden om zo'n pilaar om te zagen en mee te nemen, maar kreeg geen mens voor dit karwei; hij bood tevergeefs op tot dertig gulden.

73 Heiligenverering

In de stad, in de Bonairestraat heeft een devote vrouw een kamer geheel als bidplaats ingericht. Al de wanden en heel de vloer zijn gevuld met heiligenbeeldjes en schilderijen, ver over de honderd. En dat al verlicht met kleurlampjes, sterretjes en kruisjes. Veel mensen komen er bidden

74 Houten heiligenbeeldjes

Slechts weinig is er nog over van de honderden vrij primitieve houten heiligenbeeldjes, die vroeger als alle andere zaken van hout bij een timmerman werden besteld. Men bestelde ze op maat en met bizonderheden, of naar een model. De meesten zijn 20 tot 30 cm groot. De prijs bedroeg 25 cent, soms 30 cent. Ze heten santu cobá den palu.

75 Houten heiligenbeeldjes

Lang niet alle houten heiligenbeeldjes zijn van inheemse makelij. Toen vroeger de Curaçaose man gedwongen was buitengaats te werken, leefden er velen op zee, en brachten voor hun vrouw een beeldje mee uit Venezuela, Cuba, of andere Caraibische eilanden.

76 Houten heiligenbeeldjes

De alleroudste houten beeldjes zijn door het vele gebruik en de kaarsenwalm nagenoeg pikzwart. Onder deze zwarte heiligen, santu pretu, bevinden zich ontroerend schone. Thans schaamt men zich voor hun primitiviteit en oudheid; de meesten zijn weggegooid of verbrand.

77 Indianen

Volgens de overlevering zijn woonplaatsen van Indianen te herkennen aan grote hoeveelheden schelpen (carcó, cocolishi, hoestoe) die er niet thuis horen. De indiaan verried blijkbaar niet graag zijn landinsplaats, en nam zijn schelpdieren meer naar huis, waar hij ze brak om het voedsel eruit te halen.

78 Indianen

Woonplaats van indianen op Bandariba zijn volgens de traditie: Sint Joris (Chinchó); Santa Barbara; Jan Tiel; Brakkeput; Zuurzak (Sorsêca), Labadera van Koraal Specht, en de wildernis van Scherpenheuvel.

79 Indianen

Woonplaatsen van indianen in het midden van het eiland zouden zijn: Gaito; De Savan; dat vroeger Sabana di Indjan heette; Klein Sint Michiel (Samí Chikí), aan de voet van de Blandán, in het noordoosten; het uiterste westen van Brievengat tegenover Waú.

80 Jaartallen

De overlevering laat zich niet in met jaartallen; zelfs niet met episodes. Indiannentijd ,spaanse tijd en slaventijd worden dooreen gebruikt. Wel kent men soms enkele mijlpalen, zoals de grote orkaan (1877), de troonsbestijging van Koningin Wilhelmina (1898), en bovenal de dag der vrijwording, dia klok a bati libertad, de dag dat de klokken de vrijheid luidden (1863).

81 Judas afrossen

Vanouds werden op Paasdag op verschillende plaatsen van het eiland levensgrote Judas-poppen gemaakt. In de middag werd hij voor een huis gezet, op een bank met een lege rumfles naast zich; iedere voorbijganger mocht hem een klap in het gezicht geven. Bij het opkomen van de maan droeg men hem rond met muziek en zang, en daarna werd hij zodanig afgerost, dat er niets van over bleef. Het bati Huda is sinds een paar jaar niet meer in zwang.

82 Judas-liedjes

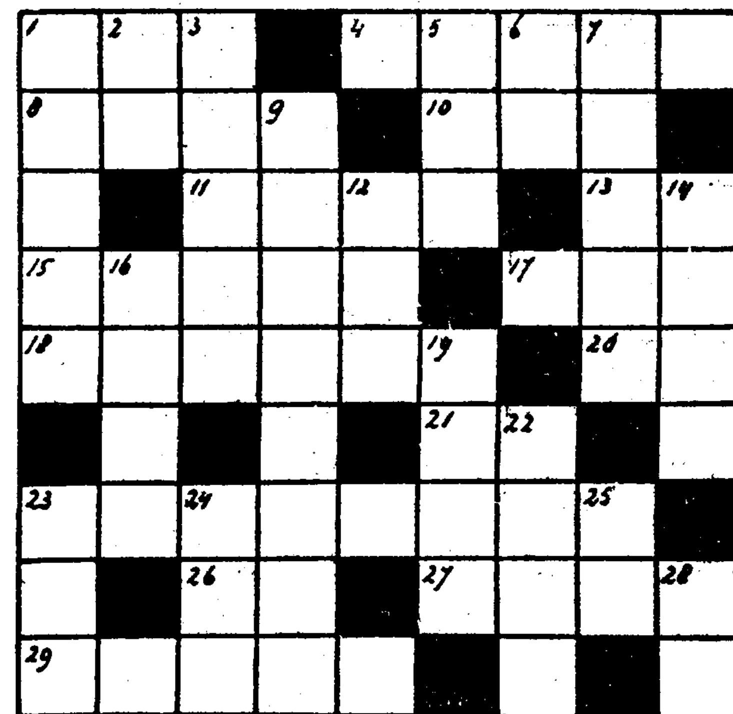
Judasliedjes werden gezongen bij het ronddragen en kapotslaan van de Judaspop op Paasdaag. Hij wordt er terdege in uitgescholden. Soms ook handelen zij over het zoeken en vinden van een plaats, waar een Judasfeest wordt gevierd. Ze heten cantica di bati Huda.

Amigoe's kinderkrant

ONS EIGEN HOEKJE



KRUISWOORDPUZZLE



Van links naar rechts:

1 Zomergroente, die in kroppen groeit
4 Vogel
8 Halve kilogram
10 Woonschip
11 Tegenovergestelde van kwaad
13 Losplaats of vogel
15 Heel dicht bij elkaar
17 Kip
18 Dit doe je, als je bijvoorbeeld wilt weten hoeveel knikkers je hebt
20 Veel kinderen, netjes achter elkaar
21 Persoonlijk voornaamwoord
23 Fabriek, waar bier wordt gemaakt
26 Voegwoord
27 Bloem, die uit een bol groeit
29 Het bovenste puntje van een toren

Van boven naar beneden:

1 Visje, dat gerookt wordt en in bosjes te koop is
2 Lager Onderwijs (afkorting)
3 Steekwapen van bij of wesp
5 Wiel
6 Soort slede
7 Grond, die door de boer wordt bebouwd
9 Iets, dat elke voetballer graag maakt
12 Zelfstandige vorm van het woordje een. (De... en de andere)
14 Geurig zaad dat in melk gekookt wordt
16 Vrucht
19 Ontkenning
22 Deurknop
23 Vrucht
24 Uitroep van pijn
25 Dun, luchtig, doorschijnend
28 Vader

Beste kinderen

hè, word 'ns wakker! Hoe staat het met jullie tekeningen en verhaaltjes over een dagje aan het strand. Ethely Pietersz en Margarita Walter zijn hun tekening deze week komen brengen, maar twee is een beetje te weinig, hoor.

Als je vindt, dat je niet kunt tekenen, schrijf dan een verhaaltje over de zee en het strand en hoe fijn het is om te gaan zwemmen. Je kunt er een mooi schetsboek of een ander prijsje mee verdienen.

Op Raymond Jessurun ligt ook nog een schetsboek te wachten. Als je hem ziet, vertel het hem dan maar.

Dag, tot ziens hoor, ayoooooo!

Tante Corrie

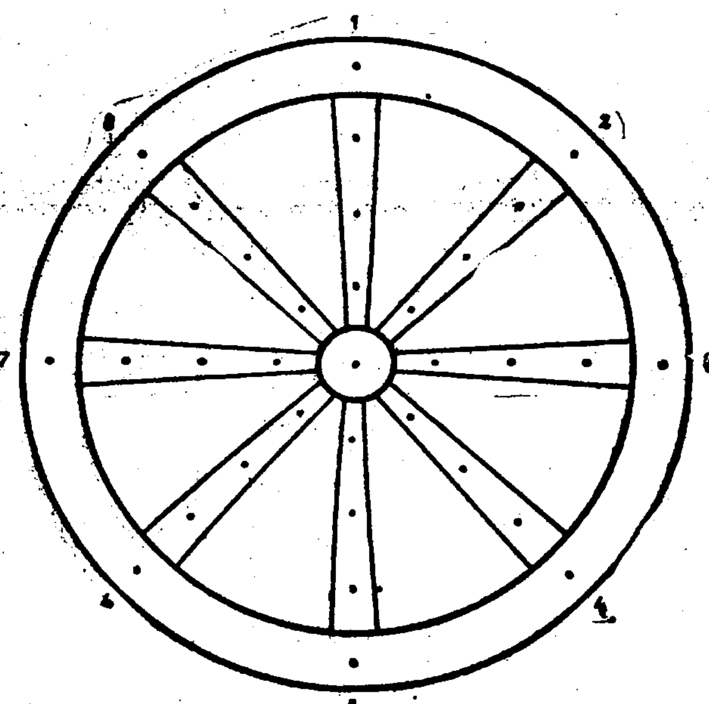
Hier is boer Sputter die zijn koe gaat melken. (Helen Elisabeth)

WIELPUZZLE

Op de spaken van dit wiel moeten acht woorden ingevuld worden, steeds van de buitenkant naar het middelpunt. Alle woorden bestaan uit 5 letters, zoals je aan de puntjes kunt zien, en eindigen natuurlijk met dezelfde letter. Als je de goede woorden genomen hebt, vormen de buitenste letters in de volgorde van de cijfers een woord, dat circusartist betekent.

De omschrijvingen zijn:

1 Stuk bouwland; 2 Getalteken; 3 Dief; bandiet; 4 Tegenovergestelde van boven; 5 Zuivelproduct; 6 Kortere vorm voor: anjelier; 7 Klein soort slang; 8 Gevaarlijk katachtig roofdier.



Doe je best met deze puzzle!!

Het ontevreden Elfje

In het verre land van Gazedonië, wonen de bloemenfeetjes, die ook wel elfjes genoemd worden. Een van die elfjes heette Loesjelotte.

Loesjelotte had ogen, zo blauw als vergeet-me-nietjes en goud-gele haren, die leken op de blaadjes van een boterbloem. Loesjelotte had twee vleugeltjes, die de kleur hadden van zachtpaarse viooltjes. En je zult dus begrijpen, dat ze er voor een bloemenfeetje bijzonder aardig uitzag.

Iedere morgen trok ze er met een gietertje op uit, om op alle bloemen en plantjes een paar frisse dauwdruppeltjes te geven. Die rekten hun kopje al uit, als ze haar aan zagen komen, want dauw, daar hielden ze van.

Maar Loesjelotte was niet tevreden. Ze zag de groene blaadjes van de klimop en ze dacht: ik wou dat ik zulke ogen had. Ze zag de rode rozen en ze wenste zich zulke haren. En toen ze de rose dalia's zag, wilde ze dat zó de kleur van haar vleugels zou zijn.

Loesjelotte zette haar gietertje in het gras en vloog naar de tovenaar Tjeminee. „Kun je me een beetje veranderen, tovenaar Tjeminee?" vroeg Loesjelotte.

„Kind", lachte de tovenaar. „Je ziet er precies zo uit, als een bloemenfeetje behoort te zijn. Hoe zou jij nou veranderd willen worden?"

Toen vertelde Loesjelotte van het groen van de klimop, het rood van de rozen en het rose van de dalia's. En ze zeurde net zo lang, tot Tjeminee de tovenaar hoofdschuddend zijn stokje omhoog zwaaide en haar gaf wat ze wenste.

Loesjelotte was nu een heel ander bloemenfeetje geworden. Ze was in het begin geweldig trots. Ze bekeek zich in alle beekjes en in alle bronnen. En ook in alle vijvers van het bos. Maar in het bos dreef een witte waterlelie. En het elfje dacht: als ik eens zulke vleugels had! Ook zag ze de glanzende schubbetjes van een kleine goudvis en ze dacht: zulke haren zeg. dát zou me staan! Toen zag Loesjelotte een grote grijze steen, die op de bodem van de vijver lag. Zulke ogen moest ik hebben, dacht ze. En weer zette ze haar gietertje neer, om naar de tovenaar te gaan.

Tjeminee begreep het al toen hij haar aan zag komen. „Ik heb het wel gedacht", zei hij. „Als je eenmaal met zulke dingen begint, wil je telkens wat anders. Wat heb je nu weer gezien, wat je hebben wilt?"

„De kleur van de waterlelie, de goudvis en de grote kiezel-kei", zei Loesjelotte. „Het ziet er naar uit, dat ik een drukke tijd zal krijgen". zuchtte de tovenaar. Maar omdat het tenslotte zijn vak was, zwaaide hij zijn stokje en gaf hij Loesjelotte haar zin.

Die vloog even later opgetogen naar haar gietertje terug. Maar de tovenaar had zulke dingen meer aan de hand gehad. Hij wist, hoe het gaat met kleine elfjes, die anders willen zijn. Die zijn nooit lang tevreden. Al gauw zag Loesjelotte de zwarte hartjes van de anemoontjes en ze dacht: wat een mooie kleur voor je ogen! Ze zag het bruin van de kastanje. En het blauw van de korenbloem.

„Zulke haren en zulke vleugels!" riep ze uit en ze was alweer op weg naar Tjeminee, de tovenaar.

„Dat wordt nog óverwerken", zei de tovenaar toen hij het elfje zag aankomen.

„Wat zou ze nu weer gezien hebben?"

„Anemoontjes, kastanjes en korenbloemen!" riep Loesjelotte „U wilt me toch nog wel helpen, voor deze keer!"

„Je bent anders wél een lastige klant", zei de tovenaar. „Maar ja, lastige klanten heb jé overal. Bij de bakker, bij de slager, bij de melkboer. Waarom dan niet bij de tovenaar!" Hij zwaaide zijn stokje en Loesjelotte was weer tevreden. Maar natuurlijk duurde dat niet lang. Want er waren nog zóveel mooie bloemen en planten op de wereld. Er waren paddestoelen in allerlei kleuren. Er waren tulpen, hyacinten en narcissen. Er waren bomen, die „gouden regen" heetten. En meidoorns. En Loesjelotte vond het allemaal even mooi en telkens zette ze haar gietertje neer en vloog naar Tjeminee, de tovenaar.

Die arme tovenaar werd moe van al dat getover. In jaren had hij niet zo hard hoeven te werken. Soms viel hij zomaar in slaap, boven zijn ketel met kruidendrank. Of hij dutte in boven zijn toverspreuken-boek. Want toveren gaat tenslotte niet zo gemakkelijk als het wel lijkt. Hij moest er wat voor doen, die Tjeminee! „Ik moest de zaak nodig eens een weekje kunnen sluiten", zei hij al tegen zichzelf. „Ik moet er eens uit. Een tovenaar kan wel eens te veel van zijn krachten vergen." En hij zocht naar een goede gelegenheid om eens rustig op vakantie te gaan.

Juist toen hij had besloten om de zaak voor een poosje in de steek te laten, kwam Loesjelotte weer aangevlogen. Ze keek alwéér ontevreden. Want ze was in een weiland geweest. Daar had ze boterbloemen en vergeet-me-nietjes gezien. Een zachtpaarse-viooltjes. Die zijn nog eens mooi, had ze gedacht.

Maar Tjeminee zei: „Ik sta op het punt om een poosje vrij-af te nemen. Wat is er aan de hand? Ik kan je nog één keer helpen, maar dan gaat de zaak dicht."

Ogen als vergeet-me-nietjes, haren als boterbloemen en vleugeltjes als zachtpaarse viooltjes! riep Loesjelotte haastig en ze begreep helemaal niet, waarom de tovenaar een beetje moest lachen. Hij zwaaide met zijn stokje en daar stond het elfje dan. Ze zag er weer precies hetzelfde uit. als ze vroeger geweest was. Ze nam haar gietertje en vloog er haastig mee weg.

De tovenaar hing op zijn deurtje een bordje met: **„Wegens vakantie gesloten"** erop.

„Het is net of ik me zo als eens eerder heb gezien", dacht Loesjelotte, terwijl ze zich spiegelde in de bosbeek. „Ik geloof, dat het zo nog maar het beste is!"

Ze besprenkelde alle bloemetjes met verse dauw uit haar gietertje. Eindelijk was ze niet meer ontevreden. En de tovenaar, die haar glimlachend nakeek, mompelde zachtjes: tjeminee!

BASEBALL-ROUNDUP



ED BAILEY

NATIONAL LEAGUE

De Los Angeles Dodgers boekten hun vijfde opeenvolgende overwinning door gistermiddag de Chicago Cubs met 5—3 te verslaan. Stan Williams (2—0) won en Glenn Hobbie (3—6) verloor.

o—O—o

Een grandslag-homer van catcher Ed Bailey bracht de Cincinnati Redlegs naar een 9—3 overwinning op de Milwaukee Braves. Ook Vada Pinson homerde voor de Redlegs. Eddie Matthews had twee homeruns voor de verliezers.

o—O—o

Ken Boyer, de ster van de St Louis Cardinals, sloeg gisteravond zijn elfde homerun van het jaar en deze run bleek het verschil te zijn in de wedstrijd tegen de Giants, die door St Louis met 5—4 werd gewonnen. Ronny Kline (3—3) was de winnende pitcher en Johnny Antonelli (3—1) de verliezer. Orlando Cepeda had een homerun voor San Francisco.

o—O—o

Pittsburgh en Philadelphia waren door regen verhinderd tegen elkaar te spelen.

o—O—o

De stand in de National League:

	gew.	verl.	acht.
San Francisco	24	13	—
Pittsburgh	23	14	1
Milwaukee	16	13	4
Cincinnati	20	18	4½
Los Angeles ..	18	19	5½
St Louis	16	20	7½
Chicago	11	19	9½
Philadelphia ..	12	24	11½

AMERICAN LEAGUE:

De Baltimore Orioles scoorden driemaal in de vijfde inning en behielden de eerste plaats op de ranglijst van de American League door een 3-2 zege op de New York Yankees. De winnende pitcher was Hoyt Wilhelm (2-2), de verliezer was Art Ditmar (2-1).



HOYT WILHELM

—x—

De wedstrijd tussen Cleveland en Detroit ging niet door vanwege slecht weer.

—x—

De Chicago White Sox bleven de Orioles goed volgen door met 7-4 van Kansas City te winnen, mede door het goede batten van Luis Aparicio, die vier hits sloeg in vier keren aan bat.

Camilio Pascual noteerde dertien strike-outs, maar verloor toch met 3-4 van de Boston Red Sox. Tom Brewer won. Lenny Green sloeg zijn eerste homer van het seizoen voor de Senators.

De stand in de American League is thans:

	gew.	verl.	acht.
Baltimore	21	14	—
Cleveland	18	12	½
Chicago	20	14	½
Detroit	15	14	3
New York	16	15	3
Boston	12	18	6½
Washington	13	19	6½
Kansas City	13	22	8½

K.N.V.B. - toto

Het bestuur van de KNVB heeft aan de veelvuldige en dringende verzoeken van sportbonden en verenigingen om te kunnen deelnemen aan de organisatie van de KNVB-toto gehoor gegeven.

Met ingang van het seizoen 1960/61 kunnen sportverenigingen, die lid zijn van sportbonden, aangesloten bij de Nederlandse sport federatie aan de organisatie deelnemen op dezelfde wijze en onder gelijke condities als voor de voetbalverenigingen, in het bijzonder met betrekking tot het doen registreren van ondersteunende leden.

Britten streven naar hoger voetbalpeil

Het Britse voetbal, dat in de laatste jaren in discrediet is geraakt, wil een nauwer contact met het top-voetbal van het continent. Dezer dagen hebben vertegenwoordigers van de vier Britse bonden (Engeland, Schotland, Wales en Noord Ierland) in de Schotse plaats Turnberry de verschillende mogelijkheden daartoe besproken met afvaardigden van de nationale bonden van de Ierse Vrijstaat, Frankrijk, Zwitserland en Italië.

Het komend seizoen zullen vier Schotse teams uit en thuiswedstrijden spelen tegen vier Franse verenigingen, vier Engelse clubs ontmoeten vier andere Franse verenigingen. De eerste wedstrijden worden op 7 augustus gehouden.

— Boksnieuws —

Wereldkampioen lichtzwaargewicht Archie Moore boekte dezer dagen een technische knock-out overwinning op de in Amerika wonende Duitse zwaargewicht Willi Besmanoff. Na anderhalve minuut in de tiende ronde staakte de scheidsrechter het gevecht, daar Besmanoff hevig uit de neus bloedde. Archie Moore, die het wereldrecord van knock-outs op zijn naam heeft staan, boekte zijn honderd-negen-en-twintigste knock-out overwinning.

—x—

De Italiaanse bokspromotor Sardo Antonio heeft José Becerra, de Mexicaanse wereldkampioen in het bantamgewicht, dertigduizend dollar aangeboden voor een gevecht om de wereldtitel tegen de Italiaan Piero Rollo. Becerra heeft over dit aanbod nog geen beslissing genomen.

—x—

Federico Thompson, die onlangs een draw bokste tegen Benny Kid Paret, heeft zijn titel van Argentijns middengewicht behouden door zijn uitdager Adelberto Ochoa op punten te verslaan. Thompson was gedurende het grootste deel van het gevecht in de meerderheid. Ochoa ging in de tiende ronde neer, maar de referee verzuimde te tellen.

—x—

Yama Bahama nam revanche voor een enkele maanden terug geleden nederlaag en versloeg de Argentijnse middengewicht Victor Zalazar op punten.



Archie Moore

Spanje op neutraal terrein tegen Rusland?

Het bestuur van de Europese Voetbalunie zal zaterdag te Frankfort de mogelijkheid onderzoeken beide wedstrijden voor de kwartfinales van het toernooi om de Europese beker voor landenteams tussen Spanje en Rusland, op neutraal systeem te laten spelen.

Biljart

R.B.C. trekt zich op naast J.P.F.: 4 — 4

In de twee gespeelde partijen wist R.B.C. gisteravond de voorsprong van J.P.F. ongedaan te maken en beide wedstrijden te winnen.

In een zenuwslopende en gelijk opgaande strijd wist Fullinck (R.B.C.) in de zeven-en-twintigste beurt van zijn partij tegen Goedhart (J.P.F.) een serie van 23 te scoren en de wedstrijd met 150—126 te winnen.

Een sterk spelende Flores had in de tweede wedstrijd betrekkelijk weinig moeite met Sylbing, die maar niet op dreef kon komen. Flores won met 150—68.

De stand is dus thans met 4—4 gelijk. Hedenavond wordt de laatste en beslissende wedstrijd gespeeld tussen Goedhart en Flores. De wedstrijd begint om acht uur en wordt gespeeld in club Centro Social Católico.

Politiek in de sport

Zoals wij reeds gisteren meldden, heeft het bestuur van de Spaanse voetbalbond besloten dat het nationale voetbalelftal van Spanje niet naar Rusland zal reizen om er tegen dit land uit te komen in de kwartfinales voor de Europese voetbalbeker voor landenteams. Het besluit zou zijn genomen op aandrang van de Spaanse regering, die na het mislukken van de topconferentie op deze wijze haar solidariteit met de westelijke landen wil betuigen.

Er was in Spanje en in de internationale voetbalwereld een enorme belangstelling voor de wedstrijden tegen Rusland, die waren vastgesteld op 29 mei (Moskou) en 9 juni (Madrid). Dagelijks verschenen in de pers grote artikelen over het Russische voetbal, de spelers en de competitie. De ontmoeting tegen Engeland, die onlangs door Spanje met 3 0 werd gewonnen, beschouwde men slechts als een oefenduel.

De meeste Spaanse dagbladen hadden uitvoerige biografieën van de Russische spelers op hun sportpagina's. De secretaris van de Spaanse voetbalbond en trainer Helenio Herrera woonden in Moskou de wedstrijd Rusland — Polen bij, die de Russen met 7 1 wonnen.

In Moskouse sportkringen gelooft men dat niet slechts de jongste politieke gebeurtenissen een rol kunnen spelen bij de beslissing van de Spaanse regering, maar ook, en misschien in nog sterkere mate, de zware nederlaag die de Polen hebben geleden. Alles was gereed om de Spanjaarden te ontvangen. De 100.000 plaatsen waren alle verkocht.

V.S. wil voetbal tot een van topsporten maken

Op een vroeger baseball terrein te New York is woensdagavond een internationaal voetbaltoernooi begonnen dat beschouwd kan worden als de eerste serieuze poging om voetbal tot een van de topsporten in Amerika te maken. De inzet is een nieuwe trofee, de Amerikaanse beker en het toernooi wordt gehouden onder de auspiciën van de onlangs gevormde internationale voetbal league, waartoe een aantal Europese verenigingen is toegetreden. Er wordt gespeeld in twee afdelingen.

Tot de eerste behoren de Schotse ploeg Kilmarnock, Bayern Muenchen, Burnley, de Engelse kampioensploeg, de Ierse kampioen Glenavon, Nice F.C. (Frankrijk) en de New York Americans, een onlangs gestichte club waarin verscheidene nationaliteiten vertegenwoordigd zijn.

In de tweede afdeling zijn ondergebracht Rapid (Oostenrijk), Bangu (Brazilië), Sampdoria (Italia), Sporting Club Lissabon (Portugal), Norrkoeping (Zweden) en Rode Ster (Z.-Slavië).

Tien van de wedstrijden zullen in het gebied van New York op de T.V. schermen te zien zijn.

In de eerste afdeling heeft Kilmarnock woensdagavond met 3-1 van Bayern Muenchen gewonnen, na bij rust met 0-1 te hebben achtergestaan.

De wedstrijden in de tweede afdeling beginnen pas op 2 juli. De winnaars van de afdelingen komen tegen elkaar uit in de finale.

In de afdelingen wordt een halve competitie gespeeld.

Benny Kid Parret nieuw kampioen weltergewicht



De Cubaan Benny Paret heeft vrijdagavond te Las Vegas het wereldkampioenschap weltergewicht gewonnen door een overwinning op punten in 15 ronden op de houder van de titel de Amerikaan Jordan.

Paret was tijdens het felle gevecht het meest in de aanval en liep voortdurend op punten uit. De beslissing in zijn voordeel werd dan ook met eenstemmigheid genomen. Het was de derde maal dat Don Jordan zijn titel, die hij in december 1958 gewonnen had door Virgil Akins te verslaan, op het spel zette. Paret is een van de jongste wereldkampioenen. In de recordboeken wordt zijn leeftijd opgegeven als 23. Maar zijn manager heeft dezer dagen onthuld dat hij in 1953, toen Paret begon te boksen, diens leeftijd te hoog had opgegeven omdat hij anders geen vergunning had gekregen. De Cubaan zou 14 maart 1940 te Santa Clara zijn geboren en dus thans pas 20 jaar zijn.

Geval Mijnals

Geen klacht ingediend

Bij de Rotterdamse politie is geen klacht ingediend over de eventuele aanval op Humphrey Mijnals. De secretaris van Elinkwijk zei ons hierover, dat het in het geheel niet zeker is, dat de Surinamer inderdaad is aangevallen. Mijnals zelf heeft de indruk dat hij — al of niet met een mes — opzettelijk is verwond. Anderen die met hem na de wedstrijd tegen Blauw Wit naar de kleedkamer liepen, hebben van opzet niets gemerkt. Ook niet de twee rechercheurs, die in de menigte waren.

De verwonding is overigens meegevallen en kan niet zonder meer worden bezien als een messteek.

Aangezien niets van een aanslag vaststaat, is er geen aanklacht in Rotterdam gedeponeerd.

De Subt-ploeg naar Aruba

Zeventien spelers van Subt zullen vandaag de reis maken naar Aruba, waar zij in de competitie om het Antilliaans voetbalkampioenschap hedenavond tegen de Arubaanse kampioen R.C.A. zullen spelen.

De spelers zijn: Robert Tweeboom, Morty Meulens, Edgar Meulens, Ronald Brooks, Amador Balentien, Eddy Vlinder, Eugenio Wijman, Robert Martis, Ruben Brandborg, Jopie Thielman, Henny Martis, Felipe Wanipa, Jesus Pikeur, Norman Pinoza en Eurique Poulina. Als trainer gaat Looi Mercera mee, terwijl de heer Petrus van der Veen als leider fungeert.

Naar aanleiding van de geruchten omtrent Gumbs is thans bekend geworden, dat het bestuur van Subt te weten is gekomen dat deze speler het plan heeft opgevat de volgende competitie voor Scherpenheuvel te gaan spelen. Het bestuur van Subt heeft Gumbs, die de geruchten bevestigde, naderhand zijn ontslag verleend.

Moeilijkheden rond Enschedé

De heer H. J. van Dalen is voornemens per 30 juni aanstaande zijn functie als voorzitter van Sportclub Enschede neer te leggen. Er is een algehele reorganisatie van het bestuur op handen. Voorstellen daartoe zullen aan de orde komen in een buitengewone ledenvergadering een dezer dagen. Er is dit seizoen veel kritiek geleverd op het bestuursbeleid bij Sportclub Enschede. Daardoor is het besluit van de heer Van Dalen mede beïnvloed. Hij is sinds 1946 voorzitter van de vereniging. Hij maakt tevens deel uit van het bondsbestuur van de KNVB.

Botwinnik wil revanche

De Zweedse grootmeester Gideon Stahlberg is er vast van overtuigd, dat Botwinnik, de Russische ex-wereldkampioen schaken die zijn titel aan Tal heeft moeten afstaan, het volgend jaar wel degelijk een revanche match zal spelen. Stahlberg die in Moskou verblijft, meldde het Zweedse blad „Aftenposten" in dit verband het volgende: „Dadelijk na zijn nederlaag, die hij zich zeer heeft aangetrokken, was Botwinnik somber gestemd. Niemand geloofde dat hij zich met zijn 49 jaar opnieuw aan een ontmoeting met Tal zou wagen. Thans is daarin een duidelijke wijziging gekomen."

Botwinnik, aldus gaat het bericht verder, verzekert, dat hij van zijn recht op een revanche gebruik wil maken en dat hij een plan heeft zich met grote intensiteit op deze strijd voor te bereiden. Hij meent dat hij tegen Tal zo vaak in tijdnood geraakte omdat hij de laatste jaren te weinig heeft gespeeld. De snelle, uiterst vindingrijke Tal kreeg daardoor de kans hem te overrompelen. Daarom zal Botwinnik enige maanden voor de volgende ontmoeting aan toernooien gaan deelnemen. Botwinniks grote populariteit in de Sovjet-Unie is door zijn nederlaag hoegenaamd niet aangetast.

DE WEEK VAN HET BOEK

Boeken zijn vrienden van papier

Alles over Opera's

ELSEVIER GROOT OPERABOEK, door Leo Riemens; N.V. Uitgeversmij. Elsevier, Amsterdam. Aan dit bijna vijfhonderd bladzijden druk tellende werk heeft de auteur niet minder dan dertig jaar gewerkt. Het is het eerste in Nederland verschijnende werkelijk groot operaboek. De hoofdschotel bestaat uit de inhoud van 230 opera's van 89 verschillende componisten. Dit zijn hoofdzakeijk opera's — er zijn er namelijk nog veel meer! — die zich op het internationale repertoire handhaven, aangevuld met een aantal minder bekende, die men tevergeefs in buitenlandse operagidsen zal zoeken, maar naar verwachting van de samensteller dezer verzameling ongetwijfeld binnenkort weer de grotere bekendheid zullen krijgen welke ze verdienen: In ieder geval heeft de schrijver van dit werk er naar gestreefd alle inhouden uitvoerig weer te geven van die opera's waarvan complete opnamen op de langspeelplaat bestaan. Ook zijn de titels vermeld van fragmenten waarvan afzonderlijke platen bestaan, zodat men dergelijke scènes nu in het verband met het gehele werk kan plaatsen. Bij iedere opera worden bovendien de historische bijzonderheden vermeld; première's hier en elders, karakteristieke rolverdelingen, gegevens over het ontstaan, anekdotische bijzonderheden en een opgave van de verkrijgbare grammofoonplaten die van het werk bestaan, benevens van die historische opnamen welke momenteel uitverkocht zijn doch mogelijk weer in de handel zullen worden gebracht. Ter vergemakkelijking van het opzoeken van details bevat het boek voorts alfabetische registers van componisten, van opera's, van alle rollen, van aria's, duetten en ensembles, van vaktermen en tenslotte een lijst der talrijke in het werk opgenomen illustraties.

Buitendien bevat het boek hoofdstukken over d ontwikkeling van de opera in diverse landen, over de historische ontwikkeling van de functie van het orkest, de dirigent, de operadirecteur en de regisseur, en voorts een beschrijving van de stemsoorten.

Uit het voorgaande blijkt, dat dit enorme werk over de opera niet alleen bestemd is voor de schouwburg bezoekers, die zich tevoren thuis rustig willen voorbereiden op een avond vol kunstgenot, maar evenzeer voor de grote groep van radioluisteraars en bezitters van grammofoonplaten. Voor al deze geïnteresseerden in de opera kan dit boek enorm bijdragen tot een beter genieten van de muziek-dramatische kunst, die ondanks het moeilijke bestaan der operagezelschappen in ons land hier toch een grote populariteit blijkt te bezitten.

Rotstekeningen in de Sahara

DE ROTSTEKENINGEN IN DE SAHARA. De Franse oudheidkundige Henri Lhote heeft twee tochten ondernomen naar de rotsachtige binnenlanden van de Sahara en daar hebben hij en zijn metgezellen merkwaardige ontdekkingen gedaan In holen en op rotsen hebben zij ongelooflijke hoeveelheden voorhistorische inscripties ontdekt en daardoor is het bewijs geleverd, dat vele duizenden jaren geleden het huidige woestijngebied een beter klimaat heeft gehad. In die betere tijd moeten verschillende volkeren uit de grijze oudheid in de Sahara hebben geleefd. De gevonden tekeningen zijn immers gedeeltelijk in dezelfde stijl, als die van de rotsen in Spanje, Frankrijk en andere delen van Afrika. Er zijn echter ook werkstukken, die op andere oude culturen wijzen, zodat de Sahara vroeger een opeenvolging van bevolkingsgroepen moet hebben gehad. Henri Lhote heeft uitvoerig en op belangwekkende wijze over de vondsten verteld. In een Nederlandse vertaling van Johan W. Schotman is zijn werk nu bij A. W. Sythoff in Leiden verschenen. Het is populair wetenschappelijk, waardoor het in grote kring gewaardeerd zal worden. Er staan prachtige afbeeldingen in.

Iets over kleine boekjes en over de pockets

Boeken zijn vrienden van papier — onverschillig of zij een linnen, een kartonnen, een plastic of maar een heel gewoon papieren jasje aan hebben. Sommige mensen houden ervan ál hun vrienden in een baadje deftig te ontvangen en mooi opgeprikt in leren banden om zich heen te verzamelen, maar anderen vinden dat pretentieus, althans voor alledag en appreciëren de vriendschap van een goed boek ook zonder een dure rug. Bovendien houden zij ervan door veel vrienden te worden omringd terwijl ze het geld niet hebben om ze allemaal mooi aan te kleden en de meubels niet hebben om ze stijf in de houding tot hun recht te doen komen, met hun gouden titels beladen als met decoraties.

Boekjes, klein en eenvoudig van vorm. zijn uit zeer uiteenlopende behoeften van het lezend publiek geboren.

De Romeinse epigrammendichter Marcus Valerius Martialis deelt in een van zijn korte rijmen mee, dat er van zijn werk kleine edities in omloop waren, die men gemakkelijk in de plooien van zijn reiskleed kon meenemen en zelfs zo kleine, dat de dames ze in de palm van hun hand konden verbergen, aldus hun belangstelling voor zijn verre van ingetogen poëzie zedig maskerend. Goedkoop waren die plooi en vuist edities echter niet, al waren zij misschien handiger in het gebruik dan latere miniatuur uitgaven, die men eveneens helemaal in de palm van de hand kon verschuilen, maar alleen kon lezen met behulp van een vergrootglas, miniatuuruitgaven, die slechts zelden een nuttiger doel hadden dan zorgvuldig gesneden maatkleding in model te houden ondanks het meetorsen van enige literatuur dan wel een woordenboekje, dat de drager dezer kleding cultureel op het niveau moest brengen van deszelfs coupe.

Kleine uitgaven, die geen ander doel hadden dan handzaam te zijn, bestaan al heel lang — ook in series. Sommige hadden bovendien nog tot oogmerk binnen het bereik te vallen van een bescheidener beurs en de naar algemene ontwikkeling strevende burger in de gelegenheid te stellen zich een huisbibliotheekje van goede kwaliteit aan te schaffen. Dat was in de tijd toen men ernaar neigde het bezit van een dergelijk bibliotheekje te beschouwen als een bewijs van voldoende onderlegdheid om de functie van kiezer te kunnen uitoefenen. Zulke series droegen dan titels als „Everymen's Library" en omvatten op de duur vele honderden, soms zelfs over de duizend deeltjes, allemaal duidelijk, als kost schoolmeisjes in hetzelfde kleedje gestoken zodat men ze op grote afstand kon herkennen. Voor goede series was dat een groot voordeel; zag men ze ergens tussen andere boeken staan dan vloog men er onmiddelijk op af omdat men wist, dat wat in die serie verscheen een naam mocht hebben. De hele kleine, platte boekjes van de Sammlung Göschen bijvoorbeeld genoten een uitstekende reputatie. De wijze, waarop zulke series werden samengesteld, verschilde nogal: sommige uitgevers stelden er een eer in originele boekjes te bieden over ieder minuscuul onderwerp van wetenschap; anderen voegden de eigentijdse letterkunde van het eigen taalgebied bijeen tot series; weer anderen zochten het in heruitgaven van klassieke werken of in het brengen van uitheems werk in vertaling. Zo ontstonden naast elkaar allerlei reeksen dikwijls heel waardevolle boeken in klein formaat, waarvan de inhoud ook op dat formaat was gesneden. Formaat en inhoud waren meestal met elkaar in harmonie. Men werd verondersteld niet alleen deze boekjes maar ook de inhoud ervan „op zak" te kunnen dragen.

De tegenwoordige „pockets" zijn gedeeltelijk uit heel andere overwegingen voortgekomen. Vroeger was een boek in klein formaat een verkleind normaal boek; het kreeg evenveel zorg in drukken en binden als het normale boek. De meeste pockets krijgen dat niet meer. Papierprijzen, bindlonen en banden zijn zozeer omhooggelopen, dat ook een normaal verzorgd boek in klein formaat betrekkelijk duur moet worden. Goedkope boeken kan men alleen nog op de markt brengen wanneer men genoegen neemt met papier van mindere kwaliteit, met een goedkope bindtechniek en met een papieren omslagje. Maar om het publiek deze kwaliteitsverslechtering te doen aanvaarden moest men het verschil in prijs tussen een dergelijke uitgave en een normaal boek wel zeer groot maken, groter dan zelfs minder oogiijk papier, gelijmde rug en slappe omslag konden bereiken — tenzij in zeer grote oplagen.

Maar om die oplagen weer aan de man te krijgen moest men het „uniforme" karakter van een serie grotendeels prijsgeven. Ieder deeltje moest zichzelf zo luidruchtig mogelijk verkopen; men kon niet meer volstaan met doormiddel van een eenvormig en betrekkelijk saai bandje te speculeren op een moeilijk te verwerven reputatie van algemene betrouwbaarheid; men moest op de nieuwsgierigheid speculeren, die veel algemener verspreid is en veel directer werkt. Met één oogopslag moest het meest aantrekkelijke, het meest mysterieuze, het meest spannende, het meest interessante uit de inhoud op het omslag herkenbaar zijn liefst in harde tekeningen en harde kleuren. De pocket series kregen in schrille tegenstelling tot de oudere klein formaat reeksen een kakelbont karakter. Ook de uitgevers van reeksen, die al lang een waardig geuniformeerd bestaan hadden geleid, zagen zich gedwongen om, zodra zij ze als „pocket reeksen" gingen aandienen ze altans enigzins te „verlevendigen" en ieder deeltje te individualiseren.

Maar niet alleen aan de uitgeverszijde, ook aan de lezerszijde voltrokken zich veranderingen, die aan het verschijnsel „pocketboek" een andere allure gaven dan de oude klein formaat reeksen bezaten. Om voor een algemeen ontwikkeld mens door te gaan wordt men thans verondersteld een aanzienlijk groter volume lectuur te hebben doorgewerkt dan vroeger; een veel groter aantal mensen weet de tijd te vinden voor leesgenot; normale boeken zijn veel duurder geworden dan zij vroeger waren: moderne huizen en wat daarvoor door gaat bieden nauwelijks meer ruimte voor een bibliotheek van enig formaat; men leest oppervlakkiger, sneller en vaak boeken, die men beslist geen tweede keer aankijkt en het bewaren nauwelijks waard zijn.

Vooral dit laatste heeft verschillende uitgevers en pockets ertoe gebracht hun series niet alleen naar de vorm maar ook naar de inhoud samen te stellen uit tamelijk efemere producten, die men het beste doet sneller te vergeten dat men ze gelezen heeft. Maar anderzijds bevatten ook vrijwel alle pocketreeksen in meerdere of mindere mate deeltjes, die een heel ander, oerdegelijk karakter dragen. Het doel van dergelijke deeltjes is niet meer een pocketbrokje wetens- of lezenswaardigheid in daarbij aangepast formaat te bieden, maar grote standaardwerken in uiterst goedkope vorm binnen ieders bereik te brengen. Burckhardt, Hauser, om slechts twee historische werken te noemen, zijn in pocket verschenen; vandaag of morgen volgen Mommsen, Friedlaender en de hemel weet welke andere in de hemel weet hoeveel deeltjes — maar zo, dat iedere student ze op zijn kamer kan houden en niet meer de stukgelezen bibliotheekexemplaren nog verder hoeft stuk te lezen.

Ook naar de inhoud zijn de pockets dus veel individueler geworden dan de oude klein formaat reeksen. Een enkele uitgever handhaaft nog een zekere lijn in de inhoud van zijn serie maar over het algemeen kan men er geen peil meer op trekken.

In de massaliteit van de pockets tiert het individualisme weliger dan in de oude reeksen.

Vrienden zijn er ook onder deze boekjes; vrienden in lawaaiige kleding, een beetje shabby allemaal, maar vrienden, die men zorgvuldiger moet uitzoeken dan vroeger omdat zij onderling zo wijd in waarde en in karakter uiteenlopen.

Dr. Hans Hermans.

Dr. Hans Hermans.

Siciliё

SICILIE, ROMANTIEK EN WERLIJKHEID, door dr. L. van Egeraat; N.V. Uitgeversmij. Elsevier, Amsterdam. Dit is meer een boek over land en volk van Sicilië dan een reisgids in de gewone betekenis van het woord. De bedoeling van de auteur is geweest een volledige analyse te geven van de meest dramatische streek, die Europa kent, een beeld van de economische, sociale, culturele en andere aspecten, via welke de schrijver poogt door te dringen tot de kern en de ziel van het eiland. Door middel van een vijftal kaartjes geeft dr. Egeraat aan hoe men een toer over het eiland vanuit verschillend gezichtspunt kan bezien. Hij heeft volop oog voor de schoonheid en romantiek, doch ook voor de nuchtere werkelijkheid met haar vele schaduwzijden. Zo is dit van bijzonder fraaie foto's voorziene boek ook van belang voor hen die niet voornemens zijn Sicilië te bezoeken. Een interessant boek, waar zowel toerist als niet-toerist van kunnen genieten.

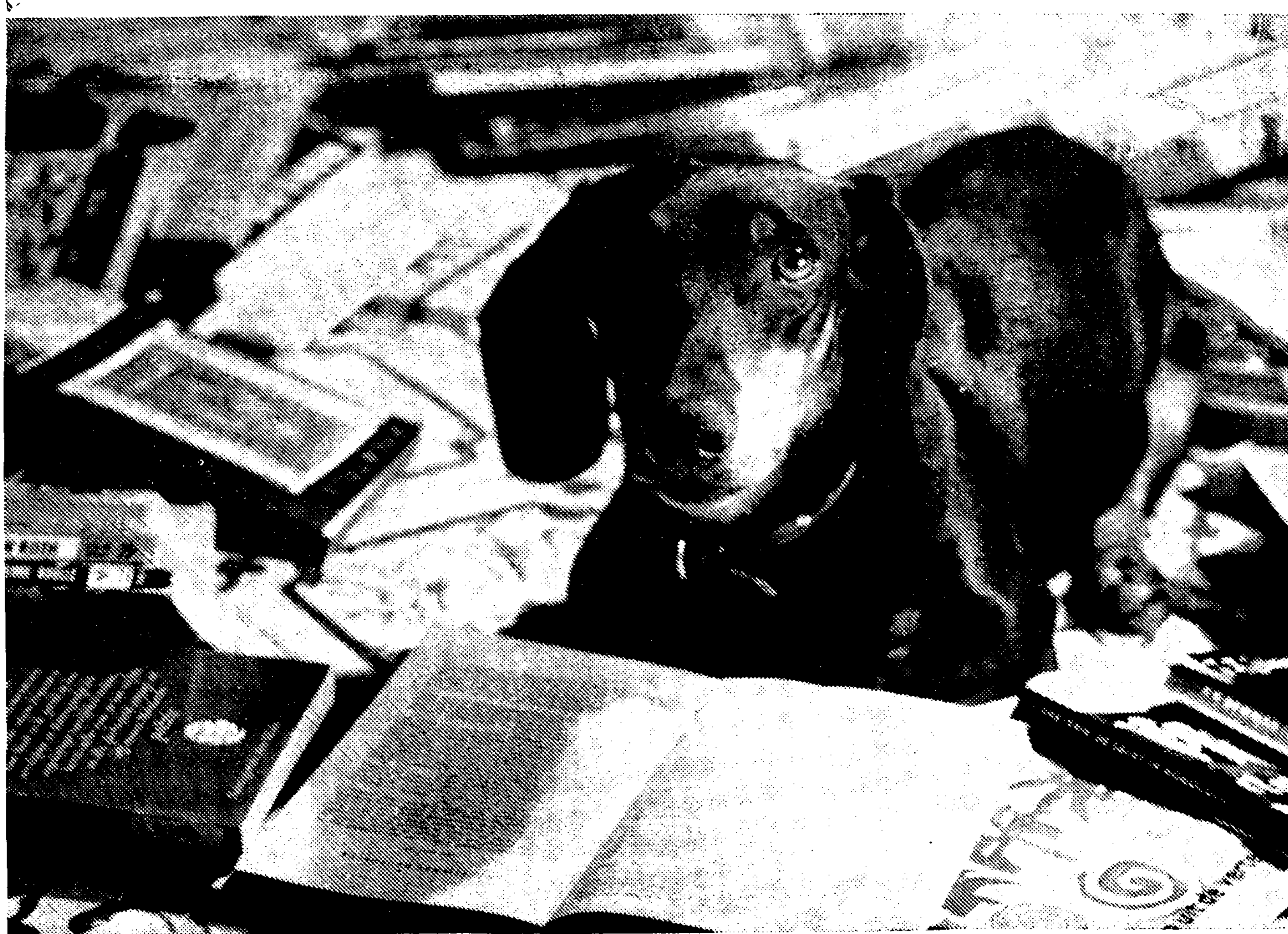
De vergeten mede-minnaar

DE VERGETEN MEDEMINNAAR, door Rico Bulthuis. Deze roman, die in eerste druk in 1947 is verschenen onder de titel „Het andere verleden", is nu uitgekomen in de Salamanderreeks van de uitgeverij Querido. De roman behandelt de lotgevallen van een man, die de herinnering aan het verleden is kwijtgeraakt en als hij eenmaal in een rusthuis is, krijgt hij een baan als tuinman, wordt verliefd op de verpleegster en wil dan het vergeten verleden weer opdiepen. Dan ontmoet hij ook de vergeten medeminnaar, die hem belaagt. Tenslotte komt er een oplossing. Welke? Dat leest men dan wel in deze roman van een onzer hedendaagse verdienstelijke auteurs.

Als ze malkander bijna krijgen...



... gelieve u mij niet te storen ...



De mens en zijn ★ goden ★

Bij de Brug-Djambaten N.V. te Amsterdam is een uitgave verschenen die door een deskundige tekst en veel goed illustratief materiaal aandacht vraagt voor een verschijnsel in het leven van de mens, dat hem altijd heeft geïntrigeerd.

In het grote boek „De mens en zijn goden" van dr. F. Sierksma bespreekt deze de verhouding van de mens tot het Opperwezen of tot zijn afgoden.

De schrijver heeft uit alle delen der wereld en uit vele tijdvakken de beelden, die de mens van zijn God of zijn idiolen heeft gemaakt in zijn fraaiste of merkwaardigste vormen bijeengebracht in dit boek en er een verklarende tekst bij geschreven, die minder wetenschappelijk dan wel populair uitleg geeft bij hetgeen de lezer aan illustraties krijgt te zien. Dat betekent niet, dat alles, wat geschreven wordt nu maar zonder de minste moeite kan worden geassimileerd. Vele figuren, die zijn opgenomen, doen de Europese mens vreemd aan. Wat in de ogen van vele volken esthetisch is, is in de beschouwing van anderen onbegrijpelijk en dikwerf wanstaltig. Zelfs in een zo gecultiveerde gemeenschap als de Europese zijn de vele „ismen" in de beeldende kunst veelal fel bediscussieerd en eerder een bron van ergenis dan van schoonheid. Het is daarom ook nogal twijfelachtig, dat volgens Malrau een beeld van Chartres ook als het Christendom en zelfs de naam van Christus uit de herinnering zou zijn weggevaagd het beeld nog altijd een beeld zou zijn.

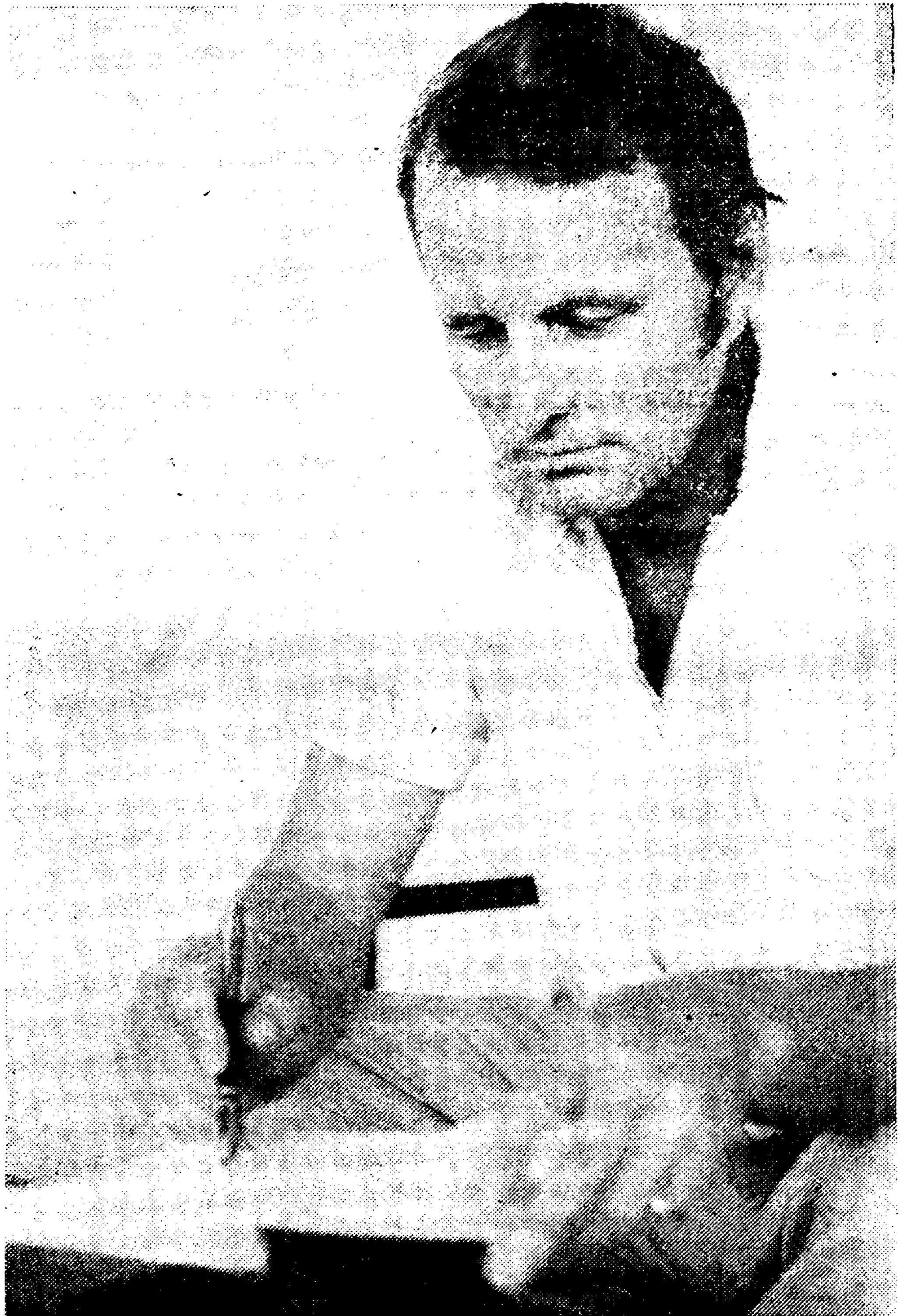
Dat wil zeggen, een beeld, dat een cultuur oproept. Zoals wij een Boeddhabeeld nauwelijks in zijn essentie en esthetische waarde kunnen beoordelen, zo zou men zonder de kennis van het Christendom een beeld uit Chartres nauwelijks kunnen taxeren. Cultuurgeschiedenis vergt kennis van het volk in die cultuur en wil men een masker of een primitief beeld uit Afrika beoordelen dan is zonder meer kennis van de invloed der magie op de kennis van de neger, de wetten van de stam nodig, wil men achter de zinnebeeldige betekenis van dat beeld komen. Kennis van de ziel, van de innerlijke gevoelens die als de versteende adem zijn in de kunstvormen der volken, is altijd eerste eis. Begrip te wekken voor vreemde vormen van kunst is voornamelijk het doel van dr. Sierksma, die telkens met aan de levenspraktijk ontleende voorbeelden dat begrip gemakkelijker aanbrengt.

Zo gaat hij door de geschiedenis der godsdiensten der magie en de culturen en hij eindigt met een confrontatie van de symbolen van het Christendom en de levenspraktijk. Hij beoordeelt Guernica van Picasso en kan dan zeggen: De stier in Guernica is het symbool van onmenselijkheid en duisternis. Als diagnose is daarom Guernica nog steeds actueel. Sierksma zegt met veel overdrijving naar wij menen — „Europa heeft van zijn christelijke erfenis weinig meer behouden dan de mens en de duivel. Maar of men nu in de cultuurgeschiedenis de mens en zijn God dan wel de mens en zijn duivel ontmoet, altijd er sprake van de mens en zijn spiegelbeeld."

Het boek heeft een groot aantal suggestieve reprodukties, soms in groot formaat. De afbeeldingen worden afzonderlijk buiten het verband van de algemene beschouwing nog besproken en de tekst geeft dan ook het oord van herkomst en van expositie aan.

Een boek, dat sterk informatief is en voor geinteresseerde leken bepaald aanlokkelijk moet zijn.

Over de taak, de plicht en de liefde van de schrijver



Boeli van Leeuwen.

Het is een bijzondere vorm van hoogmoed van vele van de tegenwoordige schrijvers te menen, dat een aantal woorden op papier iets te betekenen heeft, omdat ze van een bijzonder mens (de schrijver) afkomstig zijn.

Sedert Freud in de psychologie en Joyce in de literatuur het onderbewustzijn van de mens hebben herontdekt, gelooft iedere baardige snuiter op het Leidse Plein en Saint-Germain de Pres, dat hij maar in zijn onderbewustzijn behoeft te roeren om hetgeen naar boven borrelt de lezer aan te bieden als een schat van grote waarde. Indien de lezer protesteert tegen de verachting, die hem daarbij ten deel valt, dan wordt door de bleke dichter superieur en medelijdend om zijn platvloerse geest geglimlacht.

Het snobisme, zorgvuldig aangekweekt door critici en cultuurbeoefenaars, doet de rest; de lezer bekent voorzichtig, dat, hoewel hij niet alles van de unieke ziel van de schrijver begrijpt, sommige gedeelten van het werk hem zeer hebben gegrepen etc.

Hoe vaak heb ik mij niet geërgerd aan die gedichtenbundeltjes, waarin tien of twaalf absurde brouwsels op duur papier zijn neergesmeten en die dan langs de mandarijnen van de geest circuleren als kometen in een vastgestelde baan. Wee degene, die durft te beweren, dat de keizer geen kleren draagt, wee degene, die tegen de schrijver durft te zeggen: „Loop naar de pomp met je gekrabbel; waar zie je me voor aan, een idioot of een papegaai?"

Het is de taak van de schrijver om te vertellen; hij moet beoordeeld worden op zijn vermogen om te kunnen verhalen. Waar hij zijn materiaal vandaan haalt en hoe hij dat materiaal wenst te verwerken, gaat niemand een donder aan. Zijn verhaal moet objectief zijn en een zelfstandig bestaan leiden, al heeft de schrijver daarvoor zijn pen in eigen bloed moeten dopen en al heeft hij zijn ziel van binnen naar buiten moeten keren. Het gaat hier om het resultaat van het werk van zijn geest en handen: het produkt moet onafhankelijk van hem leven en blijven leven, nu en over honderd jaar. Laat een timmerman niet bij mij aankomen en mij een berg hout aanbieden, al is het hout nog zo mooi en edel: laat hij mij de tafel niet onthouden, die hij voor mij moest maken! Hij moet een *tafel* maken, dat is zijn taak, daarvoor is hij nu eenmaal timmerman!

De schrijver is noch een psycholoog, noch een philosoof — want deze heren schrijven rapporten en beschouwingen over zaken, die voor niemand zijn te begrijpen.

Wie, zo vraag ik u, is ooit bereid geweest voor de philosophie van Plato te sterven? Wie wordt er gevonden, die voor de idee van het Oidipoescomplex door het vuur wil gaan? Maar voor de Evangeliën, deze verhalen van Johannes en Mattheüs, Lucas en Marcus, zijn mensen naar verre landen getrokken en hebben gelovigen zich liever in stukken laten scheuren, dan ze te verloochenen.

De schrijver heeft tot taak in de taal van zijn tijd met zijn eigen stem te spreken; de vorm, die hij daarbij moet vinden, dient alleen om zijn stem hoorbaar te maken. Want wie zich alleen met de vorm bezig houdt, produceert die grappige stukjes, die 25 jaar later een ieder doet schaterlachen. Wie nu glimlacht om: „ei zie, er dartelt een lammeke door de wei", die zal over enkele jaren zijn buik vasthouden als hij: „oeroere boe, kaboe mijn oereoere" leest!

Een dichter als Juliana bijv. schrijft goede gedichten: hij praat alleen over dingen, die hij goed kent en hij doet dat met een feilloos gevoel voor rhythme en klank. Als u „he patu" hebt gehoord, dan weet u helemaal niet hoe Elis er van binnen uitziet, maar u weet beslist en zeker hoe zijn eend er van buiten uitziet. En daar gaat het om, om die waggelende eend!

De schrijver moet zijn lezer respecteren: uiteindelijk wil iedere schrijver gelezen worden. Maar van de lezer kan de schrijver dan ook eisen, dat hij de moed opbrengt om de problemen, die voor hem worden geformuleerd, onder ogen te zien en te verwerken. Zonder de schrijver is er geen vrijheid, want wat in een gemeenschap nog niet is uitgesproken dan in de slaapkamer tussen man en vrouw, is nog niet voldoende verworven. Alle schone termen als autonomie, zelfbeschikkingsrecht, baas in eigen huis, etc., zijn niet meer dan woorden op papier, als ze niet in het hart worden beleefd door vrije mensen.

We zitten op dit eiland met veel problemen: een gefragmenteerde gemeenschap, langzaam gegroeid in een bepaald sociaal patroon, die door de politieke ontwikkeling van de laatste jaren plotsklaps een andere kant wordt uitgetrokken; een te kleine ruimte voor spontaniteit in onze betrekkingen; een weemoedigheid om het te goed kennen van menselijke verhoudingen en gebreken; onzekerheid ten aanzien van de toekomst van onze economie.

Het is in onze boeken, dat wij hulp willen bieden aan een ieder, die op school heeft geleerd van Ot en Sien.

Of wij nu in het Papiaments schrijven of in het Nederlands, of onze visie beperkt is of ruim, of wij vóór of tegen iets zijn, of u het met ons eens bent of niet, u zult met ons geconfronteerd worden want wij willen met onze verhalen inhoud proberen te geven aan uw bewustzijn.

Wij zijn de enigen, die voor u iets willen scheppen uit het niets; die niet naar links zien of naar rechts, maar diep in ons binnenste graven om u datgene te bieden wat ons allen in diepste wezen beroert en aangaat.

Boeli van Leeuwen

Mensen, vissen en liefde

Deze door Dick Ouwendi'k in uitstekend Nederlands vertaalde roman van Wim Brooks munt uit door eenvoud en eerlijke, ongekunstelde natuurlijkheid. Het is, dunkt ons een zeer gezond en fris boek, van een directe en rondborstige menselijkheid die bewonderenswaardig, aanvaardbaar of minstens begrijpelijk is al naar gelang van de verschillende personen, waarin zij zich demonstreert. Het verhaal speelt zich af tijdens een zomer aan de Oostkust van Amerika aan kaap God, een geliefde verzamelplaats van zeebaarshengelaars. Een hoofdrol speelt in het boek een geweldige vis, die de auteur Roccus noemt, en wiens aanwezigheid een grote wending veroorzaakt in het leven van drie verschillende personen. De couleur locale is in deze roman zeer goed getroffen. Men leest het boek met plezier omdat men zich temidden van echte, levende mensen bevindt. De figuur van de oude pastoor is uitstekend getekend en vindt psychologisch volkomen juist haar bekroning in het niet geringe offer, dat hij zich tenslotte zelf oplegt. Zijn optreden en de relaties van de overige personen tot hem geven het geheel een positieve levenswaarde, die weldadig aandoet. Al met al een prettige roman, die wij graag aanbevelen. Het is een uitgave van het Thijmfonds te Den Haag. V.W.

Verzuiling

„VERZUILING", door prof. dr. J. P. Kruijt e.a. — „Verzuiling" is een aardig boekje met twee gedichten dat een levensgroot probleem enerzijds badinerend en kolderiek, anderzijds nogal serieus behandelt. Men kan aan beide kanten beginnen te lezen. Jan Blokker, Remco Campert, mr. Jan Derks, Karel Jonckheere, Joost v.d. Stoep, Jac. van der Ster en Kees Stip nemen de luchtige kant voor hun rekening, maar daarmede is de zaak toch ook weer niet gediend. Dit is bijna uitsluitend onzin, welke nauwelijks terzake dienende is en verschillende scribenten blijken zelfs geen idee te hebben van het onderwerp, waarover ze — hoe dan ook — te schrijven hadden.

Cartoons zijn er ook nog bij. Deze kant van het boek is slechts zelden sprankelend, veelal stomvervelend. Prof. Kruijt anderzijds heeft nogal wat materiaal verzameld om zijn lezers duidelijk te maken in welke mate ons maatschappelijk leven in feite wel „verzuild" is. Wel is een studie, welke nochtans eenzijdig gericht is en duidelijk maakt dat deze hoogleraar alleen socialistisch kan denken, daarbij a priori stelling nemend tegen het verzuilingsverschijnsel. Zijn motivering is onvolledig en subjectief. En wanneer hij dan als enig geneesmiddel tegen de door hem gesignaleerde kwaal, de socialistische doorbraakgedachte weet aan te prijzen, valt ons dat van een geleerde tegen.

En bovendien, waar prof. Kruijt de zgn. „zuilen" groepscentrisme verwijt had hij niet behoren te vergeten dat de P.v.d.A. b.v. zich daaraan schuldig maakt als geen ander. Prof. Kruijt vindt ons aan zijn zijde als hij stelling neemt tegen de in de vaderlandse samenleving ontstane tegenstellingen tussen verschillende bevolkingsgroepen, maar hij had toch moeten inzien, dat hij er andere, misschien nog wel scherpere tegenstellingen voor in de plaats, oproept. Slechts daarin prijzen wij prof. Kruijt waar hij eerlijk stelt dat hij de laatste tijd bij vele leidinggevende katholieken een veranderde gedragslijn onderkent. Inderdaad moeten we een opener geesteshouding aannemen, maar voor de meesten onder ons is het toch bepaald niet zó dat we bang zouden zijn van de verzuiling los te geraken omdat we een confrontatie met de opinie van anderen zouden vrezen.

Wij zijn er — ook zonder prof. Kruijt — reeds lang aan toe het verzuilde organisatiewezen niet langer als alleen zaligmakend voor te stellen. Mèt hem streven wij een bewuste meningsvorming na, maar het gaat ons te ver de zuiling af te breken om er een voor de P.v.d.A. op te richten. Het boekje is uitgegeven bij J. Heynis Tsz. te Zaandijk.

Een handvol boeken

Nieuwe Vlaamse romans

Het leven aanvaarden

Bert van Aerschot en Johan Daisne

De hoofdpersoon van Van Aerschots nieuwe roman „Einde van een reis" is een rijk man, de notaris Raymond Cora.

Als jongeman is hij tijdens een bombardement in de kelder van een verlaten huis terecht gekomen, samen met een hem tot dan toe onbekende jonge vrouw. Onder deze abnormale omstandigheden voltrekt zich het contact, dat negen maanden later zijn effect heeft in de geboorte van Peter, hun zoon. Hun zoon? Is Peter wel zijn zoon? In de periode tussen de ontmoeting in de kelder en het tijdstip waarop Jeanine kort voor de geboorte van Peter weer komt opdagen, heeft Cora de jonge vrouw niet meer gezien. Wat is er in die tussentijd allemaal verder gebeurd? De waarneming daarvan heeft zich volkomen aan zijn oog onttrokken.

Cora heeft Jeanine getrouwd, maar een gelukkig huwelijk is het niet geworden. Hij is een niet bi'zonder joyeus man, Jeanine een, in zijn oog, weinig charmante vrouw. Als het boek begint — Peter is dan een jongen — is hij van zijn kant vrijwel toe aan haat ten opzichte van Jeanine. Half bewust zoekt hij naar een middel om haar wezenlijk te treffen. Het biedt zich aan, als een uitlating van Peter hem verleidt tot een volkomen onverwachte en onvoorbereide reis naar Londen, waardoor zijn vrouw de jongen kwijt raakt. Op de boot van Ostende naar Dover maken vader en zoon kennis met een Engels echtpaar Deepling; beiden lijden kennelijk onder hun kinderloosheid. In Londen, bij het verlaten van het station, verliest Cora zijn zoon uit het oog; hij vindt hem niet meer terug. Hij brengt deze verdwijning in verband met het echtpaar, met wie Peter het laatst in de trein was, en acht het mogelijk dat de Deeplings de jongen ontvoerd hebben. Dan volgen de hoofdstukken waarin de angst van Cora om het verlies van Peter beschreven wordt, en — aan de overzijde van de zee — de angst van Jeanine om het verdwijnen van Peter en, uiteindelijk ook, Cora. Deze angst leidt tot bezinning op hun onderlinge verhouding. Het einde van de reis brengt een happy end: zowel Cora als zijn vrouw vinden in hun angst om hun kind elkaar terug.

„Einde van een reis" is Van Aerschots tweede boek. Deze Vlaamse auteur, die in 1917 te Lier geboren werd, debuteerde met de roman „De Lift", die ik niet ken. Jan Walravens heeft „De Lift geprezen, omdat het boek in de eerste plaats een verri'king gebracht zou hebben van onze kennis van de werkelijkheid, „van de oppervlakte der werkelijkheid". Als dit het belangrijkste novum van „De Lift" geweest zou zijn, — wat ik overigens niet geloof — is „Einde van een reis" een aanzienlijke vooruitgang.

Van Aerschot kan uitstekend vertellen, beschrijven ook. Men leest zijn verhaal geboeid, en neemt enkele inzinkingen en wat tragere passages op de koop toe. Stellig is Van Aerschot zeer ontvankelijk voor de werkelijkheid, de oppervlakte van de werkelijkheid, ook en vooral als daarmee bedoeld is: de werkelijkheid van de lichaamservaringen van de (hedendaagse) mens. Maar hij kan meer en doet meer. Hi' dringt door in de geestes- en gemoedsbewegingen van de moderne mens. En hij doet dit zozeer, dat juist daaruit af en toe een ietwat gerekte zelfbeschouwing van zijn beide hoofdpersonen ontstaat.

Helemaal overtuigen doet het boek (uitgave J. M. Meulenhoff, Amsterdam) overigens niet. Men kan zich gemakkelijk voorstellen dat onder invloed van de angstsituatie korte tijd wat men noemt de betere gevoelens in de man en de vrouw worden wakker geroepen, maar tot een wezenlijke verandering in hun verhouding ten opzichte van elkaar kan zelfs een zo schokkende gebeurtenis (als de verdwijning van hun kind; tijdelijk overigens: het wordt kort daarop teruggevonden bij de Deeplings die naar het hotel van Cora gegaan waren toen zij Cora waren kwi't geraakt!) niet leiden. De tijd die alle wonden heelt, heelt wellicht ook de gevolgen van een langzaam gegroeide breuk. Deze „breuk" bestond wel van het begin af aan. Cora heeft, als gentleman, Jeanine getrouwd. Er is geen enkele aanwijzing dat beiden op een of andere manier bij elkaar behoorden toen zij elkaar trouwden; veeleer is het tegendeel het geval. In hun huwelijk zijn zij bepaald niet naar elkaar toe gegroeid. De angst om het verlies van zijn zoon zou Cora hebben doen beseffen dat zijn haat ten aanzien van de moeder van zijn zoon eerder uit zijn vermogen om te haten voortkomt dan uit het wezen van de vrouw en zijn verhouding tot haar. De aard van dit „besef" lijkt een theoretische constructie. Dat de mensen op elkaar aangewezen zijn, bij elkaar horen, elkaar nodig hebben, dat het doel van de mens „ligt in zijn omgeving", dat „alle mensen ons verlengd leven zijn", wordt door Kolonel Deepling in sympathieke betogen uiteengezet, maar is onvoldoende grondslag voor wat men liefde noemt of voor herstel van een verbroken liefde. Sociologische beschouwingen van deze aard vermogen niet de gederailleerde ziel van een mens te moveren. Daartoe volstaan geen theorieën noch schokken van de aard als in dit boek verhaald worden.

Ondanks dit tekort, ondanks mijn overtuiging dat Cora en Jeanine elkaar een week na hun verzoening mentaal weer in de haren zullen vliegen, is „Einde van een reis" een sympathiek boek, in zover het positief tracht te zijn, het leven aanvaardt. Van Aerschot aanvaardt het leven bewust; hij verwerpt uitdrukkelijk de wanhoop, die hij bij monde van Deepling „dat allermodernste luxeartikel van halfvolwassenen noemt".

In dit luxeartikel is ook Johan Daisne blijkens „De neusvleugel der muze" (uitgave Standaardboekhandel te Amsterdam) niet geinteresseerd! Bij alle weemoed die soms over de bladzijden van dit boek vleugt, staat het geheel gespannen van levensaanvaarding en levensvreugde. Ook aan Daisnes boek liggen bepaalde opvattingen met betrekking tot het leven ten grondslag. Hij aanvaardt **op aarde** het onverkwikkeli'ke in samenhang met het schone, als repoussoir ervan. Maar hij neemt geen genoegen met het aardse als zodanig alléén. Hij wil zich met het aardse slechts verzoenen wanneer het harmonisch aansluit op een ruimer perspectief, op het „hemelse". Dat hemelse zet hij tussen aanhalingstekens, om te vervolgen dat dit per definitie absoluut is, en zich dan af te vragen hoe hij daaraan een relatieve waarde of onwaarde kan vastknopen. Hij doet dit in een theorie over de liefde, te uitvoerig om hier aan te halen; in aansluiting daarop betoogt hij, dat we de beproeving van „het levende" deemoedig moeten aanvaarden, en moedig doorstaan, nooit vergetend dat de schoonste onthullingen van dat levende, en steeds vertrouwend dat het lelijke met Gods genade eenmaal weer zijn betrekkelijke kracht zal verliezen om met het schone te versmelten tot de hemelse absoluutheid.

De lezer van dit blad, die dit alles tot zover gevolgd heeft, weet dat uit een roman geciteerd wordt. Een roman van 391 bladzijden! Een roman van de film! Er wordt inderdaad een massa over films en filmhelden gepraat. De hoofdpersonen hebben rechtstreeks met film te maken: allereerst de verteller die drie filmfestivals meemaakt: een in een Belgische badplaats, een in Praag, en een in een stad aan de Zwarte Zee. Hij ontmoet daarbij, intermitterend, Donald Shawks de jonge neef van een filmproducent, en Enid Dukington, een jonge filmster. Zij symboliseren vaag een soort liefde waarvan gezegd wordt dat van die liefde „ieder van ons de ziel zou kunnen zijn".

Eerlijk gezegd, wordt het de lezer niet allemaal duidelijk. En, om het nóg eerlijker te zeggen, ik heb op bladzijde 239 de gezette lectuur beëindigd, — iets wat een beoordelaar niet dan in geval van alleruiterste noodzaak mag overkomen. Maar er is echt niet doorheen te worstelen!

Daisne huldigt bepaalde theorieën, interessante theorieën mijnentwege, die hij overigens, niet met overmaat van duidelijkheid uiteenzet. Een roman behoort echter niet voor een deel op te gaan in theoretische uiteenzettingen: hij dient allereerst verhaal te zijn. Vele, vele tientallen bladzi'den lang komt van het verhaal weinig of helemaal niets . terecht.

De verteller overstelpt ons met een overvloed van niets terzake doend feitenmateriaal met betrekking tot film, filmkunst en filmhistorie; hij overstelpt ons, in Praag, met gegevens over de Slavische talen en tientallen bladzijden over Golemgeschiedenissen en boeken, die in geen enkel organisch verband staan met het verhaal. En zo kan men doorgaan. De schamele geschiedenis wordt verstikt en bedolven onder een vracht matière morte, gegevens die in een encyclopedie op hun plaats zijn, maar in een roman alleen zin zouden hebben indien zij met het verhaal te maken kregen. Als Daisne vier-vijfde van dit boek schrapte, hield hij een, weliswaar mager, verhaal over dat zich uitstekend lezen liet. Mogelijk zou dit verhaal ook nog kunnen dienen ter demonstratie van bepaalde theorieën, maar als het goed is, moet de lezer die zelf uit het relaas kunnen lezen.

„De neusvleugel der muze" is een mislukt boek. Het verraadt alleen op een aantal vertellende bladzijden de bijzondere begaafdheid waarover Daisne o.a. blijkens „De trap van steen en wolken" uit 1942 beschikt.

Daisne heeft enorm veel in zijn mars. Veel ook dat functioneel bruikbaar is in een roman, en er dan toe kan bijdragen deze roman belangrijk te maken. Maar een roman dient een roman en geen encyclopedie te zijn. „De neusvleugel der muze" is de gemiste kans van een in aanleg groot romanschrijver, wiens overdaad in hoogste mate schaadt.



Het wordt wel „jong geleerd" maar het is niet altijd „oud gedaan".

Voor wie de plaat draait

VOOR WIE DE PLAAT DRAAIT, een gids voor de platenliefhebber, door W. Haas en U. Klever; N. V. Uitgeverij Nijgh en van Ditmar, Den Haag. Dit door Frits Versteeg uit het Duits bewerkte boekje kan gelden als een vraagbaak voor ieder grammofoonbezitter en platenliefhebber of — verzamelaar. Alle geheimen van de zwarte schijf worden er in ontsluierd: haar ontstaan, geschiedenis en vervaardiging, merken en platen firma's, kunstenaars, tijdschriften, de code van het platen-etiket, verzorging en bewaren van platen, iets over platenspelers, over Hi-Fi, over stereofonische weergave en tenslotte een leidraad voor het aanleggen van een discotheek. Het is bepaald een handig boekje vol wetenswaardigheden op grammofoongebied.

Tijgers!

TIJGERS, TIJGERS! door William Bazé; Uitgeverij Het Spectrum Utrecht. Wie alles wil weten over het leven van, de wellevendheidsvormen en het ceremonieel onder en het jagen op tijgers, moet dit deeltje uit de Prisma-pocketreeks lezen. Het is een machtig relaas van het leven in de jungle geschreven door een man, die het grootste deel van zijn bestaan in de Vietnamese rimboe onder de primitief levende Mois heeft doorgebracht en onder hen een faam had als jager op koningstijgers. Het boek heeft uiteraard geen literaire kwaliteiten, maar juist het ongekunstelde van dit zeldzaam boeiende relaas maakt het zo aantrekkelijk.

Opdat de mens en de dichter nader tot elkander komen

Gaarne voldoe ik aan het verzoek van de „Amigoe", om in het kader van de boekenweek een en ander te schrijven over de dichtkunst in het algemeen en over mijn persoonlijke ideeën op dit gebied in het bijzonder.

Het is, geachte lezer, een vaststaand feit, dat, wil men zich een goed beeld van iets vormen, men eerst de bepalende kenmerken moet zoeken, en deze trachten samen te vatten in een begripsomschrijving. Een driehoek of een cirkel laten zich zodanig definiëren, dat men zich hiervan een betrekkelijk goed beeld kan vormen.

Bij een gedicht is dit echter niet het geval. Waar de definitie hiervan in het bijzonder gericht is op de uiterlijke vorm zoals rijm en versmaat lijkt het zeer onwaarschijnlijk, dat men uitsluitend hierdoor een inzicht kan krijgen in de schoonheid van een gedicht.

Onze conceptie van de poëzie zal in overwegende mate afhangen van onze ontvankelijkheid voor het schone dat zij bevat.

Vormen rijmen en versmaat tezamen met de woordenkeus de materiële vorm van het gedicht, de schoonheid is de ziel.

De weg nu tot deze schoonheid, tot deze vorm achter de vorm, leidt door onze eigen ziel, en vindt zijn oorsprong in de associatie van ons eigen gevoelsleven met dat van de dichter.

En hoewel de eerste beweging of impuls hiertoe moet uitgaan van de dichter, het toe- of afnemen van de intensiteit van het opgewekte gevoel op het moment van het lezen zal praktisch geheel afhangen van de ontvankelijkheid van de lezer. De dichter zelf is niet de opwekker van het schoonheidsgevoel, hij staat tussen de opwekker en de leek.

Indien men een gedicht als de factor één beschouwt, dan zou men de exponent van deze factor op drie moeten stellen om tot het eindresultaat van het gedicht te komen. Hiermee bedoel ik, dat een gedicht de gezamenlijke invloed van de opwekker, de dichter, en de leek, moet ondergaan om als een gevoelseenheid naar buiten te kunnen treden.

Of een gedicht wat betreft de schoonheid acceptabel mag worden genoemd of niet, doet niets af van het creatief denken van de dichter, maar zal steeds een gevolg zijn van de wijze, waarop de leek de schepping van de dichter weet te aanvaarden en te associëren met zijn eigen gevoelsleven. De dichter is een medium tussen het middel (het onderwerp) en het doel (de mens) en heeft voor het overbrengen van zijn innerlijke ontroering zowel het middel als het doel nodig.

Het zijn deze drie factoren, middel, medium, en doel, die gezamenlijk de metamorphose teweeg brengen. Die dus het invisuele van het middel binnen het begrensde vlak van het waarneembare brengen.

Het middel of onderwerp op zichzelf is natuurlijk en doet zich onveranderd voor aan het oog, tot het moment, dat het medium het onderwerp voorzien van een toelichting (de innerlijke ontroering) overdraagt op het doel (de lezer).

Wat bepaalt nu de keuze van het onderwerp?

Voordat wij kunnen nagaan wat de keuze bepaalt, zouden wij eerst moeten nagaan of er wel inderdaad sprake is van een zekere keuze. Indien het nodig mocht blijken, dat men moet kiezen uit een of meer onderwerpen, dan duidt dit reeds op een tastbare onzekerheid.

Dus in dit geval van een bewust zoeken naar een wijze, waarop een onbepaald gevoel geuit kan worden. Doch dit zou inhouden, dat de mens als dichter nog niet volkomen bewust is van de aard van zijn gevoelens. Hij zou dan naar gelang het gekozen onderwerp zijn gevoel nog moeten bepalen, en wij kunnen het zonder meer in twijfel trekken of een bewust opgewekt gevoel dan toch nog beschouwd kan worden als ontsproten uit zuiver innerlijke ontroering.

Nee, het kunstmatige past niet in het kader van de kunst.

Een ontroering moet spontaan zijn, zonder een vooropgestelde voorkeur of preventie. Niet de dichterziel moet een reflectie zijn van het onderwerp, maar het onderwerp moet een reflectie zijn van de dichterziel. En juist om deze reden kan het onderwerp niet worden gekozen, maar moet het deductief worden afgeleid.

Misschien is dit wel tevens een reden waarom de titel van sommige gedichten pas nadat het gedicht is voltooid, wordt bepaald, en de dichter bij het maken van het gedicht zelden of nooit de zekerheid heeft waar het gedicht precies zal ophouden.

Nu is het wel zo, dat wy qua onderwerp dikwijls een overeenkomst van onderwerp kunnen constateren in het werk van de dichters.

De liefde bijv. is en zal wel altijd een zeer geliefd onderwerp blijven. Hierdoor wil echter niet worden gezegd, dat de dichter toch nog een zekere voorkeur voor het onderwerp heeft, maar veeleer dat het gevoelsleven van de dicher niet gevrijwaard blijft van de invloed, die impressies van het normale dagelijks leven bij hem achterlaten.

Er zijn nu eenmaal gebeurtenissen, die niet alleen plaats grijpen in het leven van de dichter niet gevrijwaard doch waarmee ieder mens tenminste eenmaal in zijn leven wordt geconfronteerd. En waar de kunstenaar naast de kunstenaar ook mens is, zal het niet te verwonderen zijn, indien hij over hetzelfde onderwerp dicht als misschien honderden anderen voor hem.

Hebben wij gezien, dat er geen keuze van het onderwerp is, nu komen wij tot een zeer belangrijk punt, de handicap van de taal. Dit zal menigeen vreemd in de oren klinken, omdat het juist de beheersing van de taal is, die van de dichter een woordkunstenaar maakt. Wij kunnen te doen hebben met een taal, die een beperking van de woordenkeus betekent, doordat de woordenrijkdom hiervan niet groot te noemen is. Doch uitgaande van het principe, dat een rhythmische aaneenschakeling van bepaalde klanken reeds voldoende kan zijn om een gedicht te vormen, mag een tekort aan woorden niet als een struikelblok worden beschouwd en zeker niet als een reden waarom een dichter zich niet in die bepaalde taal zou kunnen uiten.

Doch met de handicap van de taal bedoel ik iets anders; nl. of het wel mogelijk is een gevoel, dat in wezen zuiver abstract is in zijn originele ongelimiteerde „vorm" over te brengen door middel van een gelimiteerde taal.

De dichter zal hiertoe zijn gevoel moeten samenvatten in een beknopte vorm, en zou dit reeds niet een verminking van het ware gevoel betekenen! Over dit laatste geval heb ik eens zeer uitvoerig van gedachten gewisseld met een bekende dichter. Hij beschouwt de keuze van de taal als een handicap. Volgens hem betekent het dichten in een van te voren bepaalde taal een verminking van het gevoel.

Ik wil nog verder gaan en zeggen, dat het gesproken woord reeds, in welke taal dan ook, een verminking van het gevoel is, omdat wij als-het-ware een concrete reproduktie moeten maken van een abstract begrip Doch evenmin als het de dichter immer zal gelukken een volmaakte openbaring te geven van zijn gevoel, evenmin zal men hem ooit volkomen begrijpen, omdat hij dikwijls zwijgt wanneer men verwacht, dat hij zou spreken en dikwijls spreekt wanneer men verwacht, dat hij zou zwijgen.

Hij schijnt een wezen te zijn, die de belemmeringen en de beperkingen van de hem omringende vormenmassa niet kan of wil inzien, de begrensdheid grenzeloos maakt, de vormen in elkaar laat vloeien, en daardoor in lachende te wenen, zelfs wanneer een vloedgolf hem tegen zijn wil in meesleurt naar de kolkende werkelijkheid staat is al wenende te lachen en al van dit leven.

De tijd lijkt mij nog niet aangebroken, dat wij met alle zekerheid kunnen zeggen welke de plaats zal zijn, die de dichter van morgen, in de wereld van over vijftig jaar zal bekleden. Het is evenwel begrijpelijk, dat het streven van de hedendaagse mens tot penetratie in de ruimte op de lange duur niet zonder resultaat zal blijven. En afgezien van de vraag of het wel opportuun is nu reeds een voorspelling te doen met betrekking tot de verhouding van de dichter tot zijn toekomstige omgeving, moet worden gezegd, dat een eventueel verkeer tussen de planeten de toekomstige dichter nieuwe inzichten zal verschaffen, en nu nog onbekende gevoelsindrukken in zijn geest zal achterlaten, zodat deze nieuwe inspiratiebron een geheel nieuwe richting in de poëzie zou kunnen inluiden. Doch zelfs het gissen hiernaar kan ons op een dwaalspoor brengen, hoewel wij ons moeten realiseren dat de dichter steeds zijn inspiratie vindt in zijn eigen omgeving, ongeacht hoe of waar deze omgeving wordt verplaatst.

Hoe gaarne ik ook verder wil uitweiden over de mens als dichter met het oog op plaatsruimte zal ik het hierbij moeten laten.

Ik wil echter eindigen met de hoop uit te spreken, dat de komende boekenweek mens en dichter, dichter bij elkaar moge brengen.

Dit is mijn grootste wens, geachte lezer. En misschien dat hier de weg open ligt voor de ware vrede, ondanks de mislukking van een topconferentie.

G. Th. Pieters Kwiers

Th. Pieters Kwiers.

Niet iedereen loopt zogezegd met het boek weg......

Het boek van dank, toewijding en bemoediging.

„Màm; je kan prachtige verhaaltjes vertellen..."

„Ik wist echt niet wat ik op moest schrijven, toen ze me vroegen om een stukje voor de krant." Dat zegt Sonia Garmers, die sinds jaar en dag...... stukjes voor diverse kranten schrijft; eerst heeft ze de kinderkrant van „Today" verzorgd, en nu werkt ze, sinds 1957, voor „La Cruz". En in het kader van deze boekenkrant zou ze voor de „Amigoe" een boekje opendoen over „hoe schrijf ik mijn kinderverhaaltjes "

Eerlijk gezegd hadden we Sonia al de hele dag zien rondsluipen, met in tegenstelling tot anders, een heel ongelukkig gezicht.

„Ik kàn nu eenmaal zo veel gemakkelijker voor kinderen dan voor grote mensen schrijven", zuchtte ze, en haar gezicht klaarde onmiddellijk op, toen we haar voorstelden, of ze ons dan misschien wat wilde vertèllen. Daar bleek niet het minste bezwaar tegen, en zo kwamen we te weten, dat Sonia Garmers, jong getrouwd en zonder een bepaalde bezigheid om handen, haar eerste verhaaltje maakte voor haar buurjongetje Chicho, een ventje van vier, dat 's middags een beetje met zijn ziel onder zijn arm liep en dan bij haar kwam zitten kleuren.

Op een dag zei Sonia: Chicho, zal ik je een verhaal vertellen? Dat deed ze, en ze heeft met vertellen sindsdien niet meer kunnen ophouden. Chicho blééf komen, maar zijn kleurboek liet hij thuis. En Sonia liep in het vervolg de hele morgen te bedenken wat ze haar kleine buurman 's middags nu weer moest voorschotelen, want hij hield niet van vervolgverhalen. Toen ze merkte, dat ze telkens weer iets nieuws wist te bedenken, kreeg ze de smaak te pakken. Als onderwerpen voor haar verhaaltjes neemt ze mensen, dieren of dode dingen, die ze leven inblaast. Ze vertelt over een kip, die interessant wil zijn, over een stoel, die naar alle kanten begint te schoppen als iemand er op wil gaan zitten, over een gulzig meisje, dat net zo lang van de taart snoept, totdat er een knaap van een kakkerlak méé naar binnen glipt...... Als achtergrond voor die verhaaltjes dient dan meestal de natuur, thuis, de school, de straat, de zee en de koenoekoe. Meestal wordt er aan het slot een heel klein lesje in verweven, maar zo dat de kinderen het niet door hebben.

Ze moeten er in de eerste plaats om kunnen lachen, dat staat vast. „Er moet iets geks in gebeuren", zegt Sonia, en intussen schiet ze zelf al weer in de lach. Het buurjongetje is nu groot geworden, maar de dochters Garmers hebben zijn plaats ingenomen. Elke avond moet Sonia haar kinderen een verhaal vertellen. Ze zijn zeer kieskeurig, en hebben met Chicho gemeen, dat ook zij geen vervolgverhaal willen horen. Het moet allemaal liefst op de plaats worden bedacht en een afgerond geheel zijn, compleet mèt moraal. Zelf houdt Sonia ook van Nansi-verhalen, maar haar kinderen — en over het algemeen de kinderen waarvoor ze schrijft — vindt ze er nog te jong voor.

Er zijn in de afgelopen zes jaar al heel wat van Sonia's verhaaltjes in omloop gebracht. Er staan, als we alles goed hebben begrepen, weer twee nieuwe boekjes op stapel, terwijl ze bovendien, als Marina, haar goede raadgevingen aan de lezeressen van „La Cruz" te boek gaat stellen. Het zal dan ook zeker wel midden 1961 worden, voordat ze haar ideaal — het schrijven van een jongensboek — kan verwezenlijken.

Gelukkig zijn haar dochtertjes niet te lui om te helpen. Als Sonia een verhaaltje halverwege in de typemachine heeft staan en ze wordt een ogenblikje weggeroepen, dan kan het gebeuren, dat ze bij terugkomst het hele blaadje — in het Russisch uiteraard — vindt volgetypt. „We hebben het voor je afgemaakt, mam", zeggen ze dan. Mocht Sonia op zo'n moment de neiging hebben zich de haren uit het hoofd te rukken, dan wordt ze toch weer vertederd door die opgetogen gezichten en door twee kleine stemmetjes (het derde houdt zich voorlopig nog met babygeluidjes bezig), die fluisteren: „We weten wel, dat je niet kan koken, hoor mam, maar je kan prachtig verhalen vertellen!"

Mevrouw Sonia Garmers.

Mej. Daphne Labega.

Het boek op Curacao

Het is niet eenvoudig zoal niet geheel onmogelijk om de leesgewoonten van het Curaçaose publiek te analyseren. Dit daar hiertoe practisch elke basis ontbreekt. Gegevens op grond waarvan men een dergelijke analyse zou kunnen opstellen zijn voor zover bekend nimmer verzameld.

De Heren Drs. H. E. Coomans — voorheen Directeur/Bibliothecaris van de Wetenschappelijke Bibliotheek alhier — en Dr. Johan Hartog — Directeur/Bibliothecaris van de Openbare Leeszaal en Bibliotheek op Aruba — hebben nog niet lang geleden ook in dit blad bepaalde gegevens gepubliceerd. doch deze berustten voornamelijk op uitleenstatistieken van de verschillende bibliotheken in de Nederlandse Antillen.

Meer algemene, resp. positieve gegevens betreffende de voorkeur van het lezend publiek, ten aanzien van de soort lectuur, voorliefde voor bepaalde auteurs enz. zijn niet beschikbaar. Elke poging om tot een dergelijke opstelling te komen zou dan ook bij voorbaat op gissingen berusten.

Niet alleen over de voorkeur van de Curaçaose lezer is weinig bekend: zelfs het verkrijgen van een juist inzicht over de mate waarin men hier boeken aanschaft is niet mogelijk.

In 1959 heeft het Nederlands Instituut voor Opinie onderzoek zich bezig gehouden met de gewoonte — voor zover men in dit verband dan over een gewoonte kan spreken — van het kopen van boeken in Nederland.

Nu is het veelal niet aan te bevelen om uit de resultaten van dergelijke opinie onderzoeken te veel conclusies te trekken. Men is al te vaak geneigd conclusies te trekken waartoe men eigenlijk graag zou willen komen.

Het „cijfers liegen niet" gaat niet altijd op, want met cijfers — en wel in het bijzonder met cijfers verkregen door een opinie onderzoek — kan op velerlei wijze worden gemanipuleerd. Niet voor niets zagen ettelijke boeken en boekjes het licht die zich speciaal bezighouden met de bedrieglijke voorstellingen die door middel van statistische gegevens kunnen worden verkregen. 1)

Ongeacht het voorgaande geven de afzonderlijke cijfers van een opinieonderzoek echter vaak goede aanknopingspunten voor degene die in het onderwerp zelf belang stelt.

Zeer zeker is dit het geval wanneer „het boek" onderwerp van de studie is.

In zijn alom als „moeilijk" erkende vak kan de boekhandelaar zonder meer van dergelijke cijfers profiteren.

Eén der vragen bij het hiervoor aangehaalde opinie onderzoek luidde: „Wanneeer heeft U voor het laatst een boek gekocht?" 2)

De antwoorden waren als volgt:

deze maand	15%
vorige maand	14%
2 tot 3 maanden geleden	12%
4 tot 6 maanden geleden	10%
vorig jaar (1958)	13%
vóór 1958	10%
weet het niet precies meer	1%
	75%
koopt nimmer boeken	25%

Wanneeer in aanmerking wordt genomen dat Nederland behoort tot de landen waar het meest wordt gelezen en waar per hoofd der bevolking jaarlijks de meeste boeken worden gekocht zal het zonder meer duidelijk zijn dat de situatie op Curaçao zeker niet gunstiger is. Integendeel zelfs.

Het is daarom wel interessant eens na te gaan welke bestemming de gekochten boeken bedoeld in voorgaande opstelling uiteindelijk kregen.

Dit bleek te zijn:

voor eigen gebruik	51%
om aan anderen cadeau te nemen	23%
niet bekend	1%

Hieruit blijkt dat ongeveer een van elke drie in Nederland gekochte boeken bestemd is om aan anderen ten geschenke te geven. Op grond van practische ervaring meen ik te mogen aannemen dat deze verhouding op ons eiland ongeveer gelijk zal liggen. In feite houdt dit in dat de boekhandelaar bij verkoop van een op elke drie boeken twee personen tevreden moet stellen; nl. de koper zowel als de uiteindelijke lezer.

Wie behoort hier tot de boekenkopers? Zeker niet alleen of in de eerste plaats zoals vaak ten onrechte wordt aangenomen de groep Europese Nederlanders. De interesse van het Landskind en met name de Curaçaose jeugd voor het boek is zonder meer goed te noemen en neemt nog steeds op verheugende wijze toe. Niet alleen de boekhandel ervaart dit, doch de uitleencijfers der bibliotheken, geven hetzelfde beeld te zien. De jeugd van Curaçao heeft de weg naar het boek, de bibliotheek en last but not least de boekhandel gevonden.

Is het voorgaande verheugend; ook hier mogen geen verkeerde conclusies worden getrokken. Alle vooruitgang ten spijt heeft het boek nog lang niet de gehele bevolking bereikt. Zelfs niet een groot gedeelte daarvan. Dit wordt wel overduidelijk geïllustreerd door de volgende cijfers die werden ontleend aan o.m. de reeds eerder genoemde publicaties van Drs. Coomans en Dr. Hartog.

Breng het boek daar waar het nodig is

Op Curaçao zijn 4 boekhandels op 120 000 inwoners.

In Nederland volgens de officiële statistieken 1700 boekhandels op 11 miljoen inwoners.

Of anders opgesteld:

120.000 Curaçaoënaars hebben de beschikking over 4 boekhandels

120.000 Nederlanders hebben de beschikking over 17 boekhandels of zo U wilt

in Nederland in één boekhandel voor 6.500 inwoners

en op Curaçao één boekhandel voor 30 000 inwoners.

Het zal de lezer op grond hiervan ongetwijfeld duidelijk zijn dat er voor het boek zowel als de boekhandel nog een enorm terrein braak ligt.

Verspreiding van „Het Boek" is meer dan alleen een commercieel object. Lectuurverspreiding en cultuurverbreiding zijn zeer nauw met elkaar verweven. Hier ligt een taak voor de uitgeverij, de boekhandel elke culturele instelling en in het bijzonder de overheid.

De uitgeverij in de Nederlandse Antillen is reeds op de goede weg. Gedurende de laatste jaren zag b.v. een serie geschiedkundige werken het licht waarop de Antillen met recht trots mogen zijn 3). een standaardwerk over de oud Curaçaose architectuur 4). een aantal romans en gedichtenbundels, terwijl binnen kort enige bijzonder fraaie fotoboeken zullen verschijnen. 5

Steller dezes meent dat de overheid zowel als de verschillende culturele organisaties een niet te onderschatten bijdrage kunnen leveren t.a.v. de cultuurverbreiding middels het boek.

Een goed gedeelte van de — om even in vakjargon te spreken — zogenaamde „boekenheidenen" op Curaçao en de zustereilanden zijn in feite lezers die slechts wachten op het boek. Op het boek dat zij lezen kunnen. Geeft hen dit boek. Het boek in hun eigen taal. Opent de wereld van het boek ook voor de ouden van dagen die wellicht nimmer een andere taal dan de Landstaal hebben geleerd of een vroeger mogelijk geleerde taal verleerd zijn. Opent ook de wereld voor het Curaçaose kind dat nog geen of nog niet voldoende Nederlands heeft geleerd. Begint desnoods met een prentenboek voorzien van enkele Papiamentse onderschriften; maar breng het boek daar waar het nodig is.

Curaçao en de overige eilanden van de Nederlandse Antillen zijn in vele opzichten dor en brengen — in economische zin — weinig voort. Op literair gebied kan echter meer — en beter — worden voortgebracht dan velen van U wellicht vermoeden. Wij hebben — om slechts enkele namen te noemen en zonder volledig te zijn — een Cola Debrot, een Tip Marugg, een Sonia Garmers, een Ellis Juliana en een Boeli van Leeuwen als „eigen" schrijvers en keuze te over uit boeken van andere schrijvers die waard zijn om in een goede en vooral goed uitgevoerde Papiamentse uitgave te worden gebracht.

De verspreiding van dergelijke boeken behoeft geen problemen op te leveren. Het locale talent moet evenwel worden gestimuleerd terwijl de Antilliaanse uitgeverij zich bij voorbaat verzekerd moet weten van de steun — zonodig ook financiële steun — van overheid en/of bepaalde culturele instellingen.

Een ruimere keuze in en verspreiding van lectuur in de Landstaal zal velen tot lezen brengen. Ook tot het lezen van boeken in andere talen en over andere onderwerpen.

Lezen is meer dan een gezellige vrijetijdsbesteding. Het boek laat indrukken achter, vormt inzichten en meningen en is een der peilers van het culturele leven.

Het boek heeft veel te bieden. Ook aan Curaçto.

VAN DORP

1) In dit verband zijn onder meer zeer lezenswaardig de Duitse werkjes „Wie lügt man mit Statistik?" en „Narrenspiegel der Statistik".

2) School of studieboeken dienden hierbij buiten beschouwing te worden gelaten.

3) Dr. Johan Hartog — „Aruba" en Bonaire" — uitg. Gebrs. De Wit— Aruba.

4) Prof. Dr. M. D. Ozinga — „De Monumenten van Curaçao in woord en beeld" — uitg. Staatsdrukkerij onder auspiciën van de Stichting Monumentenzorg Curaçao.

5) Dr. Harald Busch — „Curaçao" en „Aruba" — uitg. Gebr. De Wit — Aruba.

Charmant pleidooi van Daphne Labega

Oude boeken bepaald niet zo „saai" als de banden oud zijn

Gaarne wil ik aan uw verzoek voldoen om enkele regels te schrijven over de oude boeken in onze Openbare Leeszaal en Bibliotheek.

Maar aangezien ik zo vaak heb gemerkt, dat vele mensen denken, dat de inhoud in de oude boeken even saai is als de band oud, wil ik deze gelegenheid benutten om de boeken zelf een woordje te laten spreken.

Velen van u hebben zeker horen spreken van het zeer bekende boek van Marten Douwes Teenstra „De Nederlandsche West-Indische eilanden in derzelver tegenwoordige toestand", dat in 1836 werd uitgegeven na een tweetal bezoeken van de auteur aan deze eilanden in 1828/29 en 1833/34.

Teenstra verkende op zeer systematische wijze het eiland. Over Otrabanda schrijft hij het volgende:

„Otrabanda (overzijde) ligt aan de westzijde der haven en heeft bijna zooveel bevolking alleen, als Pietermaai en Scharloo te zamen. Tusschen Otrabanda en de zee loopt een vrij breed water, nagenoeg Oost en West, tusschen eene strook gronds of smal rif (zijnde 40 en 50 Ned. ellen breed) en het vaste gedeelte des eilands, welk ondiep, met de zee eb en vloed houdend rifwater eene menigte kleine vischsoorten, alsmede *Jakob Everts* oplevert; het is tevens de vrij algemeene waschplaats van kleedingstukken met smalle plankjes of leppen op de klipsteenen uitslaan, hetwelk des morgens een vrij eentonig geklep geeft; op het rif zelf staat aan de monding der haven het boven omschrevene riffort; iets westelijker staat het voormalige kruidmagazijn, dat hier zeer ondoelmatig aan zee gebouwd en aan het vijandelijke vuur blootgesteld is. Het rif verder westwaarts langs wandelende, komt men aan het dol- en leprahuis, zynde in drie afzonderlijke verblijfplaatsen afgedeeld, terwijl de oppasser van hetzelve in een klein huisje aan de westkant woont. Toen ik maandag, den 25 November 1833, met een klein pontje derwaarts voer, vond ik in het oostelijke gedeelte van dit gesticht, de kamers voor de krankzinnigen, in welke zich twee getekende mannen bevonden, waarvan de een altoos bezig was, met eene gelijkenis van strooheden te maken."

„Aan de noordzijde van Otrabnda heeft men de zoogenaamde *Gouvernementsklip* met eene koepel of vierkant theehuisje op den berg nabij de hier vernauwende haven; beneden deze klip is eene scheepstimmerwerf, waaraan deze koepel behoort, vroeger het eigendom van de wed. Hendrik Basden, geb. Reuvenhagen, doch sedert het midden van 1833 het eigendom van Van der Meulen. Van dit, op den berg staand theehuis, heeft men, vooral 's morgens met het opkomen der zon, een allerprachtigst gezigt op de vier genoemde hoofddeelen der stad, haven en het Waaigat. Nog langen tijd zal ik mij de verrukkelijken morgen van vrijdag den 22 November, dien ik, al zoekende naar planten en kruiden, op dit gebergte doorbragt, voor den geest brengen. Nimmer zag ik het licht van den dageraad schooner verspreiden, dan over het onbeschrijfelijke schoone Panorama 't welk ik hier ten zuidoosten voor mij zag.

Door den gevallenen regen waren boomen en heesters heldergroen met donkere schaduwen, gelijk ook hier en daar het gras en de struiken op de hellingen van het gebergte, welk groen allerbevalligst afstak bij de mengeling van wit en geel geverfde huizen met roode daken, terwijl men op den achtergrond van blaauwe golven, welker kruinen door de zonnegloed als verguld waren, in de ruime kimmen zich als in eene onbegrensde wereld verbeeldde te zijn. Bij deze beschouwing stemde ik volkomen in met hetgeen Van Paddenburg zegt:

„Intusschen worden thans, op voorbeeld van het Gouvernement, vele huizen geel bestreken, ook wel donkergrauw, hetwelk door de bontkleurige daken en vensters aan de stad, van eene hoogte beschouwd, iets van eene Neurenburger poppenstad geeft" en dit is vooral het geval, wanneer men van hier over de Willemstad, Otrabanda, Scharlo, Pietermaai en den berg Altena ziet.

Van deze koepel boven op den berg klimmende, ziet men benedenwaarts aan de noordzijde, eenen tuin op een barren klippigen grond, *Monted* genaamd en verder links aan den uitspringenden hoek dezes bergs, eenige losse steenen; het was op dezen hoek, *Hak en aaglust* genaamd, dat men in 1827, bij het bouwen der fortificatien, de steenen liet springen en zagen, staande hier toenmaals een huis, hetwelk evenwel later weer afgebroken werd. Meer westwaarts ziet men *Groenberg* en andere tuinen van het Schottegat.

Van de *Gouverneursklip* wandelde ik met mijnen gids, een ouden Creoolschen neger, westwaarts naar *Cortijne*, een fraai huis op de helling des bergs, bewoond door de Heer C. Jutting, alwaar ik zeer minzaam ontvangen werd.

Ofschoon Curaçao over het geheel genomen eene niets voortbrengende steenklip is, was deze wandeling echter door de gevallenen regen zeer aangenaam, doordien ik hier eene groote verscheidenheid van welriekende heesters en kruiden, bloeiende planten en grassoorten vond. Van *Cortijne* wandelde ik voorbij eene links gelegene put, uit welke men vroeger eene soort van roode klei groef, zijnde door ondermijning ingestort en iemand levend er in begraven geworden.

Vervolgens kwamen wij aan de *Rooden weg*, die naar het westelijke gedeelte des eilands leidt en bij de *Breestraat* een aanvang neemt. Deze weg is aan beide zijden met klipsteenen of met cactusheggen afgezet. Aan de regterzijde vindt men eerst het kerkhof of liever de begraafplaats van de Rooms-Katholyke gemeente, bevattende eene menigte opgemetselde graven, in de gedaante van halve cilinders of regenbakken, welker bogen wit bepleisterd zijn, met inscriptiën aan derzelver vooreinden. Het grootste dezer graven was van zekeren B. Blan, in 1832 overleden. Overal ziet men hier aan de grafsteenen eene niet groote soort van hoornslakken met eene witte fraai gerimpelde schelp.

De westzijde van dit ommuurde kerkhof was beplant met fijne mais.

Verder buitenwaarts gaande heeft men ter linkerzijde het Protestantsche kerkhof, zijnde, even als het bovengemelde, met eenen 8 voet hoogen en wit bepleisterden muur omgeven; ook hier vindt men eene menigte gedenkteekenen; zoo zag ik hier onder anderen een blaauwen arduinsteen, op welken cirkel de volgende inscriptie stond:

ALBERT KIKKERT,
Geboren den 17 november 1762.
in leven vice-admiraal,
Gouverneur-Generaal van Curaçao,
etc. etc.
overleden
den 18 december 1819.

Een andere graftombe, nader bij den ingang van dit kerkhof, bestond uit een fraai bewerkt marmeren blad, op zes dito voeten, waarop men in de Engelsche taal las, dat James Buchanan, in de maand april 1828, in den ouderdom van 38 jaren, was overleden.

Deze begraafplaats, die geheel met wild en struiken begroeid is, voorbij gaande, vindt men ter regterzijde van de weg eene menigte zoogenaamde Zoetboomen en vervolgens links het meergemelde buiten van Helmund, op welks poort men het grafschrift van Columbo leest; echter in plaats van Otra mundo (andere wereld) leest men hier Mundo-nova (nieuwe wereld) waarnaar dit buiten dan ook *Mundo-nova* genoemd wordt.

Verder gaande wandelden wij voorbij het regts gelegene *Plantersrust*, alwaar de groote rijweg naar het Noorden loopt, en kwamen aan den Priesterberg. Hier vonden wij eenen plantaadje, *Sjarroo* genaamd, liggende op de helling van de eersten der Driegebroeders-bergen, noordzijde, vroeger behoord hebbende aan den ouden achtenswaardigen Priester Peruvano en thans het eigendom der R.K. kerk.

Na hier een weinig te hebben uitgerust, beklommen wij den berg, van welks platten kruin men een allerverrukkelijkst gezigt op de stad en omtrek, Schottegat en andere binnenwaters heeft. Goddelijk schoon is het gezigt op de eilandjes en schiereilandjes van dit ruime binnenwater, het fort Nassau, de haven, fortificatiën, enz. Rondom ziet men baaijen, kapen, inhammen, en onoverzienbare zee, en aan den voet des bergs eene schoone vallei, met welig groeijende tamarinde- en knipboomen. Op de hoogten meer stadwaarts ziet men twee nu gedemonteerde batterijen; de zuidelijkste aan den Rooden weg, de *Waakzaamheid* en de noordelijkste op Groenberg, de *Wreker* genaamd, zijnde na de landing der Engelschen in 1800 en van de Franschen in 1802 aangelegd. De Wreker diende alleen tot dekking van de Waakzaamheid."

Over een feestje dat hij bijwoonde, schrijft Teenstra:

„Van Piscadero in de stad terug gekomen zijnde, vond ik een invitatiebiljet op de tafel, van Mevrouw de weduwe VAN DER MEULEN, tot het bijwonen van een bal, hetwelk plaats zou hebben in den tuin *WELGELEGEN*, op vrijdag den 6e December, bij gelegenheid dat hare dochter met den heer VAN DALEN, 2e Luitenant aan boord van Z.M. brik van oorlog PEGASUS in ondertrouw zou worden opgenomen. Doch hoe gaarne ik mii ook hiervan wenschte te verschoonen, als willende liever een zweettogt op de bergen, dan in de danszaal ondernemen, kon ik zulks niet wel afslaan, doordien de heer M. E. VAN DER DIJS, met wien ik naar de westpunt zou rijden tevens met deszelfs kinderen verzocht was, en deze laatsten, (eene huwbare dochter, en een aan de Akademie te LEYDEN studeren jongeling) hierdoor dan ook te veel zouden verzuimd hebben. Hun billijk verzochte uitstel van de reis werd dus ook dadelijk goedgekeurd.

Wij gingen dan op vrijdag avond naar het bal en stegen niet voor zaterdag achtermiddag, te 5 ure, te paard. Ons gezelschap bestond uit den oude Heer VAN DER DIJS, deszelfs zoon NIKOLAAS, mijn persoon. en een BAKEER tot voorijder, hebbende deze laatste voor mij een bruinen hengst gezadeld, een koppig, brutaal dier, hetwelk ik niet dan met moeite in bedwang kon houden.

Wij reden dan door de Breestraat naar *PLANTERSRUST*, vanwaar wij het gebergte van CORO zeer duidelijk konden onderscheiden. Vervolgens reden wij voorbij *WELGELEGEN*, waar wij den vorigen nacht de dames van CURACAO met de voornaamste ingezetenen bij elkander hadden gezien; *doch hij, die deze dames schoon en bevallig noemt, moet voorzeker eene lange zeereis hebben gemaakt*; — eene gevolgtrekking, die ik niet alleen afleidde uit het bijwonen van een enkel bal, alwaar opschik, dans en houding uitsluitend worden ten toon gespreid, maar ook uit den dagelijkschen omgang."

Maar hoe ongunstig het oordeel van Marten Douwes Teenstra, mislukte beoefenaar van de landbouw, dan ook was over de Curacaose schonen, over de vrouwen van *Saba* schreef hij: „Men beweert, dat de vrouwen van Saba de schoonsten van alle onze West-Indische bezittingen zijn, aangezien zij bij eene welbesnedene leest, blanke en bloozende kleur, een gezond Europische voorkomen hebben. De abt RAYNAL, (en wie zoude in dezen de getuigenis van eenen abt durven betwijfelen) zegt daaromtrent:

„Throughout America there is no blood so pure as that of Saba; the whomen there preserve a freshness of complextion, which is not to be found in anij other of the Caribbee islands".

Ik voor mij (Teenstra) heb de vrouwen van Saba meer beminnelijk dan schoon gevonden; over het algemeen zijn zij zachtaardig en huiselijk."

Maar ook andere reizigers in deze gebieden schreven over de bewoners van deze eilanden. Amerigo Vespucci bijvoorbeeld schreef in een brief aan een zekere Soderini, dat de eerste mannelijke bewoners van Curaçao op reuzen leken. (Curaçao werd dan ook enige tijd lang „Het eiland der Reuzen" genoemd). Wat de vrouwen betreft, zegt hij, eerst afschuwelijke oude besjes gezien te hebben, en toen enkele zeer schone jonkvrouwen.

Hij besloot vervolgens met zijn kameraden een dezer schonen te ontvoeren en mede te nemen als geschenk voor Koningin Isabella en Koning Ferdinand. Toen zij op het punt stonden dit plan uit te voeren, zagen zij een groep jonge krijgslieden met knuppels, pijlen en bogen op hun afkomen. Zij verklaarden toen zo goed en zo kwaad als het ging, dat zij niet met oorlogszuchtige motieven waren gekomen, maar als verkondigers van de Vrede. Hij schrijft: „Wij besloten vervolgens zonder moeilijkheden weg te gaan en gingen langs de zelfde weg, die wij gekomen waren terug, en zij begeleidden ons tot aan de zee."

Uit deze regels, die zijn stijl geheel typeren, is duidelijk te concluderen, dat Amerigo nou niet tot de dappersten behoorde.

Aangezien ik al bladerende in diverse boeken stuitte op de vrouw in het verleden van Curaçao en elders, wil ik besluiten met nog één aanhaling uit de geschriften van Amerigo Vespucci. Amerigo had nl. op het eiland Margarita zeer groe hoeveelheden parels in ruil gekregen voor belletjes, spiegels en kralen. Toen hij bij zijn terugkeer naar Spanje de parels aan Koningin Isabella toonde, trachtten beiden elkaar te slim af te zijn. Isabella was zowel vrouw als koningin. Amerigo schrijft zeer geslepen:

„Zij gaven ons in ruil zeer vele oesters van het soort die parels bevatten, waarvan één zelfs honderd dertig parels bevatte. Die met 130 parels nam de Koningin mij af. Ik zorgde ervoor, dat zij de andere niet te zien kreeg......"

(Het een en ander vrij vertaald naar G. Arciniegas „Amerigo and the New World".)

Indien bij de lezers belangstelling zou bestaan voor beschrijvingen uit oude publicaties, zou ik u in de toekomst gaarne dergelijke stukken kunnen toezenden, uiteraard uit het bezit van de Openbare Leeszaal en Bibliothhek.

Daphne Labega

Vaarwel krokodil!

In een der deeltjes van de Boekvink, uitgave De Arbeiderspers Amsterdam, die blijkens de herdrukken doorgaans opgang maken, verscheen „Vaarwel Krokodil of de prijslijst van het geluk," een nieuw uitgaafje van Louis Paul Boon. Hij noemt het in de ondertitel Een groteske. Het is een satire vol ironische schimpscheuten aan het adres van moderne vormen van uitgaansleven. Op zijn Louis Paul Boons goed geschreven, „modern", met veel gedachtensprongen en grapjes in de trant van: „ze ritselde, van nylon en praatjes". Het zal wel ergens goed voor zijn dat boekjes als deze niet alleen geschreven, maar ook uitgegeven worden. Wie de verzamelde werken van Boon bezitten wil, dient het zich natuurlijk aan te schaffen.